

Prognoza oddziaływania na środowisko
dla Planu ogólnego
Gminy Boronów

Data opracowania: 02.02.2026 r.

Opracowanie:

Autor opracowania: mgr inż. Adrianna Siekierka

Spis treści

1. Przedmiot i zakres opracowania	4
2. Zakres prognozy	5
3. Metody pracy i materiały źródłowe	6
4. Opis projektu planu ogólnego miny Boronów	7
4.1. Wprowadzenie	7
4.2. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ustawy (chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie);	7
4.3. Ustalenia planu	14
5. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	25
5.1. Położenie administracyjne i geograficzne	25
5.2. Istniejący stan środowiska	26
5.2.1. Warunki klimatyczne	26
5.2.2. Jakość powietrza	29
5.2.3. Wody	33
5.2.4. Zagrożenie powodzią i podtopieniami	44
5.2.5. Zagrożenie suszą	46
5.2.6. Infrastruktura techniczna	50
5.2.7. Klimat akustyczny	54
5.2.8. Zasoby przyrodnicze	57
6. Główne problemy ochrony środowiska	78
7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym	79
8. Przewidywane oddziaływanie Planu ogólnego Gminy Boronów	81
8.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody	81
8.2. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	101
8.3. Ludzie	105
8.4. Powietrze atmosferyczne	106
8.5. Klimat	108
8.6. Zasoby naturalne	109
8.7. Wody	109
8.8. Krajobraz i powierzchnia ziemi	111
8.9. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	112
8.10. Zabytki i dobra materialne	113
8.11. Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym	114
9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	115
10. Propozycja działań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Planie ogólnym Gminy Boronów	118
11. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne	118
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	119
13. Zestawienie tabel oraz rysunków	120

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Planu Ogólnego Gminy Boronów. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOŚ, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOŚ przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOŚ, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Projekt *Planu Ogólnego Gminy Boronów* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Planu Ogólnego Gminy Boronów* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

2. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne.

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w Planie Ogólnym Gminy Boronów wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko zapisów Planu Ogólnego.

Realizacja ustaleń zawartych w Planie Ogólnym Gminy Boronów spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w Planie Ogólnym Gminy Boronów.

4. Opis projektu planu ogólnego miny Boronów

4.1. Wprowadzenie

Projekt planu ogólnego Gminy Boronów (POG) został sporządzony na podstawie Uchwały nr 52/VI/2024 Rady Gminy Boronów z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy, w zgodzie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zwanej dalej ustawą (art. 13a – 13h) i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów z późniejszymi zmianami, zwane dalej Rozporządzeniem oraz Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy.

4.2. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ustawy (chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie);

W obrębie Gminy Boronów za wyjątkiem strefy handlu wielkopowierzchniowego (SH) wyznaczono wszystkie, pozostałe rodzaje stref planistycznych wymienionych w ustawie, których lokalizacja wynika z aktualnego zagospodarowania, ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź z istniejących uwarunkowań a mianowicie:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną 1SW o powierzchni ok. 1 ha. Obejmuje ona istniejącą zabudowę mieszkaniową wielorodzinną w centralnej części Boronowa przy ul. Wojska Polskiego.
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną 1-79SJ o łącznej powierzchni ok. 341 ha. Strefa ta jest największą strefą z zabudową mieszkaniową w gminie. Obejmuje ona obszar zabudowy głównie mieszkaniowej jednorodzinnej w każdej miejscowości gminy wraz z zabudową usługową oraz innymi funkcjami, które mają charakter towarzyszący zabudowie mieszkaniowej. Strefa ta w zdecydowanej większości obejmuje wyznaczony obszar uzupełnienia zabudowy (OUZ) o którym więcej w dalszej części uzasadnienia. Ponadto strefa ta obejmuje również pojedynczą, istniejącą zabudowę mieszkaniową znajdującą się poza terenami wskazanymi w planie miejscowym oraz poza OUZ.
- strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową 1-15SZ o łącznej powierzchni ok. 26,2 ha. Strefa ta obejmuje obszar istniejącej, rozproszonej zabudowy zagrodowej oraz tereny wskazane w planie miejscowym pod tego typu zabudowę. Obejmuje ona obszar Dębowej Góry /7-9SZ/ oraz większą część Huciska /6SZ, 10SZ/ oraz Grojca /1-4SZ/.

Powyższe strefy są jedynymi w których będzie można lokalizować nową zabudowę mieszkaniową na podstawie planu miejscowego. Możliwość ich wyznaczenia precyzyjnie determinują przepisy ustawy, a mianowicie wyznaczając je w pierwszej kolejności

uwzględnia się obszary, dla których w obowiązującym planie miejscowym określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ) a także obszary z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie.

Aby wyznaczyć strefy planistyczne z zabudową mieszkaniową poza ww. obszarami wyliczona chłonność terenów niezabudowanych w tych obszarach nie może przekraczać zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie.

Co istotne w powyższych strefach planistycznych suma chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w zabudowie, nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Zwraca się uwagę, że Gmina Boronów w części możliwej do zagospodarowania (poza lasami) w całości objęta jest obowiązującym planem miejscowym który obejmuje ponad 30% pow. gminy.

Jak wynika z wyliczeń przeprowadzonych zgodnie z przepisami wymienionego na wstępie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zapotrzebowanie na nową zabudowę w Gminie Boronów wynosi 500 mieszkańców.

Chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w powyższych strefach planistycznych z zabudową mieszkaniową wynosi 2 211 mieszkańców co znacznie przekracza wyliczone zapotrzebowanie na nową zabudowę.

Obliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie:

Dane wyjściowe:

Powierzchnia gminy – 57,48 km² (5 748 ha)

Suma powierzchnia użytkowej mieszkań w gminie – 110 686 m² ⁽¹⁾

Suma powierzchni zabudowy w gminie – 267 754 m² (26,8 ha)

Suma powierzchni zabudowy mieszkaniowej w gminie – 156 133 m² (15,6 ha)

Liczba kondygnacji (uśredniona) dla zab. mieszkaniowej – 1,55

Liczba mieszkań – 1056⁽²⁾

Statystyczna liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2013 – 3,47⁽²⁾

Statystyczna liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2023 – 3,15⁽²⁾

Prognozowana liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2043 – 2,51

Zapotrzebowanie na nową zabudowę – 500 mieszkańców

x 70% – 350 mieszkańców

x 130% – 650 mieszkańców

Prognozowana powierzchnia użytkowa na jednego mieszkańca – 42,1 m²

¹ GUS-Bank Danych Lokalnych 2023

Obszar uzupełnienia zabudowy

Powierzchnia obszaru uzupełnienia zabudowy (OUZ)	2 016 779 m ² (201,7 ha)
--	-------------------------------------

Strefa wielofunkcyjna SW (wielorodzinna)

Powierzchnia strefy SW	10 230 m ² (1 ha)
Powierzchnia zabudowy w strefie SW	1 619 m ²
Powierzchnia zabudowy mieszkaniowej w strefie SW	1 471 m ²
Powierzchnia strefy SW niezabudowana (bez dróg)	1 885 m² (0,19 ha)
Średnia powierzchnia działki budowlanej w SZ	1 674 m ²
Powierzchnia strefy SW w OUZ	8 345 m ² (0,8 ha)
Powierzchnia strefy SW poza OUZ	1 885 m ² (0,19 ha)

Strefa wielofunkcyjna SJ (jednorodzinna)

Powierzchnia strefy SJ	3 398 307 m ² (339,8 ha)
Powierzchnia zabudowy w strefie SJ	203 832 m ²
Powierzchnia zabudowy mieszkaniowej w strefie SJ	139 988 m ²
Powierzchnia strefy SJ niezabudowana (bez dróg)	1 737 064 m² (173,7ha)
Uśredniona powierzchnia działki budowlanej w SJ ⁽³⁾	1 410 m ²
Powierzchnia strefy SJ w OUZ	1 748 925 m ² (174,9 ha)
Powierzchnia strefy SJ poza OUZ	1 649 382 m ² (164,9 ha)

Strefa wielofunkcyjna SZ (zagrodowa)

Powierzchnia strefy SZ	262 204 m ² (26,2 ha)
Powierzchnia zabudowy w strefie SZ	8 396 m ²
Powierzchnia zabudowy mieszkaniowej w strefie SZ	3 486 m ²
Powierzchnia strefy SZ niezabudowana (bez dróg)	187 512 m² (18,7 ha)
Średnia powierzchnia działki budowlanej w SZ ⁽³⁾	2 898 m ²
Powierzchnia strefy SZ w OUZ	46 256 m ²
Powierzchnia strefy SZ poza OUZ	215 948 m ²

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową w całości obejmują wyłącznie:

- tereny, gdzie obowiązujące plany miejscowe umożliwiają realizację funkcji mieszkaniowej,
- tereny poza planami miejscowymi, ale w obrębie wyznaczonego obszaru OUZ oraz
- tereny z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej poza ww. terenami z wyłączeniem luk w tej zabudowie.

OBLICZENIA

- Wskaźnik dotyczący udziału pow. zabudowy mieszkaniowej w strefie w stosunku do pow. zabudowy w tej strefie (**W1**):

Suma pow. zab. m. w strefie/suma pow. zab. w strefie

$$SW - 1\ 471 / 1\ 619 = 0,91$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100 m² pow. zabudowy w strefie SW przypada 91 m² pow. zab. mieszkaniowej.

$$SJ - 139\ 988 / 203\ 832 = 0,69$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100 m² pow. zabudowy w strefie SJ przypada 68 m² pow. zab. mieszkaniowej.

$$SZ - 3\ 486 / 8\ 396 = 0,42$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100 m² pow. zabudowy w strefie SZ przypada 42 m² pow. Zab. Mieszkaniowej.

- Wskaźnik dotyczący udziału powierzchni użytkowej mieszkań w powierzchni zabudowy mieszkaniowej w gminie (**W2**)

Suma powierzchnia uż. M./Suma powierzchni zab. M. w gminie

$$W2 = 110\ 686 / 156\ 133 = 0,71$$

co znaczy, że statystycznie na każde 100 m² pow. Zabudowy mieszkaniowej w gminie przypada 71m² pow. Użytkowej mieszkań.

- Wskaźnik korygujący odnoszący się do liczby osób na mieszkanie (2043 r.) tj. 2,51 os/mieszkanie (**W3**):

$$W3: 1 / 2,51 = 0,40$$

- Wskaźnik dotyczący prognozowanej powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca (2043 r.) – 42,1 m² (**W4**):

$$W4: 1 / 42,1 = 0,024$$

Wskaźniki zagospodarowania terenu w poszczególnych strefach wielofunkcyjnych (z zabudową mieszkaniową):

Strefa	Intensywność nadziemna /śr/ (I)	Wskaźnik korygujący dot. udziału pow. zabudowy mieszkaniowej w strefie /W1/	Wsk. udziału pow. użytkowej mieszkań w pow. zab. mieszk. /W2/	Wskaźnik korygujący odnoszący się do liczby osób na mieszkanie /W3/	Wskaźnik dotyczący prognozowanej powierzchni użytkowej na jednego mieszkańca /W4/
SW	0,80	0,91	0,71	0,35	0,024
SJ	0,53	0,69			
SZ	0,51	0,42			

śr. – wartość uśredniona

- Wyliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w liczbie mieszkańców (Ch) dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW:

Chłonność (Ch) = Intensywność (I) x Wskaźnik korygujący (W) x Powierzchnia terenów niezabudowanych (P)

$$Ch = I \times W \times P$$

$$W = W1 \times W2 \times W3 \times W4$$

- Tabelaryczne zestawienie wskaźników i wyliczeń dotyczących chłonności dla terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie:

Strefa	Intensywność nadziemna /śr/	Wsk. udziału zab. mieszkaniowej w pow. zab. /śr/	Wsk. udziału pow. użytkowej mieszkań w pow. zab.	Wskaźnik korygujący odnoszący się do liczby osób na mieszkanie	Prognozowana na pow. użytkowa na 1 mieszkańca	Pow. terenów niezabudowanych w strefie, z uwzględnieniem luk w istn. zabudowie	Uwagi/ Wynik (liczba mieszk.)
	I	W1	W2	W3	W4	P	
SW	0,80	0,91	0,71	0,40	42,1m ² (0,024)	1 885 m ²	
Chsw	0,80 x	0,91 x				1 885 =	9
						suma	9

śr. – wartość uśredniona

- Wyliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w liczbie mieszkańców (Ch) dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodziną SJ:

$$Ch = \frac{P * W1}{Pdz} * Lm$$

Gdzie: P – pow. terenów niezabudowanych w strefie, z uwzględnieniem luk w istn. zabudowie

Pdz – średnia pow. działki przyjęta do wyliczeń – **1410 m²**

W1 - wskaźnik dotyczący udziału pow. zabudowy mieszkaniowej w strefie w stosunku do pow. zabudowy w tej strefie – **0,69**

Lm – prognozowana liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2043 – **2,51**

Strefa	Wsk. udziału zab. mieszkaniowej w pow. zab. /śr/	średnia pow. działki w strefie /m ² /	prognozowana liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2043	Pow. terenów niezabudowanych w strefie, z uwzględnieniem luk w istn. zabudowie
	W1	Pdz	Lm	P
SJ	0,68	1410	2,51	1 737 064 m ²

Wyliczenie wskaźnika

$$Ch = \frac{1\,737\,064 * 0,69}{1410} * 2,51 = 2\,134$$

W strefie SJ chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie wynosi **2 134** mieszkańców.

- Wyliczenie chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w liczbie mieszkańców (Ch) dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodziną SZ:

$$Ch = \frac{P * W1}{Pdz} * Lm$$

Gdzie: P – pow. terenów niezabudowanych w strefie, z uwzględnieniem luk w istn. zabudowie

Pdz – średnia pow. działki przyjęta do wyliczeń – **2 898 m²**

W1 - wskaźnik dotyczący udziału pow. zabudowy mieszkaniowej w strefie w stosunku do pow. zabudowy w tej strefie – **0,42**

Lm – prognozowana liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2043 – **2,51**

Strefa	Wsk. udziału zab. mieszkaniowej w pow. zab. /śr/	średnia pow. działki w strefie /m ² /	prognozowana liczba mieszkańców na 1 mieszkanie w 2043	Pow. terenów niezabudowanych w strefie, z uwzględnieniem luk w istn. zabudowie
	W1	Pdz	Lm	P
SJ	0,42	2 898	2,51	187 512 m ²

Wyliczenie wskaźnika dla SZ

$$Ch = \frac{187\ 512 * 0,42}{2\ 898} * 2,51 = 68$$

W strefie SZ chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie wynosi **22** mieszkańców.

$$Ch = Ch_{SW} + Ch_{SJ} + Ch_{SZ} = 9 + 2134 + 68 = 2\ 211$$

PODSUMOWANIE

Łączna chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie wynosi **2 211** mieszkańców, czyli powyżej (340%) zwiększonej o max. 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie, która wynosi 650 mieszkańców. Wyznaczone w planie ogólnym gminy Boronów strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową w całości obejmują tereny, gdzie obowiązujące plany miejscowe umożliwiają realizację funkcji mieszkaniowej oraz tereny poza planami miejscowymi, ale w obrębie wyznaczonego obszaru OUZ lub tereny z istniejącą zabudową położoną poza ww. obszarami, bez luk w zabudowie.

W związku z powyższym nie ma możliwości wyznaczenia dodatkowych lub poszerzenia już wyznaczonych stref planistycznych z zabudową mieszkaniową w planie ogólnym gminy Boronów.

- strefa usługowa **1-25SU** o łącznej powierzchni prawie 19,2 ha. Obejmuje ona tereny istniejącej zabudowy usługowej jak również tereny wskazane w planie miejscowym pod tego typu funkcję. Zabudowa ta koncentruje się w środkowej części gminy, w miejscowości Boronów.

- strefa gospodarcza **1-7SP** o łącznej powierzchni około 117,2 ha. Strefa ta obejmuje istniejące tereny na których prowadzona jest działalność wytwórcza, produkcyjna, magazynowa jak np. PERN S.A. Baza Paliw Nr 3 w Boronowie /5SP/ czy tereny firmy GOBOR Sp. z o.o. lub HUCZ Sp. z o.o. Sp.k. /2SP/. Natomiast zdecydowana większość tych stref w POG została wskazana w oparciu o ustalenia planu miejscowego i koncentruje się po zachodniej stronie /1SP, 3-4SP i 6-7SP/ oraz po wschodniej stronie /2SP i 7SP/ Boronowa.
- strefa produkcji rolniczej **1-7SR** o powierzchni ok. 32,8 ha. Obejmuje tereny gdzie prowadzona jest działalność związana z produkcją rolniczą w przysiółku Doły /2SR i 4SP/ oraz nieduże pojedyncze strefy w Boronowie i Hucisku.
- strefa infrastrukturalna **1-10SI** o łącznej pow. prawie 33,6 ha. Obejmuje ona tereny istniejących oczyszczalni ścieków w Boronowie /3SI/, Hucisku /4SI/ i Dębowej Górze /2SI/ oraz tereny wskazane w planie miejscowym pod infrastrukturę techniczną. Ponadto strefa ta obejmuje również istniejący rurociąg naftowy DN250 /1SI, 6-8SI/ od granicy z gminą Konopiska do Bazy Paliw 03 Boronów. Wyznaczone strefy planistyczne wzdłuż rurociągu gwarantują zachowanie odpowiednich stref kontrolnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.
- strefa zieleni i rekreacji **1-5SN** o łącznej powierzchni ok. 10 ha. Strefa ta została wskazana dla obszarów już wykorzystywanych dla tego rodzaju zagospodarowania np. stawy w przysiółku Doły /6SN/ oraz dla terenów wskazanych w obowiązujących planach miejscowych pod tego typu zagospodarowanie w Boronowie czy Grojcu.
- strefa cmentarzy **1SC** o pow. 1 ha. Ta strefa planistyczna obejmuje tereny istniejącego czynnych cmentarzy w Boronowie (1SC).
- strefa górnictwa **1-2SG** o pow. ponad 15ha. Strefa ta obejmuje złoża kruszywa naturalnego „Dębowa Góra” /1SG/ oraz „Boronów” i „Boronów I” /2SG/.
- strefa otwarta **1-18SO** o łącznej powierzchni ok. 5 084. Strefa ta jest największą strefą planistyczną w gminie. Obejmuje głównie tereny lasów oraz tereny rolne, tereny wód czy tereny zieleni naturalnej, w tym objęte formami ochrony przyrody występującymi na terenie gminy. W związku z tym dla prawie wszystkich stref nie wyznaczono profilu dodatkowego, za wyjątkiem strefy 17SO, gdzie dopuszczono zieleń urządzoną.
- strefa komunikacyjna **1-5SK** o łącznej powierzchni ponad 67,5 ha. Strefa ta obejmuje:
 - linię kolejową nr 131 relacji Chorzów Batory – Tczew /strefa komunikacji 1SK/.
 - drogi wojewódzkie:
 - o nr 905 relacji Psary (od DW906) – Boronów – Herby (do DK46) – /strefa komunikacji 4SK/;
 - o nr 907 relacji Niewieszce (poprzez DK40 zapewnia połączenia z autostradą A4) – Toszek – Tworóg – Koszęcin – Boronów – Wygoda (do DW908) - /strefa komunikacji 2SK, 3SK, 5SK/;

Żadna z pozostałych dróg publicznych w gminie nie posiada odpowiedniej klasy technicznej (min. klasa G – droga główna) ani też nie ma na terenie gminy planowanych dróg publicznych o minimalnej klasie technicznej G, której lokalizacja byłaby potwierdzona ustaleniem linii rozgraniczających teren.

4.3. Ustalenia planu

Jak wynika w tego przepisu ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy w szczególności:

- 1) politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;

Ten przepis wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2026 r. natomiast ustalenia pierwszego planu ogólnego gminy w danej gminie określa się, uwzględniając politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią rozwoju gminy lub strategią rozwoju ponadlokalnego, których opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Gmina Boronów posiada Strategię Rozwoju Gminy Boronów do roku 2040, przyjętą Uchwałą nr 38/XIV/2025 Rady Gminy Boronów z dnia 24 września 2025 r.

Misja rozwoju gminy określona w strategii to:

Gmina Boronów dąży do zapewnienia wysokiej jakości życia swoim mieszkańcom – zarówno obecnym, jak i przyszłym pokoleniom – poprzez zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenno-środowiskowy. Aktywizując społeczność, wspierając lokalną przedsiębiorczość oraz dbając o środowisko naturalne, gmina staje się atrakcyjnym miejscem do życia, pracy i wypoczynku..

Wizja rozwoju Gminy Boronów to:

WIZJA ROZWOJU GMINY BORONÓW – JAK GMINA BĘDZIE WYGLĄDAŁA W 2040 ROKU?

W 2040 roku Gmina Boronów, położona w malowniczej dolinie rzeki Liswarty, jest wzorem zrównoważonego rozwoju i harmonijnego współistnienia człowieka z naturą. To dynamicznie rozwijające się, przyjazne mieszkańcom i inwestorom miejsce, łączące nowoczesną infrastrukturę z dbałością o środowisko naturalne.

Dzięki zrównoważonemu rozwojowi gmina oferuje wysoką jakość życia, szeroki dostęp do usług publicznych oraz atrakcyjne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej i rozwoju zawodowego. Mieszkańcy cieszą się czystym środowiskiem, stabilnym rynkiem pracy oraz silną lokalną tożsamością, dzięki czemu marka gminy charakteryzuje się wysoką konkurencyjnością w regionie. Gmina Boronów, zakorzeniona w śląskich tradycjach, pielęgnuje swoją lokalną tożsamość i dziedzictwo kulturowe, rozwija współpracę międzypokoleniową, wzmacnia więzi społeczne i poczucie wspólnoty. Dzięki działaniom na rzecz zachowania unikalnego charakteru gminy, jest ona rozpoznawalnym miejscem na mapie regionu, łączącym tradycję z nowoczesnością.

Gmina Boronów wykorzystuje również swój ogromny potencjał turystyczny, rozwijając infrastrukturę i ofertę dla miłośników turystyki aktywnej oraz krajoznawczej. Liczne szlaki piesze i rowerowe, biegnące przez lasy i dolinę Liswarty, przyciągają turystów spragnionych kontaktu z naturą.

Malownicze położenie, wysoka jakość środowiska oraz rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna sprawiają, że Gmina Boronów cieszy się ogromnym zainteresowaniem jako miejsce do życia. Stale rosnąca liczba mieszkańców jest efektem atrakcyjnych warunków osiedleńczych – dobrze rozwiniętej sieci dróg i komunikacji, nowoczesnych szkół i przedszkoli, dostępności usług zdrowotnych i kulturalnych oraz wysokiego poziomu bezpieczeństwa.

Aby osiągnąć pożądaną obraz Gminy Boronów i spełnić oczekiwania szerokiej grupy interesariuszy, w strategii wypracowano cztery cele strategiczne, obejmujące kluczowe wymiary funkcjonowania gminy: społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny i klimatyczno-środowiskowy.

Wymiar społeczny	Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie Boronów
Wymiar gospodarczy	Cel 2. Wzmacnianie lokalnej gospodarki w oparciu o kluczowe potencjały Gminy Boronów
Wymiar przestrzenno-funkcjonalny	Cel 3. Zrównoważony rozwój przestrzenno-funkcjonalny Gminy Boronów
Wymiar klimatyczno-środowiskowy	Cel 4. Utrzymanie wysokiej jakości środowiska i dostosowanie Gminy Boronów do postępujących zmian klimatu

Analizując ustalenia ww. strategii w odniesieniu do ustaleń POG warto zwrócić uwagę na następujące cele strategiczne:

Cel 3.	Zrównoważony rozwój przestrzenno-funkcjonalny Gminy Boronów
Kierunek 3.4	<p>Zrównoważona polityka przestrzenna i odpowiedzialne rozwijanie funkcji mieszkaniowych gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie i uchwalanie aktów planowania przestrzennego sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu dostępnej przestrzeni i zachowaniu ładu przestrzennego • Utrzymanie ładu przestrzennego poprzez ograniczanie konfliktów przestrzennych i przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy poprzez harmonijny rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem spójności z rozwojem infrastruktury podstawowej • Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy • Poprawa standardu zdegradowanych obiektów i przestrzeni oraz nadanie im nowych funkcji społecznych i turystyczno-rekreacyjnych • Współpraca z Nadleśnictwem Koszęcin w zakresie w zakresie rozwijania funkcji społecznych lasów • Tworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej • Rozwijanie i podnoszenie standardu obsługi procesu inwestycji mieszkaniowych, w tym procedur administracyjnych przyjaznych dla mieszkańców • Modernizacja i podnoszenie standardu mieszkań komunalnych i socjalnych • Aktywna promocja gminy jako dobrego miejsca do zamieszkania.

Wskazane w Strategii ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej to:

I Kierunki zmian

1. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

- Rozwój struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy zgodnie z zasadami ochrony środowiska przyrodniczego oraz z uwzględnieniem zasad służących adaptacji do zmian klimatu, a także z zachowaniem i kontynuacją wartościowych elementów układów przestrzennych i architektonicznych.
- Utrzymanie ładu przestrzennego poprzez ograniczanie konfliktów przestrzennych i przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy poprzez kontrolowany, harmonijny rozwój zabudowy mieszkaniowej z zachowaniem spójności z rozwojem infrastruktury podstawowej.
- Uwzględnianie konieczności zachowania tradycyjnej struktury przestrzennej krajobrazu przy wprowadzaniu zabudowy i infrastruktury technicznej. Rekomenduje się zachowanie pierwotnego układu morfologicznego wsi i ochronę spójności przestrzennej, a także planowanie i realizację obiektów budowlanych w sposób uwzględniający naturalne ukształtowanie terenu, co przeciwdziałać ma zaburzaniu wiejskich układów przestrzennych.
- Uwzględnianie w realizowanej polityce przestrzennej potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych krajobrazu priorytetowego Boronów opisanych w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego.
- Nierealizowanie nowej zabudowy w dolinie Liswarty poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub strefach uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w planie ogólnym gminy. Ograniczanie lokalizacji nowej zabudowy na terenach szczególnie cennych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo oraz w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
- Uwzględnianie w procesie zagospodarowywania terenów potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności, w tym osób ze szczególnymi potrzebami oraz dążenie do niwelowania barier architektonicznych i komunikacyjnych ograniczających dostęp do przestrzeni i obiektów tej grupie społecznej.
- Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy – gwarantowanie połączeń drogowych i pieszych, zachowanie ciągłości infrastruktury i form przyrodniczych, harmonizowanie form zagospodarowania terenu.

Powyższe jest uwzględnione w ustaleniach POG poprzez racjonalne wyznaczenie stref planistycznych oraz gminnych standardów urbanistycznych określonych w gminnym katalogu stref planistycznych.

2) Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ został przyjęty Uchwałą nr V/26/2/16 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. Ustalenia projektu planu ogólnego, szczególnie w zakresie wyznaczenia wielofunkcyjnych stref planistycznych, odpowiadają przyjętym wnioskowi i rekomendacjom z powyższego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa dla Gminy Boronów, oczywiście

odpowiednio dla skali i zakresu tego aktu planowania przestrzennego. Zgodnie z ww. planem Gmina Boronów wchodzi w skład:

- Wiejskiego obszaru funkcjonalnego (2.1.2.)
- Obszaru funkcjonalnego szczególnego zjawiska w skali makroregionalnego (2.1.3):
 - obszar terenów zamkniętych (tereny kolejowe wyznaczone przez Ministra właściwego ds. transportu),
 - obszar narażony na niebezpieczeństwo powodzi
- Obszaru kształtowania potencjału rozwojowego - obszar ochrony krajobrazów kulturowych oraz obszar udokumentowanych złóż kopalin (2.1.4.)
- Przez teren gminy przebiega rurociąg paliwowy relacji Płock – Koluszki – Boronów oraz znajdują się tu zakłady magazynowania paliw.
- Przez teren gminy będzie przebiegał rurociąg paliwowy relacji Boronów -Trzebinia.

Plan ogólny gminy Boronów realizuje ustalone planem cele i kierunki polityki przestrzennej w zakresie:

- zrównoważonego wykorzystania zasobów środowiska naturalnego (Cel nr 3 Przestrzeń);
- infrastrukturalne powiązania regionu (Cel nr 4 Relacje z otoczeniem).

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego określa zasady zagospodarowania obszarów funkcjonalnych *co oznacza takie projektowane wykorzystania przestrzeni, które zakłada zachowanie równowagi między wszystkimi elementami środowiska, tak aby przy racjonalnym wykorzystywaniu potencjału przyrodniczego możliwe było zaspokojenie potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.*

Ustalenia planu ogólnego Gminy Boronów wpisują się w powyższe zadania poprzez:

- racjonalne wyznaczenie stref planistycznych, które dla terenów inwestycyjnych zostały wskazane za ustaleniami mpzp,
- ograniczenie wskazania stref planistycznych z zabudową mieszkaniową do terenów, gdzie obowiązujące plany miejscowe ustalają przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowych czy usługowych,
- ustalone w tych strefach gminne standardy urbanistyczne które wynikają z obowiązujących ustaleń planistycznych oraz istniejącego zagospodarowania terenu,
- wyeliminowanie profili dodatkowych ze stref otwartych, co pozwoli utrzymać w sposób nie pogorszony cenne przyrodniczo obszary na terenie gminy.

3) Znajdujące się na obszarze gminy:

- formy ochrony przyrody oraz ich otuliny,
 - Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą,

Szczególnym celem ochrony w Parku Krajobrazowym jest ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu dorzecza Liswarty jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie:

1. właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności siedlisk hydrogenicznych dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżeń dolinkowych, mszarów i źródlisk;
2. szaty roślinnej, w tym charakterystycznego układu mozaiki leśno-łąkowo-polnej;
3. różnorodności flory i fauny;

4. walorów krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego, z zabytkowymi układami przestrzennymi wsi, zespołami pałacowo-parkowymi, historycznymi elementami zagospodarowania przemysłowego, alejami, zadrzewieniami śródpolnymi i historycznym układem dróg; w celu popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Park obejmuje prawie całą powierzchnię gminy.

- rezerwat przyrody Rajchowa Góra,

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu mieszanego naturalnego pochodzenia, pozostałego w obniżeniu Liswarty pomiędzy progami Woźnickim i Herbskim.

W projekcie POG objęty strefą otwartą 15SO.

- pomniki przyrody.

Na terenie gminy Boronów występuje 23 pomników przyrody.

Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem terenu gminy Boronów wyniósł w 2023 r. 99,4%.

- o obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału,

Zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) oraz obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%) oraz obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% co jest związane z obecnością rzeki Liswarta. W części górnej rzeki obszar ten znajduje się w strefie zieleni i rekreacji 6SN. W pozostałej części znajduje się on w strefie otwartej SO.

Na terenie gminy nie występują obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

- o obszary gruntów zmeliorowanych,

Na obszarze gminy występują liczne rowy melioracyjne (otwarte), połączone ze sobą, z naturalnymi ciekami i zbiornikami wód stojących, jak również łączące stawy hodowlane.

- o tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy,

Obszar gminy Boronów, pod względem geologicznym, jest stabilny i nie podlega istotnym procesom geodynamicznym. W systemie osłony osuwiskowej SOPO nie wykazano na terenie gminy terenów osuwiskowych oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi. Natomiast w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wskazano siedem terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych, są to tereny głównie w dolinach rzek (Liswarta wraz z dopływami). Większość tych terenów objęta jest strefą otwartą.

- o strefy ochronne ujęć wody,

W granicach gminy wyznaczono następujące strefy ochronnych ujęć wody:

- ujęcie wody podziemnej wraz z projektowaną strefą ochrony – terenem ochrony bezpośredniej wg *Dokumentacji hydrogeologicznej ustalającej w kat. „B” zasoby wód podziemnych z utworów retyko-liasu na terenie Rolniczej Spółdzielni*, opracowanej w 1969 r. (WAG – 287 CZ),
 - ujęcie wody podziemnej wraz z projektowaną strefą ochrony – terenem ochrony bezpośredniej wg *Dokumentacji hydrogeologicznej ujęcia wód podziemnych z poziomu wapienia muszlowego otwór 1 – HN Boronów*, zatwierdzonej decyzją Wojewody Częstochowskiego z dnia 15 listopada 1984 r., znak: OS.III.8530/29/84 (WAG – 500CZ),
 - ujęcie wody podziemnej wg *Dokumentacji hydrogeologicznej wynikowej oraz projektu robót hydrogeologicznych na ujęcie wody dla Bazy CPN w Boronowie*, zatwierdzonej aktem Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z dnia 22 marca 1961 r., znak: KDH/537/61 (WAG – 238CZ);
- o obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych,

W granicach gminy nie zostały wyznaczone strefy ochronne wód śródlądowych.

- o tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi

W granicach gminy, zgodnie z aplikacją PIG MIDAS nie znajdują się tereny górnicze ani obszary górnicze.

- o udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji,

Na terenie gminy występują surowce naturalne – piaski i żwiry pochodzące z akumulacji lodowcowej tj.:

- „Boronów” wg *Karty rejestracyjnej złoża kruszywa naturalnego „Boronów”*, zatwierdzonej decyzją Wojewody Częstochowskiego z dnia 7 listopada 1990 r., znak: OS.III.8510/11/90 (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 573),
- „Boronów I” wg *Uproszczonej dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego „Boronów I”*, zatwierdzonej decyzją Wojewody Częstochowskiego z dnia 10 czerwca 1994 r., znak: OS.III.7515/8/94 (WAG – 684/II),
- „Dębowa Góra” wg *Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego „Dębowa Góra” w kat. C1*, zatwierdzonej decyzją Starosty Lublinieckiego z dnia 20 stycznia 2020 r., znak: WOŚ.6541.7.2019 (WAG – 1423);

Powyższe złoża są objęte strefą otwartą 9SO i 14SO co gwarantuje ochronę tych złóż umożliwiając w przyszłości ich eksploatację. W strefie otwartej obejmującej m.in. lasy, tereny rolne, tereny wód czy zieleni naturalnej obowiązuje co do zasady zakaz zabudowy.

- o obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Nie dotyczy.

- o zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej

W Gminie Boronów znajduje się jeden obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa śląskiego. Jest to najstarszy drewniany kościół na Śląsku - kościół parafialny p.w. Najświętszej Marii Panny Królowej Różańca Świętego. Został zbudowany w 1611 r. z drewna

sosnowego i modrzewiowego na planie krzyża greckiego. Decyzją z 1 marca 1978 r. kościół wraz z cmentarzem przykościelnym (w granicach ogrodzenia) został wpisany do rejestru pod nr 68/78 i jest objęty strefą konserwatorską „B”.

Gminna i wojewódzka ewidencja zabytków obejmuje następujące obiekty:

Lp.	Obiekt	Adres	Nr działki
BORONÓW			
1.	Altana drewniana w ogrodzie plebańskim	ul. Wolności 1	4918/665
2.	Kapliczka św. Jana Nepomucena	ul. Wolności 1	4918/665
3.	Zespół budynków szkolnych (szkoła niska (a) i wysoka (b), budynek gospodarczy (c))	ul. Szkolna 9	5487/461
4.	Kapliczka murowana Matki Boskiej	ul. 3 Maja 105	3989/1297
5.	Zespół budynków PKP: budynek kasowy (a), budynek magazynowy i rampa (b)	ul. Dworcowa 13	169/137
6.	Komora celna i posterunek straży granicznej	ul. Boczna 5	3437/453
7.	Budynek mieszkalny	ul. 3 Maja 57	1355
8.	Organistówka (obecnie budynek mieszkalny)	ul. Szkolna 2	4342/461
9.	Stodoła w zespole pofolwarczym	ul. Koszęcińska	1261/92 1260/92
10.	Zajazd	ul. Wojska Polskiego 1	5336/661
11.	Kościół p.w. N.M.P. Królowej Różańca Świętego (wpisany do rejestru pod nr 68/78 decyzją z 1 marca 1978 r.)	ul. Wolności 1	4918/665
12.	Kapliczka drewniana św. Barbary	ul. Powstańców Śląskich 1	24
13.	Obora w zespole pofolwarczym	ul. Koszęcińska	1334/92
14.	Stodoła w zespole pofolwarczym	ul. Wojska Polskiego	1316/92
15.	Budynek mieszkalny	ul. Wolności 4	3761/646
16.	Młyn	ul. Wolności 4	3762/645
GROJEC			
17.	Zabudowania szkolne: budynek dydaktyczno-mieszkalny (a), obiekty gospodarcze (b)		79/15
18.	Czworak	ul. Grojec 3	627/16
HUCISKO			
19.	Kapliczka św. Jana Nepomucena	ul. Różana (przy nr 18)	170/26
SITKI			
20.	Kapliczka św. Anny		47/20
DĘBOWA GÓRA			

Lp.	Obiekt	Adres	Nr działki
21.	Kapliczka św. Jana Nepomucena		170/26
22.	Kapliczka św. Małgorzaty		170/26
ZUMPY			
23.	Nadleśnictwo Boronów	ul. Lipowa 4	452/79
24.	Budynek mieszkalny	ul. Kolonijna 3	193/87
25.	Budynek mieszkalny	ul. Kolonijna 13	211/73
26.	Budynek mieszkalny	ul. Kolonijna 23	191/61

Stanowiska archeologiczne w Gminie Boronów to:

Lp.	Stanowisko archeologiczne	Adres	Datowanie
27.	Stanowisko AZP 89-46/1	Boronów	Epoka kamienia
28.	Stanowisko AZP 89-46/3	Boronów	Epoka kamienia
29.	Stanowisko AZP 89-46/4	Boronów	Epoka kamienia, epoka brązu / ok. halsztacki — kult. łużycka, średniowiecze
30.	Stanowisko AZP 89-46/5	Boronów	Epoka kamienia
31.	Stanowisko AZP 89-46/12	Boronów	Epoka kamienia - neolit
32.	Stanowisko AZP 89-46/13	Boronów	Epoka kamienia, epoka brązu — kult. łużycka, ok. wpływów rzymskich — kult. przeworska
33.	Stanowisko AZP 89-46/3	Boronów	Wczesne średniowiecze
34.	Stanowisko AZP 89-46/7	Boronów	XVIII — XIX w.
35.	Stanowisko AZP 89-46/6 (nr A/259 w rejestrze zabytków woj. śląskiego)	Boronów	Epoka kamienia - neolit

Prawna ochrona ww. obiektów obecnie jest zapewniona poprzez ich ujęcie w rejestrze zabytków a obiekty ewidencyjne oraz wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej, w myśl obowiązujących przepisów objęte są formą ochrony zabytków poprzez ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jakiegokolwiek działania inwestycyjne w obrębie tych obiektów będą wymagały odpowiednich uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Przyjęte w POG gminne standardy urbanistyczne odpowiadają obowiązującym planom miejscowym, w obrębie których znajdują się ww. zabytki.

- o obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne;

W granicach gminy nie ma pomników zagłady.

- o tereny zamknięte i ich strefy ochronne,

Na obszarze gminy tereny zamknięte to tereny kolejowe ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu tj.:

- linia kolejowa nr 131 relacji Chorzów Batory – Tczew /strefa komunikacji 1SK/.

Wzdłuż strefy 1SK w większości wyznaczono strefę otwartą 2SO, 8SO, 10-11SO, 12-13SO. W obszarze zurbanizowanym tereny przylegające do strefy 1SK objęto strefami planistycznymi adekwatnymi do ustaleń planu miejscowego. Nie wskazano stref planistycznych z zabudową mieszkaniową ponad to co ustala plan miejscowy. Lokalizacja nowej zabudowy, w tym mieszkaniowej będzie realizowana w oparciu o ustalenia planu miejscowego w zgodzie z przepisami odrębnymi dotyczącymi min. odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego, z tym że odległość ta od osi skrajnego toru nie może być mniejsza niż 20 m.

- o obszary ograniczonego użytkowania,

W granicach gminy nie ma ustanowionych obszarów ograniczonego użytkowania wyznaczonych na podstawie art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska.

Z uwagi na ograniczenia związane z zagospodarowaniem terenów warto w tym miejscu zwrócić uwagę na tereny przylegające do istniejących linii kolejowych, gdzie obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych. Dla terenów przylegających do istniejącej linii kolejowej nr 131 (strefa planistyczna 1SK), gdzie obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych ustalono strefy planistyczne zgodnie z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto w otoczeniu cmentarzy, w obrębie stref ochrony sanitarnej (50m, 150m i 500m) również obowiązują zakazy zgodnie z przepisami odrębnymi. W bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego cmentarza w Boronowie (1SC) w obrębie strefy ochrony sanitarnej 50 m, gdzie przepisy nie dopuszczają realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej nie wyznaczano stref z zabudową mieszkaniową (SJ).

- o obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,

W obrębie gminy Boronów występuje teren wpisany do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi w rozumieniu ustawy Poś. Znajduje się na działce nr 1341/137 (PERN S.A. Baza Paliw Nr 3 w Boronowie przy ul. Sienkiewicza 12). Teren został zanieczyszczony sumą węglowodorów C12-C35, składnikami frakcji oleju; etylobenzenem; sumą węglowodorów C6-C12, składnikami frakcji benzyn oraz ksylenami. Teren jest w trakcie remediacji.

- o obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji,

W granicach gminy obecnie nie zostały wyznaczone obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

- o obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją

Nie dotyczy.

- o grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne,

Jak wynika z wniosku złożonego do POG przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi na terenie gminy Boronów (zgodnie z treścią Strategii Rozwoju Gminy Boronów na lata 2016-2025) powierzchnia gruntów rolnych wynosi 1375ha co stanowi ok. 25% powierzchni ogólnej gminy. Ze struktury użytków rolnych wynika, że na terenie gminy Boronów gleby należące do I i II klasy bonitacyjnej nie występują, natomiast gleby klas III stanowią ok. 3% powierzchni użytków rolnych.

Wskazane w POG strefy planistyczne z funkcjami o charakterze inwestycyjnym np. z zabudową mieszkaniową, gospodarczą, usługową itd. nie wykraczają poza tereny inwestycyjne wskazane w obowiązujących planach miejscowych. Dotychczas uzyskane zgody na zmianę sposobu przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne pozostają w mocy. Natomiast zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego ds. rozwoju wsi zmiana przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klasy I-III położonych na obszarze uzupełnienia zabudowy (OUZ).

Grunty leśne podlegają ochronie na podstawie przepisów odrębnych. Wszystkie lasy (grunty o użytku Ls) na terenie gminy co do zasady są objęte strefą otwartą SO, która w profilu podstawowym ma wskazany m.in. teren lasu. Pojedyncze grunty leśne mogą znajdować się w innych strefach planistycznych. Wszystkie strefy planistyczne posiadają w swoich profilach podstawowych lub dodatkowych teren lasu.

- o zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,

W granicach gminy znajduje się zakład o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej tj. PERN S.A. Baza Paliw Nr 3 w Boronowie przy ul. Sienkiewicza 12. Zakład ten objęty jest strefą gospodarczą 5SP. Tereny wokół zakładu objęte są strefami gospodarczymi (4SP i 6SP) lub strefami otwartymi 9SO i 5SO.

- o obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego,

Nie dotyczy.

4) Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;

Uchwałą Nr VII/16/16/2025 z dnia 23 czerwca 2025 r. Sejmik Województwa Śląskiego przyjął Audyt krajobrazowy województwa śląskiego. Uchwała wchodzi w życie 90 dni od dnia podjęcia.

Zgodnie z tym dokumentem krajobraz priorytetowy na terenie gminy to:

- Kod krajobrazu: 24-341.22-035

Podtyp: 6g. Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim

Nazwa: Boronów

Rekomendacje i wnioski dotyczące kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów:

1. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
2. Nierealizowanie nowej zabudowy w dolinie Liswarty poza terenami zabudowanymi lub wyznaczonymi do zabudowy w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania, planach zagospodarowania przestrzennego lub strefach uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w planach ogólnych.
3. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie miejscowości lub ich fragmentów, których charakter determinuje zachowana tradycyjna zabudowa wiejska, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form

- zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
4. Realizacja zieleni wysokiej i niskiej w sposób preferujący gatunki rodzime.
 5. Ochrona obiektów religijnych i zabudowy wiejskiej centralnej części wsi:
 - 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych,
 - 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego,
 - 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów,
 - 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
 6. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW nielocalizowanie farm wiatrowych i fotowoltaicznych.
 7. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów i zespołów przestrzennych mających istotne i wartość zachowania cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.
 8. Zachowanie cech charakterystycznych tradycyjnych krajobrazów otwartych w zakresie, rozłogów pól, łąk i pastwisk, zadrzewień i innych elementów wyposażenia wnętrza krajobrazowych, określających tradycyjny charakter krajobrazu; zachowanie tradycyjnych typów rozłogu pól, łąk i pastwisk przy podziałach i scalaniu nieruchomości.
 9. Nielocalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielkokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych.
 10. Zachowanie punktów i ciągów widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
 11. Nieumieszczanie urządzeń reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
 12. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych, np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości, itp.

Wszystkie powyższe rekomendacje i wnioski, które odnoszą się do specyfiki POG zostały uwzględnione przy sporządzaniu POG w taki sposób, że obszar gminy objęty ww. krajobrazem priorytetowym (część środkowa, najbardziej zurbanizowana część gminy wraz z główną miejscowością gminy - Boronowem) został objęty strefami planistycznymi adekwatnymi do ustaleń planu miejscowego, nie wykraczając poza jego ustalenia. Nie wskazano terenów nowej zabudowy, szczególnie mieszkaniowej poza wskazaniem planu miejscowego bądź obszarem uzupełnienia zabudowy. Utrzymano korytarz ekologiczny wzdłuż Liswarty nie wskazując tam stref z zabudową.

5. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

5.1. Położenie administracyjne i geograficzne

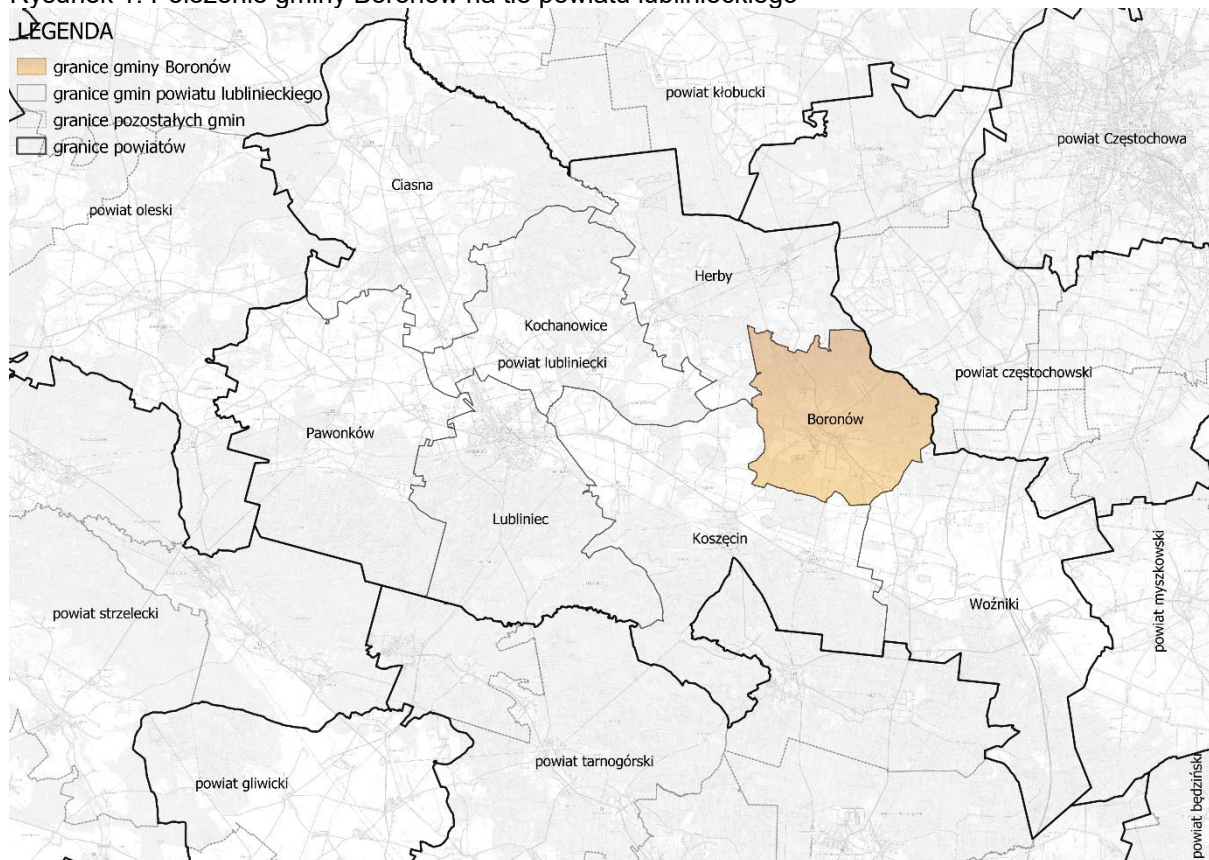
Gmina Boronów leży we wschodniej części powiatu lublinieckiego, w województwie śląskim. W jej skład wchodzi cztery sołectwa: Boronów (wspólnie z miejscowością Doły) Dębowa Góra, Grojec, Hucisko (wraz z miejscowością Sitki) i Zumpy.

Graniczy z trzema gminami z terenu powiatu lublinieckiego: Herby (na północnym-zachodzie), Koszęcin i Woźniki (od strony południowo-zachodniej i południowej), a także gminą Konopiska (od wschodu) z terenu powiatu częstochowskiego. Odległość z Boronowa do Częstochowy wynosi ok. 30 km, do Katowic ok. 60 km, a Opola -ok. 90 km.

We wsi Boronów mieści się siedziba władz Gminy Boronów, a sama miejscowość jest jedną z najstarszych miejscowości śląskich, jego długie i ciekawe dzieje rozpoczęły się już w czasach przedhistorycznych.

Gmina Boronów zajmuje powierzchnię 5 747 ha² (57 km²), co stanowi 7% powierzchni powiatu.

Rysunek 1. Położenie gminy Boronów na tle powiatu lublinieckiego

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

² Źródło: dane GUS

5.2. Istniejący stan środowiska

5.2.1. Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym, według podziału R. Gumińskiego, gmina należy do dzielnicy częstochowsko-kieleckiej, charakteryzującą się średnią roczną temperaturą wynoszącą 8-8,5°C, czasem zalegania pokrywy śnieżnej wynoszącym 60-80 dni i 200-210 dniowym okresem wegetacyjnym. Na obszarze Boronowa dominują wiatry zachodnie (ok 60%) o średniej prędkości około 3 m/s, udział wiatrów z pozostałych kierunków wynosi po około 7%. Cisze mają miejsce przez około 5% czasu rocznego.

Według Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Katowicach średnia roczna suma opadów na terenie gminy wynosi około 700 mm. Na obszarze gminy występuje topoklimat terenów zalesionych oraz dolin rzecznych. Las wpływa łagodząco na termikę i ruch powietrza – mniejsze są amplitudy temperatur w porównaniu do terenów sąsiednich, wiatry są słabsze, większa jest wilgotność względna. Na mikroklimat terenów leśnych wpływa również bakteriostatyczne działanie olejków eterycznych. Topoklimat den dolin rzecznych charakteryzują częste inwersje temperatur, lokalne cyrkulacje lub zastoiska zimnego powietrza, duża częstotliwość występowania mgieł i występowania lokalnych przymrozków.

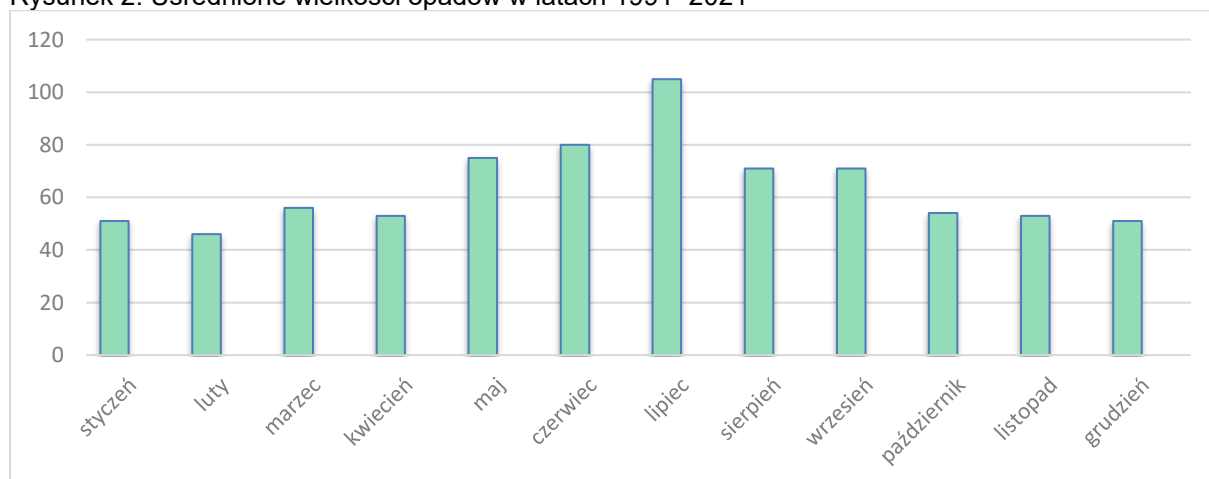
W poniższej tabeli zestawiono uśrednione wartości temperatury w latach 1991-2021.

Tabela 1. Uśrednione wartości temperatury w latach 1991–2021

Miesiące/ wskaźnik	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień
śr. temperatura (°C)	-2,1	-0,9	3,1	9,1	14	17,5	19,4	19,1	14,4	9,4	4,8	0,1

źródło: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/silesian-voivodeship/boronow-123884/> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

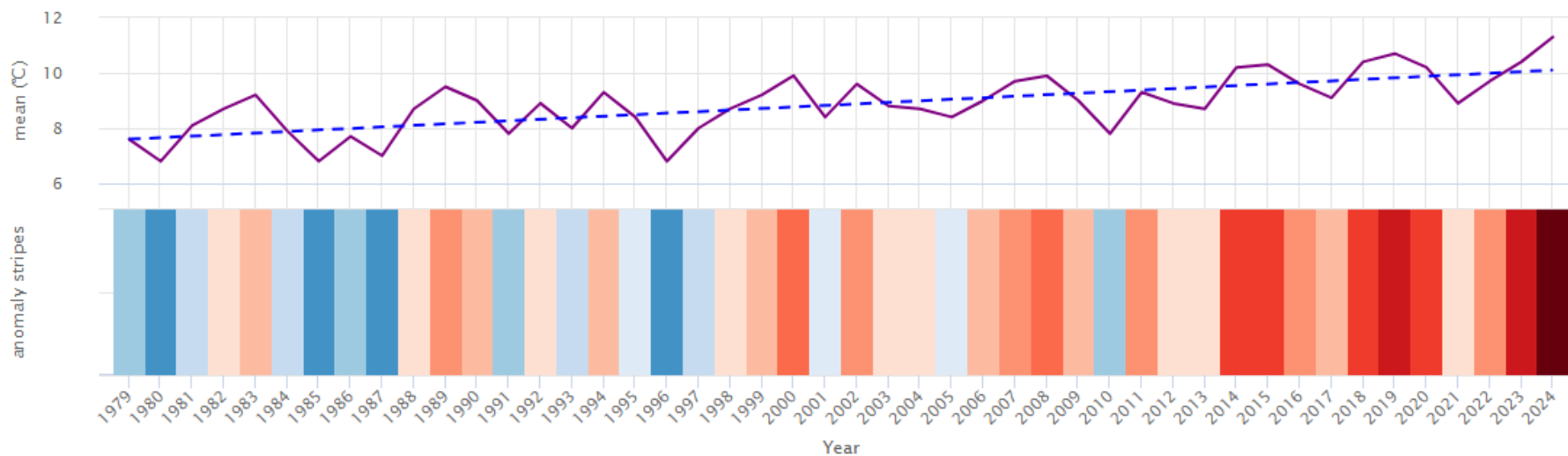
Rysunek 2. Uśrednione wielkości opadów w latach 1991–2021

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: <https://pl.climate-data.org/europa/polska/silesian-voivodeship/boronow-123884/> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

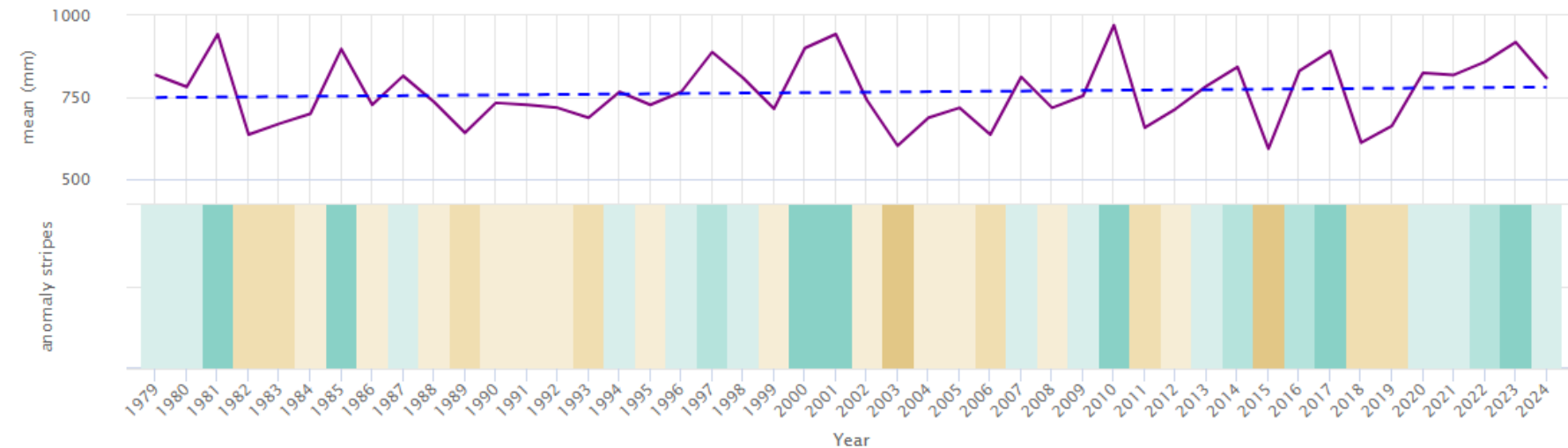
Średnie warunki pogodowe charakteryzujące klimat ulegają zmianom na przestrzeni lat. Na wykresach poniżej zaprezentowane zostały zmiany klimatu na podstawie średniej rocznej temperatury oraz średnich opadów.

Rysunek 3. Zmiany średniej rocznej temperatury

źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 07.02.2025 r.]

Rysunek 4. Zmiany średnich rocznych opadów

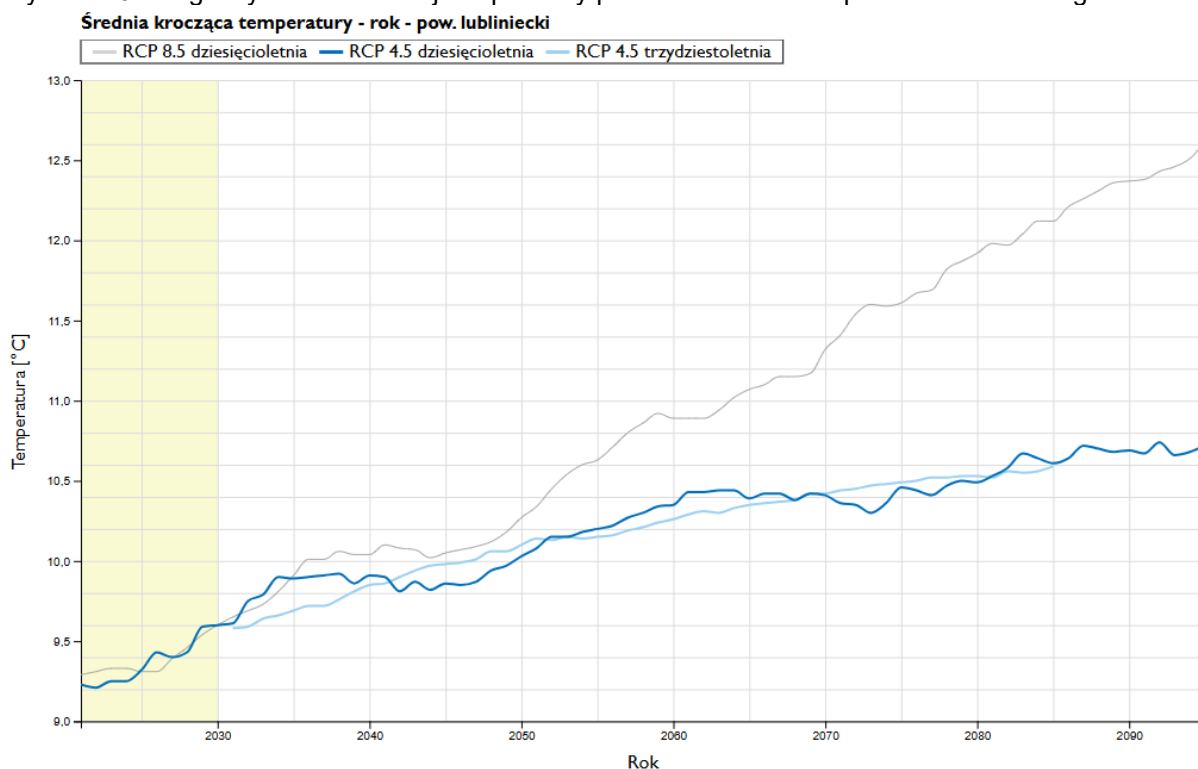

źródło: www.meteoblue.com [data dostępu: 07.02.2025 r.]

Zanotowane trendy wskazują na wzrost średniej rocznej temperatury oraz utrzymujące się na stałym poziomie średnie roczne opady. Od rzeczonych trendów, w analizowanych latach, występowały anomalie. Jak można zauważyć, dla trendu zmiany średniej rocznej temperatury, dominowały anomalie o zwiększonej temperaturze. Wskazuje to na ocieplenie się klimatu w większym niż zakładano, stopniu. Odstępstwa średnich rocznych opadów były mniejsze i trend zmian był stabilny.

Warto podkreślić, że średnia temperatura wzrasta ze względu na zachodzące zmiany klimatu. Przewiduje się dalszy wzrost wartości w następnych dziesięcioleciach. Wykres poniżej przedstawia średnią kroczącą temperatury (metoda statystyczna stosowana do analizy szeregów czasowych), dla powiatu lublinieckiego. Można zaobserwować, że w scenariuszu RCP 4,5 (opracowany przy założeniu wprowadzania nowych technologii w celu uzyskania wyższej niż obecnie redukcji emisji gazów cieplarnianych) średnia temperatura powietrza wzrasta przekraczając poziom 10,0°C w okolicach roku 2052. W scenariuszu RCP 8,5, który zakłada utrzymanie aktualnego tempa wzrostu emisji gazów cieplarnianych, w formule „business as usual” można zauważyć, że wzrost średniej temperatury jest znacznie gwałtowniejszy. Poziom 10,0°C zostaje przekroczony już w okolicach roku 2036, natomiast pod koniec stulecia średnia temperatura wynosi już ponad 12,6°C.

Rysunek 5. Prognozy zmian średniej temperatury powietrza na terenie powiatu lublinieckiego

źródło: <https://klimada2.ios.gov.pl/klimat-scenariusze-portal/> [data dostępu: 07.02.2025 r.]

5.2.2. Jakość powietrza

Zgodnie z m.in. art. 88 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego wyznaczono 5 stref:

- Aglomeracja górnośląska (kod strefy: PL2401),
- Aglomeracja rybnicko-jastrzębska (kod strefy: PL2402);
- Miasto Bielsko-Biała (PL2403);
- Miasto Częstochowa (PL2404);
- Strefa śląska (PL2405), do której należy gmina Boronów.

Roczna ocena jakości powietrza dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, prowadzona jest w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2020 poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych / docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

- dwutlenek siarki (SO₂);
- dwutlenek azotu (NO₂);
- tlenek węgla (CO);
- benzen (C₆H₆);
- ozon (O₃);
- pył zawieszony PM₁₀;
- pył zawieszony PM_{2,5};
- ołów (Pb) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- arsen (As) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- kadm (Cd) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- nikiel (Ni) w pyle zawieszonym PM₁₀;
- benzo(a)piren (B(a)P) w pyle zawieszonym PM₁₀.

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki (SO₂);
- tlenki azotu (NO_x);
- ozon (O₃).

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy – zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- Klasa A** poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego;
- Klasa C** poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy;
- Klasa D1** poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu);
- Klasa D2** poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Na terenie gminy Boronów nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu jakości powietrza, jednakże ocenami jakości powietrza objęte są wszystkie gminy w województwie śląskim, również te na terenie których nie ma stacji pomiarowej, ponieważ metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu stanowi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, matematyczne modelowanie transportu i przemian substancji w powietrzu. Realizacja modelowania stężeń wybranych zanieczyszczeń na potrzeby wsparcia rocznej oceny jakości powietrza w strefach w Polsce, zgodnie z zapisami ustawy - Prawo Ochrony Środowiska (art. 88 ust. 6 ustawy - Poś), została od 2019 r. powierzona Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu (IOŚ-PIB).

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy śląskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy śląskiej

Symbol klasy wynikowej											
SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023

W poniższej tabeli zestawiono informacje dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2023 w województwie śląskim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi.

Tabela 3. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2023 w województwie śląskim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi

Typ normy	Czas uśredniania (parametr)	Powierzchnia obszaru przekroczenia [km ²]	Udział w powierzchni strefy [%]	Liczba mieszkańców obszaru przekroczenia	Udział w liczbie mieszkańców w strefy [%]
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 – ochrona zdrowia					
poziom docelowy	śr. roczna	1 932,1	18,3	1 060 276	54,2
Ozon – ochrona zdrowia					
poziom celu długo-terminowego	śr. 8-godz.	10 308,2	97,9	1 893 341	96,7

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023

Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 rok wykazała dalszą poprawę jakości powietrza. Stężenia średnioroczne i średniodobowe dla pyłu zawieszonego PM₁₀ nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych, wszystkie strefy zostały zaliczone do klasy A. Po raz kolejny na wszystkich stanowiskach pomiarowych nie zostały przekroczone stężenia średnioroczne, tak jak w latach 2020-2022, natomiast po raz pierwszy w historii pomiarów na wszystkich stanowiskach pomiarowych województwa nie została przekroczona dopuszczalna częstość przekraczania stężeń 24-godzinnych wynosząca 35 dni w roku kalendarzowym. Spadła także bardzo znacząco ilość dni z przekroczeniem poziomu informowania z 17 w 2022 roku do 7 w 2023 roku.

W odniesieniu do fazy II dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} był to pierwszy rok w historii pomiarów, w którym na wszystkich stanowiskach pomiarowych wartości stężeń średnich rocznych nie przekroczyły poziomu dopuszczalnego (20 µg/m³) i zostały sklasyfikowane w klasie A1. W przypadku dodatkowego kryterium poziomu dopuszczalnego I fazy dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}, wynoszącego 25 µg/m³, wszystkie strefy dotrzymały tego wymagania, podobnie jak w 2022 roku i zaliczone zostały do klasy A.

Nadal największym problemem nie tylko w województwie śląskim, ale w całym kraju w zakresie jakości powietrza jest przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀. W 2023 roku obszar przekroczeń poziomu docelowego dla tego zanieczyszczenia obejmował ponad połowę obszaru województwa, zamieszkałą przez 59% ludności. Obszar przekroczeń zmniejszył się znacząco w porównaniu z rokiem 2022, ponieważ wówczas objął obszar niemal całego województwa oraz 94% mieszkańców.

Główną przyczyną występowania przekroczeń wartości dobowej oraz poziomu informowania i alarmowego dla pyłu zawieszonego PM₁₀ i zawartego w pyłe benzo(a)pirenu w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (komunalno-bytowa) tzw. „niska emisja”. Problem ten dotyczy więc przede wszystkim sezonu grzewczego, trwającego od stycznia do marca i od października do grudnia. Przekroczenia wartości dopuszczalnej dobowej dla pyłu zawieszonego PM₁₀ poza sezonem grzewczym występowały sporadycznie, w 2023 roku w kwietniu i we wrześniu. Znacznie mniejszy wpływ na przekroczenie norm w zakresie pyłu zawieszonego i zawartego w pyłe benzo(a)pirenu ma emisja przemysłowa oraz liniowa.

Znaczna poprawa jakości powietrza w 2023 roku była wynikiem realizacji działań naprawczych w tym programie ochrony powietrza oraz wyjątkowo ciepłego okresu sezonu grzewczego.

Programy ochrony powietrza wprowadzane były w woj. śląskim od 2010 roku, a w listopadzie 2023 r. Sejmik Województwa Śląskiego przyjął zaktualizowany POP dla stref województwa śląskiego. Celem tworzenia programów ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w przepisach prawa na obszarach, gdzie występują przekroczenia. Programy ochrony powietrza, których podstawą są roczne oceny jakości powietrza, zawierają analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazują działania naprawcze mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm. Integralną częścią POP są Plany Działań Krótkoterminowych, wdrażane w sytuacjach wystąpienia ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych/docelowych, informowania społeczeństwa lub alarmowych w strefach województwa śląskiego w danym roku kalendarzowym.

Działania na rzecz poprawy jakości powietrza nabrały w woj. śląskim znaczącego przyspieszenia po uchwaleniu w kwietniu 2017 roku tzw. „uchwały antysmogowej”, która w sposób skuteczny wspomogła działania w kierunku poprawy jakości powietrza na terenie całego województwa. Zgodnie z uchwałą sukcesywnie do końca 2027 roku powinny być zlikwidowane w woj. śląskim wszystkie paleniska węglowe, nie spełniające co najmniej 5 klasy jakości.

Oddziaływanie naturalnych źródeł emisji, niezwiązanych z działalnością człowieka, jest przyczyną przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu we wszystkich strefach wg kryterium dla ochrony zdrowia ludzi oraz w strefie śląskiej dla kryterium ochrony roślin.

Od wielu lat nie przekraczają norm i pozostają w województwie śląskim w klasie A zanieczyszczenia gazowe, obejmujące dwutlenek siarki, dwutlenek azotu (z wyłączeniem aglomeracji górnośląskiej, na stacji komunikacyjnej w Katowicach), tlenek węgla i benzen, a także oznaczane w pyłe zawieszonym PM10 metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.³

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy śląskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin dla strefy śląskiej

Symbol klasy wynikowej		
SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa uzyskała klasę D2.

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023

Jakość powietrza na terenie gminy Boronów

Ocenę jakości powietrza na terenie gminy za lata 2021-2023 sporządzono w oparciu o rozkłady stężeń zanieczyszczeń wykonane na potrzeby rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim z wykorzystaniem modelowania matematycznego oraz szacowania jakości powietrza wykonanego na poziomie krajowym przez Zakład Modelowania Atmosfery i Klimatu Instytutu Ochrony Środowiska - PIB na zlecenie GIOŚ.

Tabela 5. Stężenia średnioroczne na terenie gminy Boronów

Substancja/rok	2021	2022	2023	Poziom dopuszczalny/ docelowy *)
NO ₂ * µg/m ³	14-15	9-10	10-11	40
SO ₂ * µg/m ³	5-6	5-6	5	20
PM10* µg/m ³	19-23	18-20	15-17	40
PM2,5* µg/m ³	11-13	11-14	11-12	20
Benzen* µg/m ³	1	0,9	0,6	5
Pb* µg/m ³	0,01	0,01	0,01	0,5
As* ng/m ³	1	0,6	0,6	6
Cd* ng/m ³	0,5	0,3	0,3	5
Ni* ng/m ³	1	2	3	20
BaP* ng/m ³	0,96-2	0,76-1,82	0,34-0,79	1

³ Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, raport wojewódzki za rok 2023

Substancja/rok	2021	2022	2023	Poziom dopuszczalny/ docelowy *)
CO* mg/m ³	0,42	0,18	1	10

*) dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. 2021 poz. 845)

źródło: RWMS w Katowicach

5.2.3. Wody

5.2.3.1. Wody powierzchniowe

Teren gminy Boronów należy do obszaru dorzecza Odry, a dokładniej do regionu wodnego Warty oraz środkowej Odry.

Gmina Boronów, poza kompleksem leśnym w południowo-zachodniej części gminy odwadnianym przez potok Boronowski – dopływ Leśnicy w zlewni Małej Panwi, leży w zlewni Warty, w dorzeczu Liswarty będącej jej I-rzędowym lewostronnym dopływem. Liswarta przepływa przez środkową część gminy – przez miejscowości Grojec, Boronów oraz Doły - i prowadzi wody z południowego-wschodu w kierunku północno-zachodnim. Na terenie gminy wpada do niej kilka niewielkich dopływów, głównie prawostronnych i bezimiennych, z których większość ma tu swoje źródła. Największym dopływem Liswarty na terenie gminy jest Leńca (w części środkowej) oraz Olszynka, która przepływa przez północną część gminy (uchodzi do Liswarty już poza granicami gminy).

Na terenie gminy znajdują się antropogeniczne zbiorniki wodne funkcjonujące jako stawy hodowlane - ostoja ptactwa wodnego - charakterystyczny element krajobrazu. W formie szczątkowej zachowały się wały spiętrzające wodę na potrzeby gospodarki rybackiej, liczne zagłębienia i relikty grobli czołowych. Najwięcej stawów funkcjonowało w XVIII i XIX w., obecnie hodowlanymi pozostają stawy w przysiółku Doły oraz w lesie w północno-zachodniej części gminy. Na obszarze gminy występują ponadto liczne rowy melioracyjne (otwarte), połączone ze sobą, z naturalnymi ciekami i zbiornikami wód stojących, jak również łączące stawy hodowlane.

Obszar gminy Boronów leży w 4 zlewniach jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) zebranych w tabeli poniżej.

Tabela 6. JCWP obejmujące swoim zasięgiem obszar gminy Boronów

Kod	Nazwa	Powierzchnia zlewni w km ²	Typ	Status
RW60000918129	Stradomka	256,02	PN	NAT
RW6000101816191	Liswarta do Młynówki Kamińskiej	215,08	PNp	NAT
RW600006181189	Kamieniczka	90,28	RW_wap	NAT
RW600010118149	Leńnica	87,96	PNp	NAT

Gdzie:

NAT - naturalna część wód

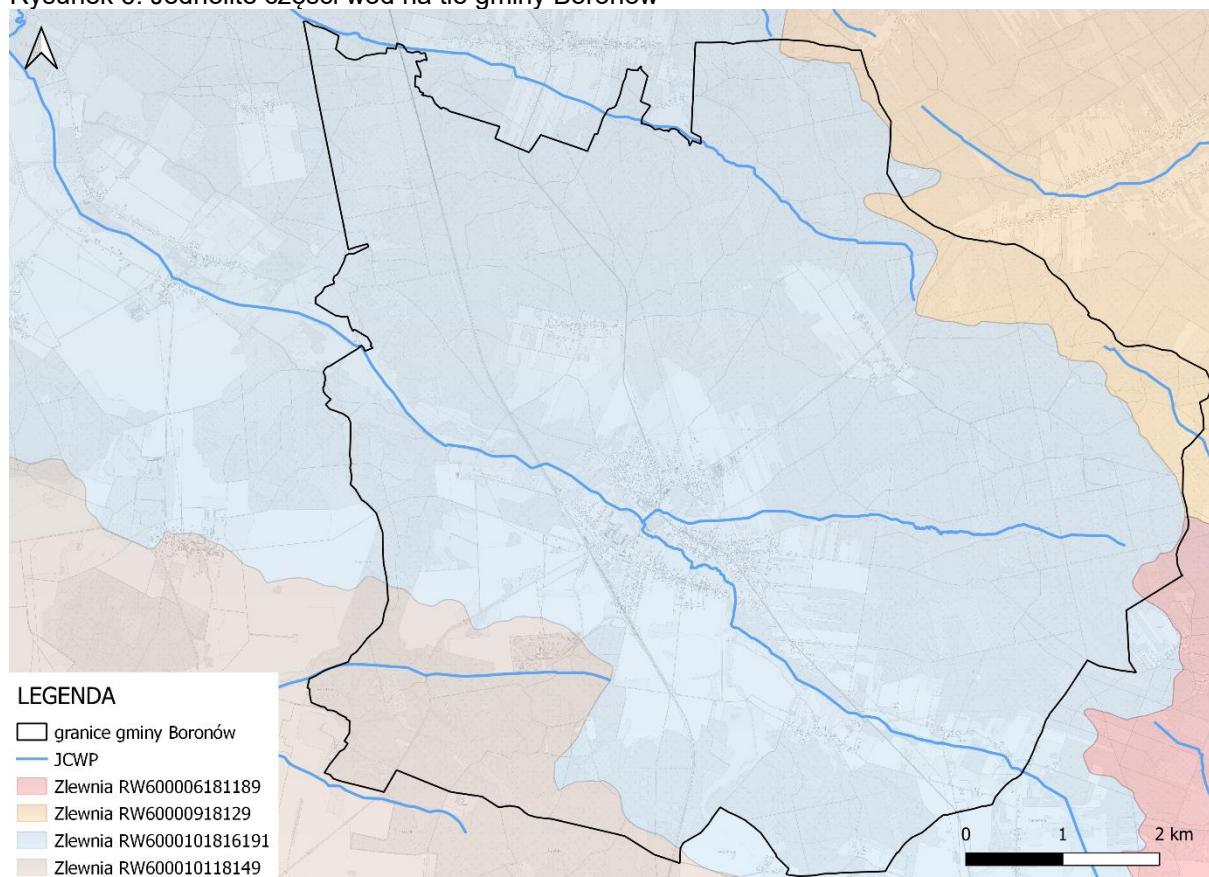
PNp - Potok lub strumień nizinny piaszczysty

RW_wap - Potok lub mała rzeka wyżynna na podłożu węglanowym

PN - Potok lub strumień nizinny

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

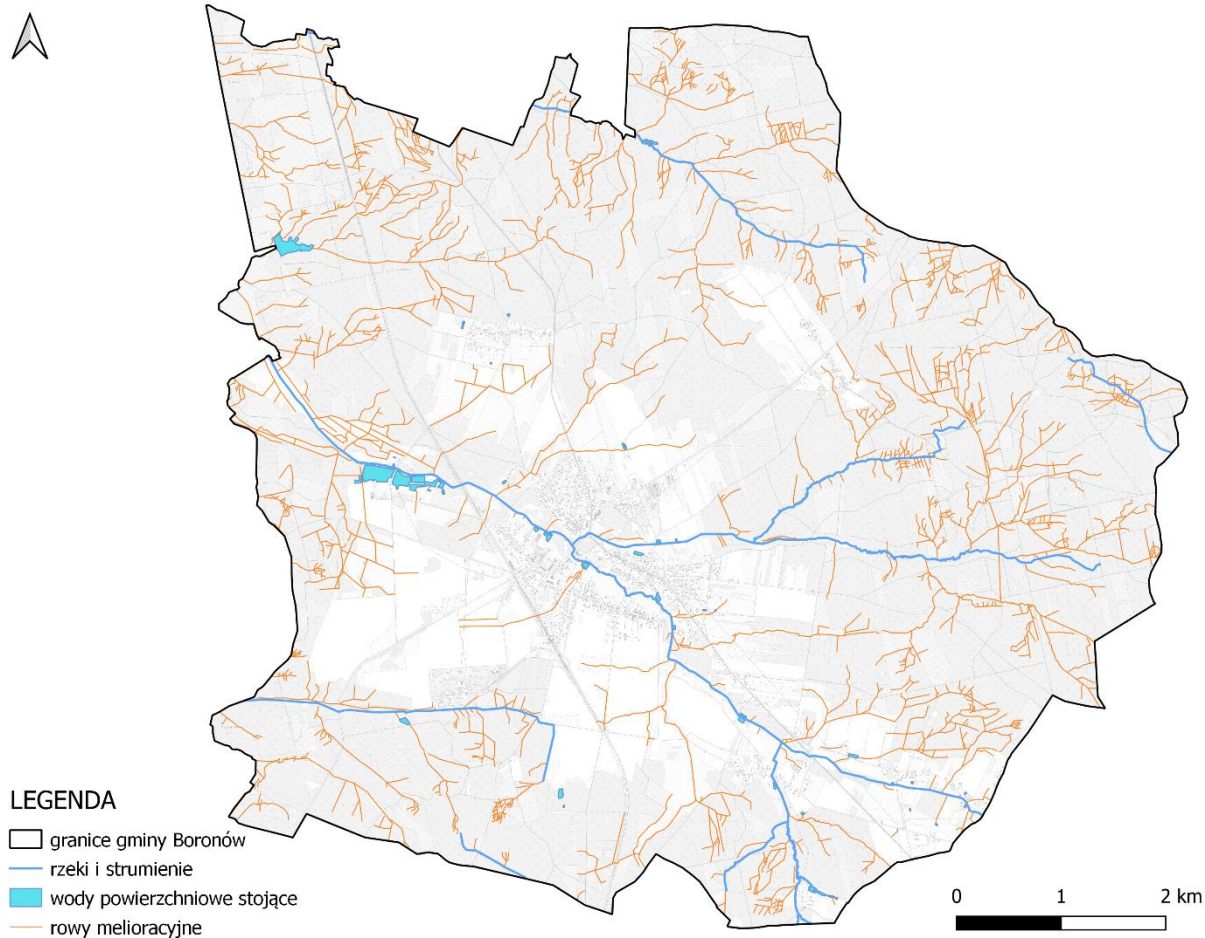
Rysunek 6. Jednolite części wód na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Na poniższej mapie przedstawiono rzeki i strumienie, wody powierzchniowe stojące a także rowy melioracyjne na tle gminy Boronów.

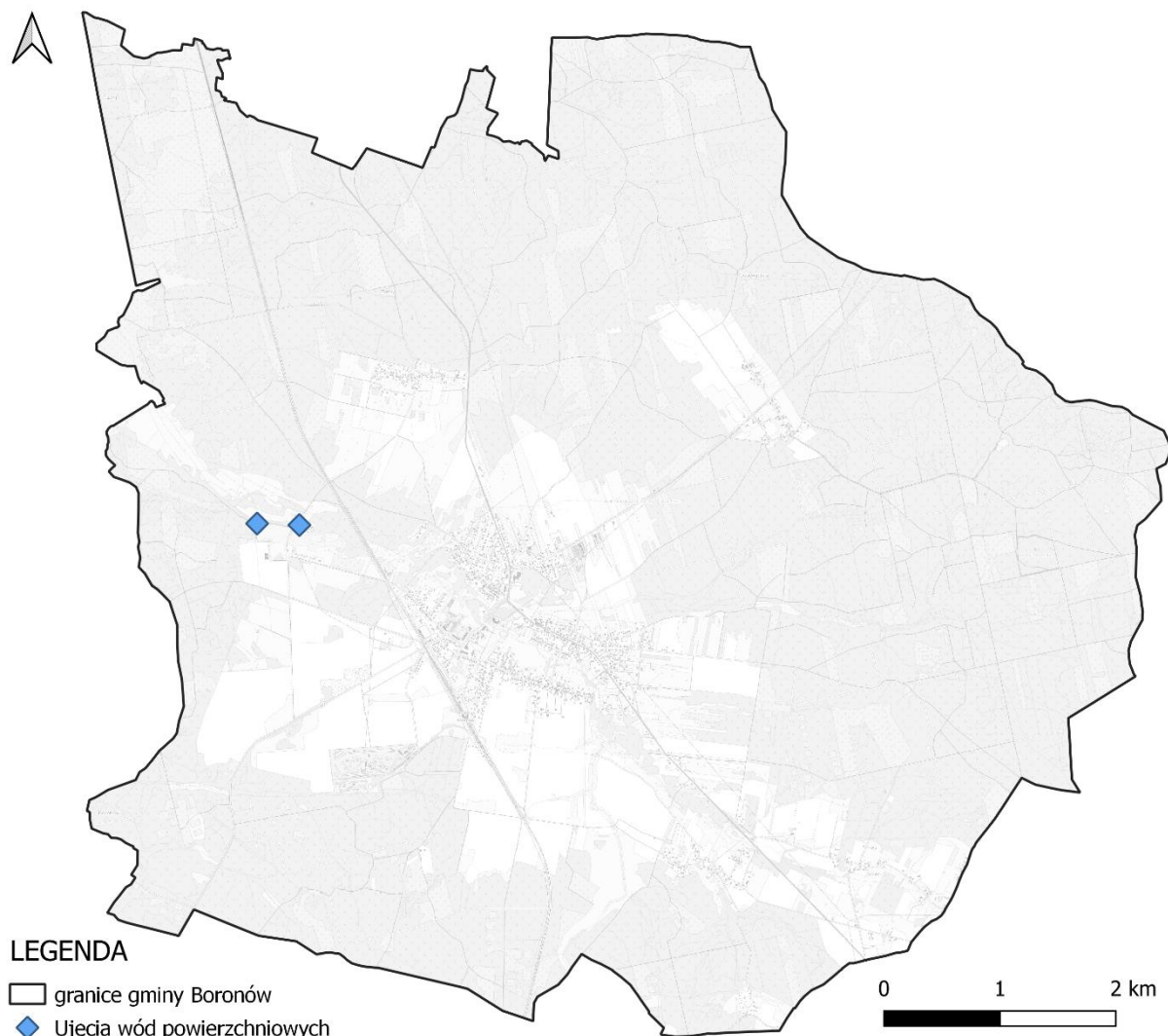
Rysunek 7. Wody powierzchniowe na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Na poniższym rysunku przedstawiono ujęcia wód na terenie gminy Boronów.

Rysunek 8. Ujęcia wód na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Jakość wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMS) wynika z m.in. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny. Ocena stanu JCWP jest prowadzona na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego.

W celu wykonania klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego dokonuje się interpretacji wyników badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz elementów hydromorfologicznych, w odniesieniu do wartości granicznych klas jakości, określonych w odpowiednich przepisach dla poszczególnych wskaźników jakości wód.

Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

W poniższej tabeli zestawiono informacje na temat stanu JCWP obejmujących obszar gminy Boronów.

Tabela 7. Ocena stanu JCWP gminy Boronów

Nazwa i kod JCWP		Stradomka RW60000918129	Liswarta do Młynówki Kamińskiej RW6000101816191	Kamieniczka RW600006181189	Leśnica RW600010118149
Kod Ppk (2022-2027)		PL02S1301_1197	PL02S1301_3838	PL02S1301_1820	PL02S1301_1180
Współrzędne geograficzne punktu pomiarowo-kontrolnego [2022-2027]		19.130163; 50.799889	18.699936; 50.808331	19.154976; 50.692075	18.70195; 50.591672
Stan/ potencjał ekologiczny		słaby stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	słaby stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny
Stan chemiczny		stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	brak danych	brak danych
Stan wód		zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	brak danych
Cel środowiskowy	Stan/potencjał ekologiczny	dobry stan ekologiczny	dobry stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości)	dobry stan ekologiczny
	Stan chemiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylene(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		zagrożona	zagrożona	zagrożona	niezagrożona
Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)		TAK	TAK	TAK	NIE
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w		NIE	NIE	NIE	NIE

Nazwa i kod JCWP	Stradomka RW60000918129	Liswarta do Młynówki Kamińskiej RW6000101816191	Kamieniczka RW600006181189	Leśnica RW600010118149
wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi				
Jcw przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	TAK	NIE	NIE	NIE
Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG4	TAK	TAK	TAK	TAK
Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym	NIE	NIE	NIE	NIE

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

Tabela 8. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne wraz z celami środowiskowymi znajdującymi się na terenie gminy Boronów

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
1.	Stradomka RW60000918129	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeka, ciek, strumień, źródła, torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, stawy rybne, bór bagienny, podgórski łąg jesionowy, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie siedlisk hydrogeniczn. dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżek dolinkowych, mszarów i źródeł
2.	Liswarta do Młynówki Kamińskiej RW6000101816191	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeka, ciek, strumień, źródła, torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, stawy rybne, bór bagienny, podgórski łąg jesionowy, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie siedlisk hydrogeniczn. dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżek dolinkowych, mszarów i źródeł

⁴ obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
3.	Kamieniczka RW600006181189	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeka, cieki, strumienie, źródłiska, torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, stawy rybne, bór bagienny, podgórski łąg jesionowy, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie siedlisk hydrogeniczn. dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżeń dolinkowych, mszarów i źródlisk
4.	Leśnica RW600010118149	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeka, cieki, strumienie, źródłiska, torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, stawy rybne, bór bagienny, podgórski łąg jesionowy, wilgotne łąki, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie siedlisk hydrogeniczn. dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżeń dolinkowych, mszarów i źródlisk

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

5.2.3.2. Wody podziemne

Gmina Boronów przynależy do bytomsko-olkuskiego regionu hydrogeologicznego. Główny poziom użytkowy występuje w utworach triasowych i zbudowany jest ze skał dolomityczno-wapiennych. Wody tego poziomu zalegają na głębokości 250-300 metrów, a miąższość warstwy wodonośnej przekracza 100 metrów. Są to zasoby Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 327 Lubliniec – Myszków, na którego terenie leży cała gmina Boronów (wydajność zbiornika wynosi od 30 do 70 m³/h). GZWP jest bardzo odporny na zanieczyszczenia antropogeniczne za przyczyną naturalnej izolacji - nieprzepuszczalnych nadkładów. Czas pionowej migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu do zbiornika przekracza 100 lat.

Gmina Boronów jest zlokalizowana w obrębie JCWPd nr 98, 99 oraz 110.

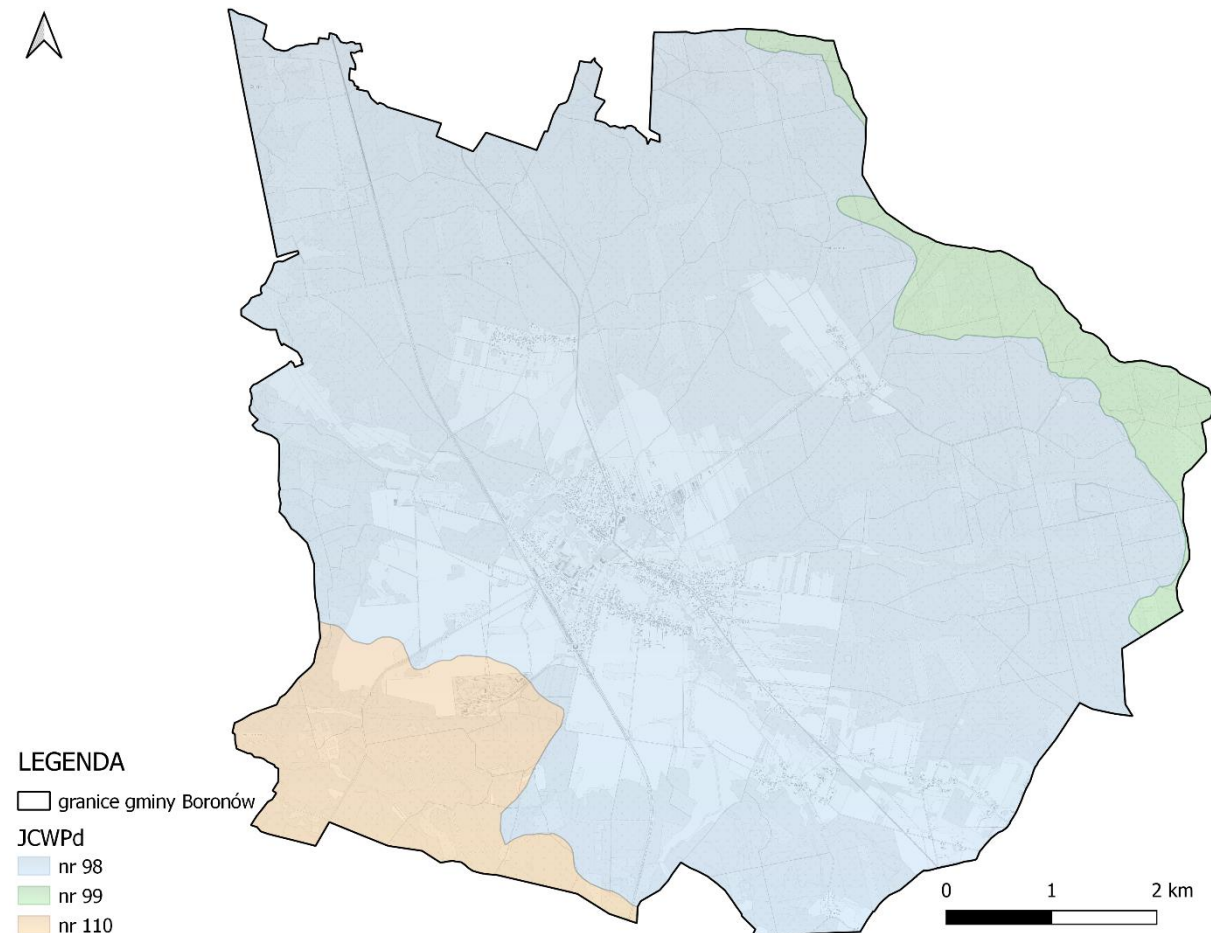
Tabela 9. Charakterystyka JCWPd w obrębie których zlokalizowana jest gmina Boronów

Numer JCWPd	98	99	110
Kod JCWPd	GW6000110	GW600099	GW600098
Powierzchnia [km ²]	2 113,23	2 662,94	1 301,44
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Górnej Odry	Warty	Warty
Obszar bilansowy	Przemsza, Kłodnica, Górna Warta, Liswarta (bez Kocinki), Widawa i Stobrawa (GL), Mała Panew, Przyodrze (GL)	Przemsza, Górna Warta, Liswarta (bez Kocinki), Warta od Liswarty do Widawki, Widawka, Mała Panew, Pillica	Górna Warta, Liswarta (bez Kocinki), Warta od Liswarty do Widawki, Proсна, Widawa i Stobrawa (GL), Mała Panew
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	(1) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych, (2) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną i przemysłem	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna, chemiczna_A, chemiczna_B, ilościowa	chemiczna	chemiczna
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	TAK	TAK	TAK
Cele środowiskowe	Stan chemiczny	dobry stan chemiczny	dobry stan chemiczny

Numer JCWPd		98	99	110
	Stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego		zagrożona chemicznie	niezagrożona	niezagrożona
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie - typ obszarów	Parki narodowe	0	0	0
	Rezerваты przyrody	2	4	3
	Parki krajobrazowe	2	3	3
	Natura 2000 - OSO	0	0	0
	Natura 2000 - SOO	5	9	2
	Obszary chronionego krajobrazu	1	2	2
	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	3	0	0
	Stanowiska dokumentacyjne	0	0	0
	Użytki ekologiczne	8	29	3
	Pomniki przyrody	0	1	0
Ocena stanu w 2022 r.	ocena stanu chemicznego	dobry	słaby	słaby
	ocena stanu ilościowego	dobry	dobry	dobry
	ocena stanu JCWPd	dobry	słaby	słaby

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

Rysunek 9. Jednolite części wód podziemnych na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Jakość wód podziemnych

Zgodnie z art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087) celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Klasy jakości wód podziemnych I-III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny. Opis poszczególnych klas jakości wód podziemnych zawarto poniższej tabeli.

Tabela 10. Znaczenie klas jakości wód podziemnych

Klasa jakości wód podziemnych	Opis klasy	
I	wody bardzo dobrej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka

Klasa jakości wód podziemnych	Opis klasy	
II	wody dobrej jakości	wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby
III	wody zadowalającej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka
IV	wody niezadowalającej jakości	wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka
V	wody złej jakości	wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

źródło: GIOŚ

Przy ocenie stanu chemicznego wód w punkcie pomiarowym dopuszcza się przekroczenie wartości fizykochemicznych, gdy jest to spowodowane przez naturalne procesy, a mieści się w granicach przyjętych dla kolejnej, niższej klasy. W przypadku omawianych punktów pomiarowych dotyczy to: temperatury, ogólnego węgla organicznego, siarczanów, wapnia, fluorków, sodu, boru, manganu, żelaza i wodorowęglanów.

W ostatnich latach na terenie gminy Boronów nie wykonywano badań stanu wód podziemnych, a stan w 2022 r. oceniono jako dobry dla JCWPd nr 98 oraz słaby dla JCWPd nr 99 oraz nr 110.

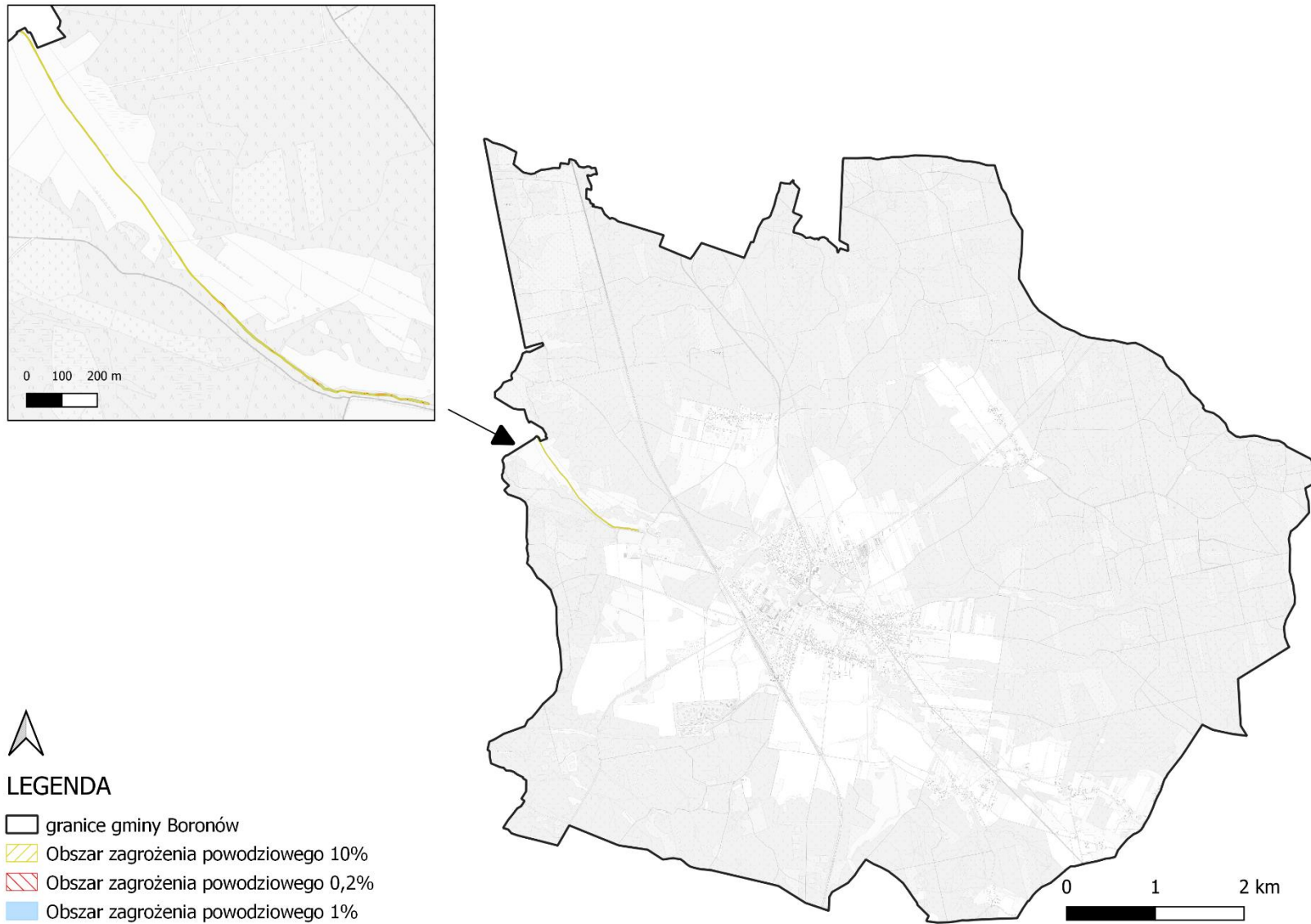
5.2.4. Zagrożenie powodziami i podtopieniami

Pod pojęciem powodzi rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem wezbrania wody w systemach kanalizacyjnych.

Jako podtopienie klasyfikuje się pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu, w związku z piętrzeniem się wód podziemnych, na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych.

Zgodnie z danymi PGW WP, na terenie gminy Boronów występują obszary zagrożone powodzią, co jest związane z obecnością rzeki Liswarta.

Rysunek 10. Zagrożenie powodzią na terenie gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

5.2.5. Zagrożenie suszą

Susza

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Ze względu na warunki meteorologiczne i klimatyczne, problemy rolnicze, warunki hydrologiczne i skutki gospodarcze wyróżnia się kolejne etapy rozwoju suszy:

- **Susza atmosferyczna** - Występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak. Bezpośrednim skutkiem niedoboru opadów jest narastający w czasie niedosyt wilgotności, ujawniający się szczególnie intensywnie w ciepłej porze roku, wzmagający intensywne parowanie oraz ewapotranspirację (wskaźnik klimatyczny mówiący o tym, jak szybko mogłoby zachodzić parowanie, gdyby dostępność wody była wystarczająca). Powyższe prowadzi do naruszenia zasobów wód glebowych i powierzchniowych. W zależności od warunków środowiska przyrodniczego, jego zmienności przestrzennej oraz zagospodarowania i zapotrzebowania na wodę, susza atmosferyczna może aktywować kolejno suszę rolniczą, hydrologiczną oraz hydrogeologiczną. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).
- **Susza rolnicza** - Pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej. Definiowana jako okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zaznaczyć należy, iż nie każdy okres bezopadowy i jednoczesny spadek wilgoci glebowej jest suszą rolniczą. Warunkiem zaistnienia suszy rolniczej jest wystąpienie zmian w stanie roślinności, tj. wystąpienia objawów stresu wodnego, spadku w biomacie i ograniczeń plonowania. Czas wystąpienia deficytu zasobów wodnych w glebie oraz ich dotkliwość zależą bezpośrednio od właściwości retencyjnych gleby – są zatem zmienne w czasie oraz w przestrzeni, stosownie do rozkładu przestrzennego typów gleb. Susza rolnicza prowadzi do wytworzenia strat bezpośrednich w ekosystemach naturalnych, ale przede wszystkim skutkuje stratami w produkcji rolnej i leśnej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy (IUNG-PIB).
- **Susza hydrologiczna** - Przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej. Jest to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do średniej wartości z wielolecia. Susza hydrologiczna to kolejny etap pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB).

- **Susza hydrogeologiczna** - Susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni. W Polsce ten rodzaj suszy monitorowany jest przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB).⁵

Zagrożenie poszczególnymi rodzajami suszy dla obszaru gminy Boronów, na podstawie Planu Przeciwdziałania Skutkom Suszy, przedstawione zostało poniżej.

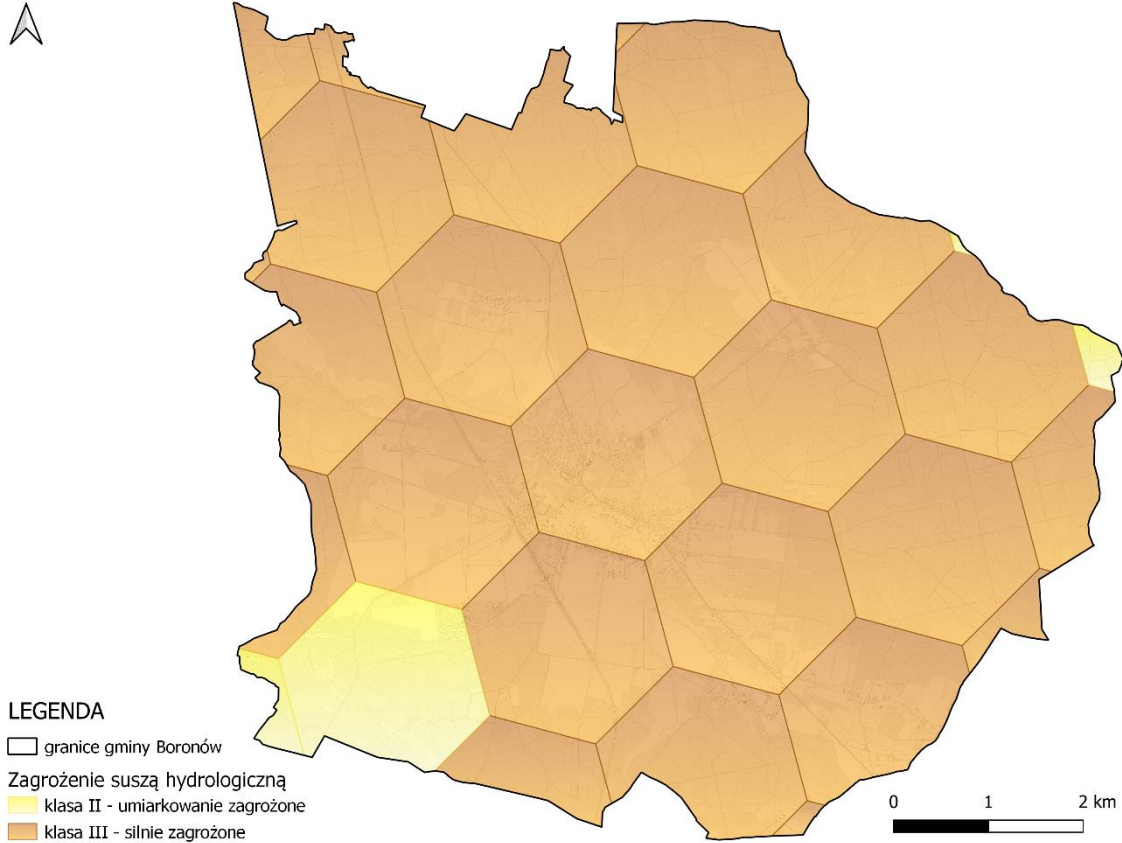
Rysunek 11. Zagrożenie suszą atmosferyczną dla gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

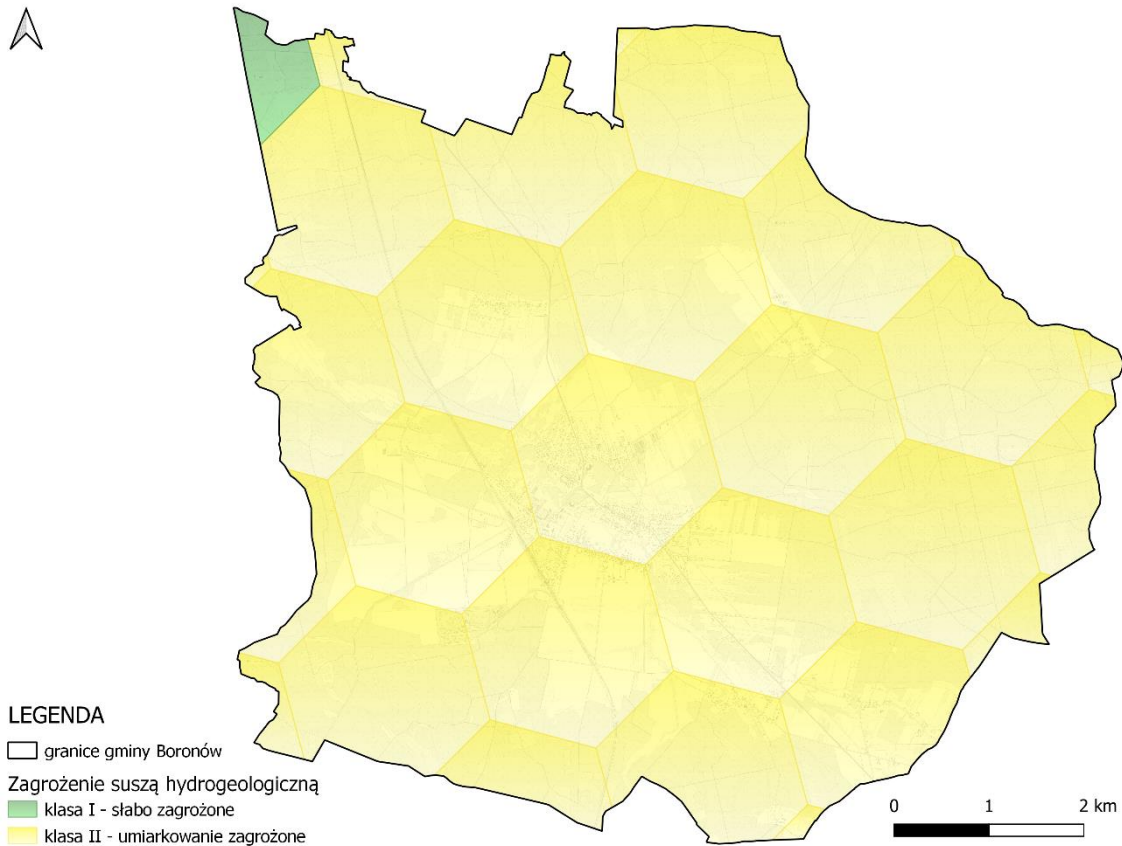
⁵ Źródło: www.gov.pl/web/susza/susza

Rysunek 12. Zagrożenie suszą hydrologiczną dla obszaru gminy Boronów

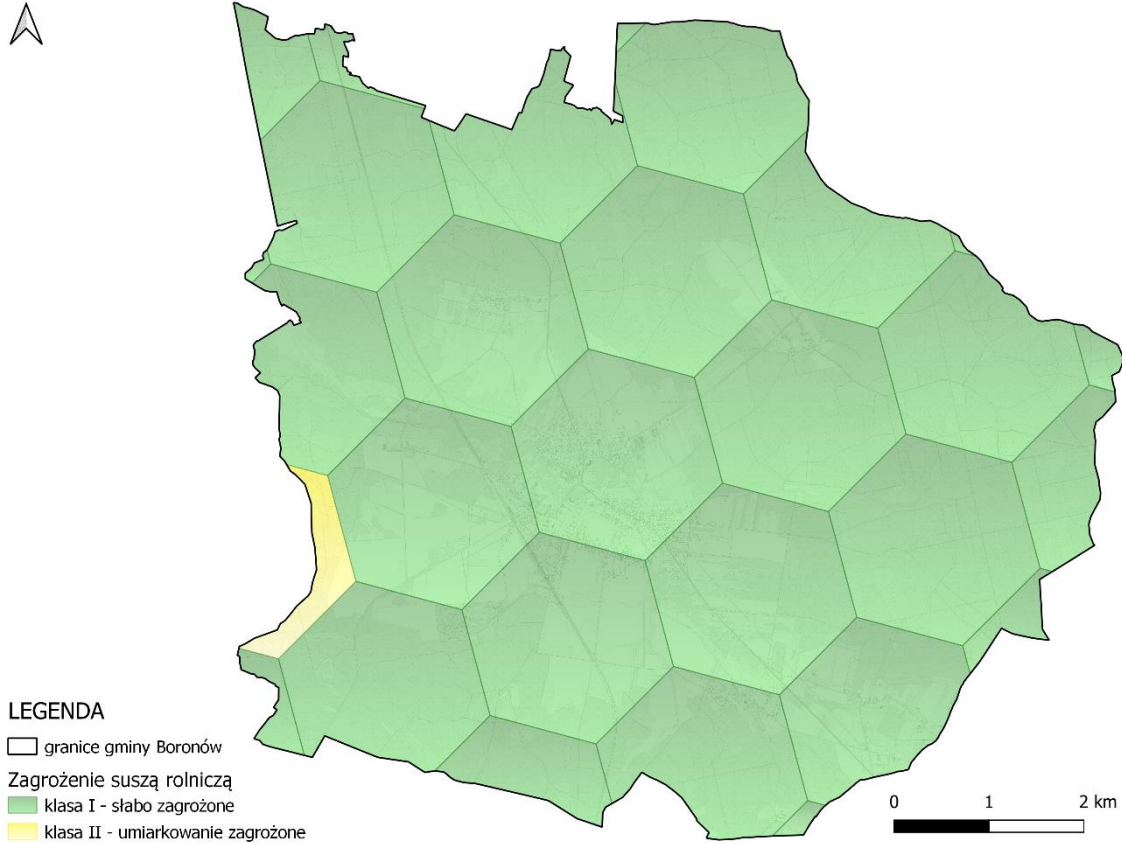
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 13. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla obszaru gminy Boronów

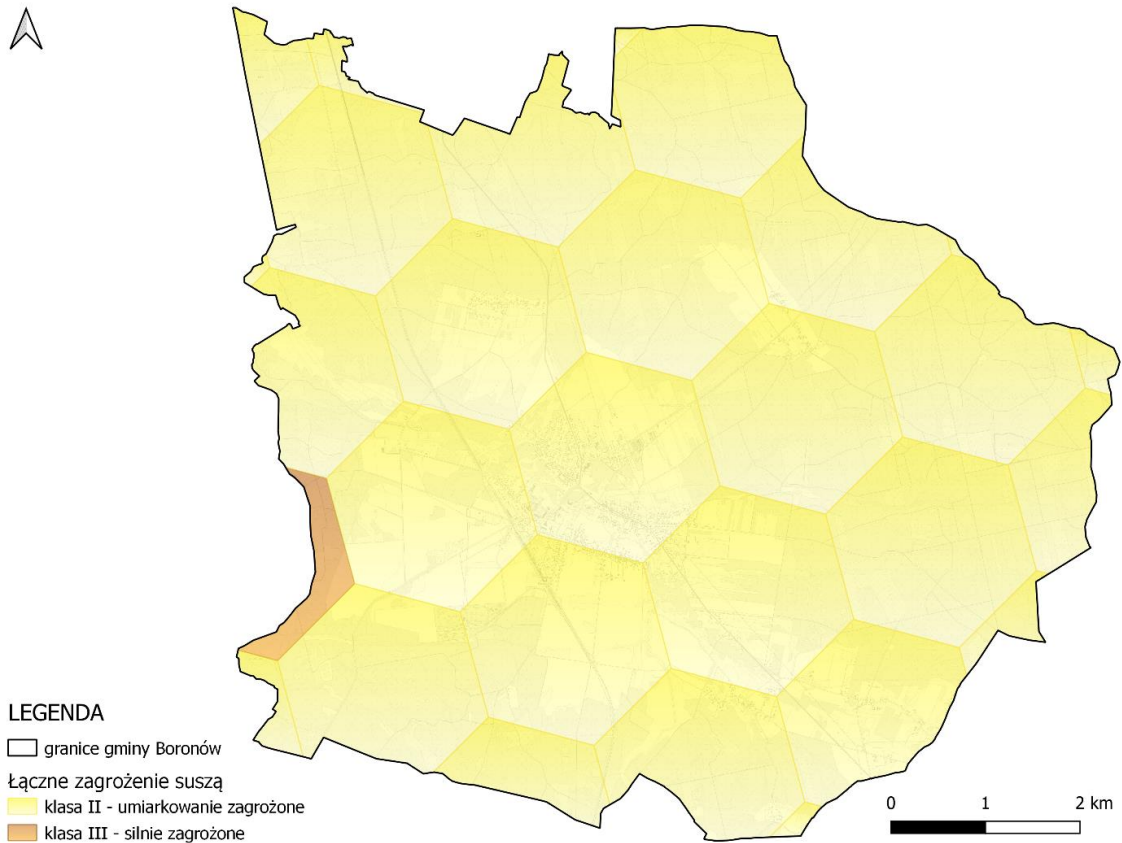
źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 14. Zagrożenie suszą rolniczą dla obszaru gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Rysunek 15. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Jak wynika z powyższych map, teren gminy Boronów narażony jest na występowanie każdego rodzaju suszy. Ogółem stwierdza się, że zagrożenie suszą analizowanego obszaru jest umiarkowane.

5.2.6. Infrastruktura techniczna

5.2.6.1. Infrastruktura transportowa

Transport drogowy

Przez teren gminy Boronów przebiegają następujące drogi:

- drogi wojewódzkie:
 - nr 905 relacji Psary (od DW906) – Boronów – Herby (do DK46) o długości 8,6 km o stanie dobrym i zadowalającym;
 - nr 907 relacji Niewiesz (poprzez DK40 zapewnia połączenia z autostradą A4) – Toszek – Tworóg – Koszęcin – Boronów – Wygoda (do DW908) o długości 8,6 km o stanie dobrym i zadowalającym;
- drogi powiatowe o łącznej długości prawie 8 km:
 - 1022S relacji Dębowa Góra – Hutki;
 - 2327S relacji Hadra – Zumpy;
- drogi gminne o łącznej długości ok 60 km, w tym 17,6 km o nawierzchni twardej, 29,7 km z nawierzchnią twardą ulepszoną i 12,8 km o nawierzchni gruntowej;
- drogi inne.

Pomimo, iż przez teren gminy nie przebiegają żadne drogi krajowe, to jednak gmina Boronów „otoczona” jest dwoma drogami krajowymi: nr 11 (Kołobrzeg-Bytom), 46 (Kłodzko-Szczekociny) i autostradą A1 (Gdańsk-Gorzyczki).

Na poniższym rysunku przedstawiono przebieg dróg na tle gminy.

Rysunek 16. Sieć drogowa gminy Boronów

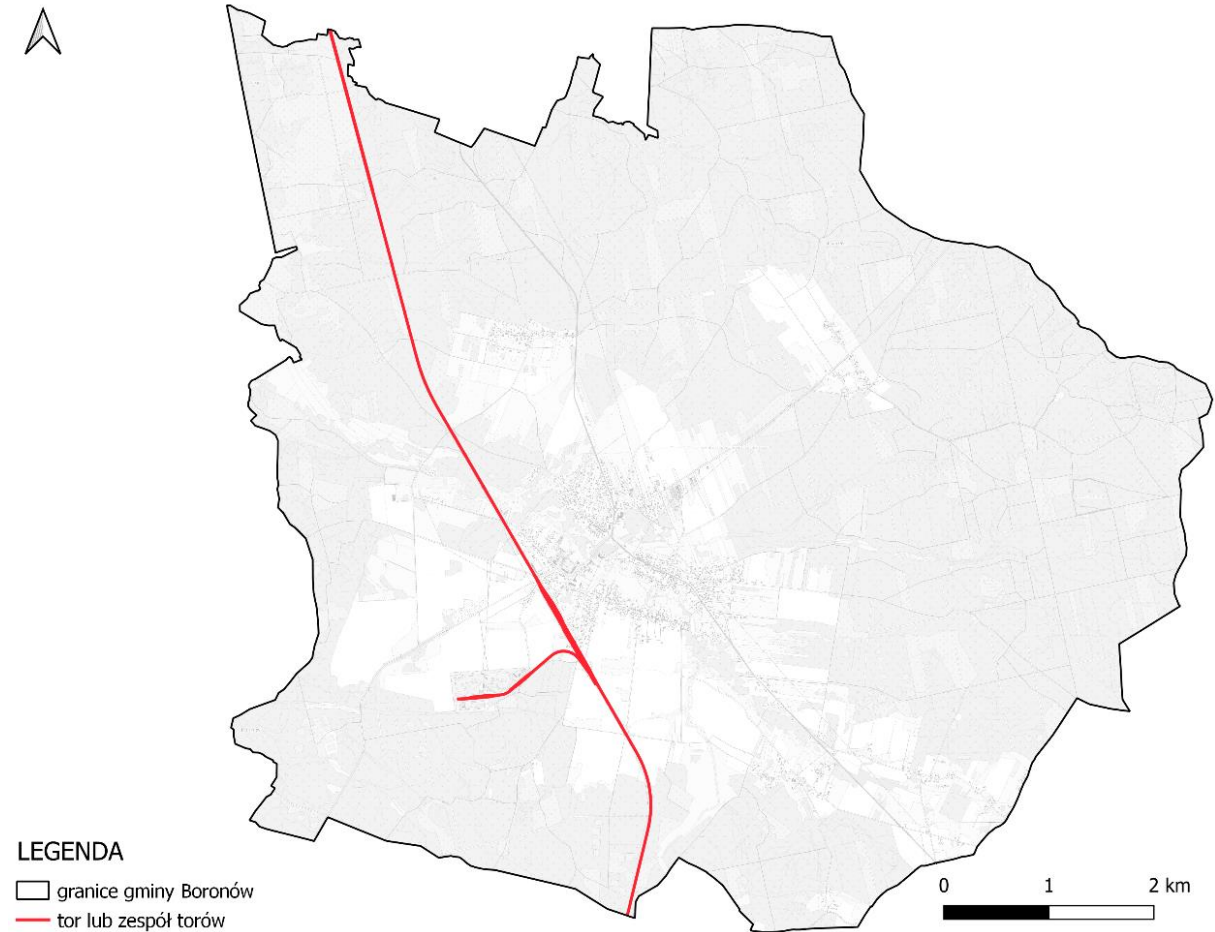

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

Transport kolejowy

Przez gminę Boronów przebiega, zarządzany przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., dwutorowy odcinek Kalety – Kalina, stanowiący fragment linii kolejowej magistralnej nr 131 Chorzów Batory – Tczew. Połączenia elektrycznymi zespołami trakcyjnymi POLREGIO na trasie Tarnowskie Góry – Boronów – Wieluń realizowane są przez Przewozy Regionalne sp. z o.o. Stacja kolejowa w Boronowie powstała w latach 20. XX w na magistrali węglowej, na linii Kalety-Podzamcze. Peryferyjne położenie stacji kolejowej oraz powszechna dostępność komunikacji samochodowej sprawiły, że zainteresowanie połączeniami pasażerskimi straciło na znaczeniu również w gminie Boronów.

Rysunek 17. Przebieg linii kolejowej na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy BDOT10k

5.2.6.2. Infrastruktura wodociągowa

Całkowita długość czynnej wodociągowej sieci rozdzielczej i przesyłowej wynosi 39,3 km, ilość przyłączy budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 1 061 szt. Wg danych GUS w 2023 r. z wodociągu korzystało 99,6 % ogółu ludności Gminy.

Sieć wodociągowa w przeważającej części wykonana jest z rur PVC. Sieć rozdzielcza z przyłączami wykonana jest przeważnie z węży typu PE i rur stalowych.

Ludność korzystająca z sieci to 3 310 mieszkańców Gminy. Zużycie wody na jednego mieszkańca wyniosło w 2023 roku 30,9 m³.

Eksploatacją sieci wodociągowej zajmuje się Gmina Boronów, która jest odpowiedzialna za jakość wody wodociągowej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi, na terenie gminy.

Gmina Boronów nie ma własnego ujęcia wody - woda jest w całości kupowana z Gminy Herby.

Szczegółowe dane na temat sieci wodociągowej przedstawiono w tabeli poniżej.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie gminy Boronów.

Tabela 11. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Boronów

Wskaźnik	Jednostka	Wartość
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	39,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 061
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	3 310
Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	99,6
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	102,6
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	30,9
Awarie sieci wodociągowej	[szt.]	27

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r. [data dostępu 11.03.2025 r.]

5.2.6.3. Infrastruktura kanalizacyjna

Całkowita długość czynnej sieci kanalizacji sanitarnej wynosi 39,3 km. Łączna liczba przyłączy kanalizacyjnych do budynków na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniosła 1 018 szt. W 2023 r odprowadzono siecią kanalizacyjną 106,3 dam³ ścieków bytowych. Wg danych GUS w 2023 r. z kanalizacji korzystało 95,8 % ogółu ludności Gminy.

Na terenie gminy Boronów istnieją zorganizowane systemy kanalizacji ściekowej grawitacyjnej w miejscowościach: Boronów, Zumpy, Dębowa Góra, Hucisko, Grojec. Ścieki z Boronowa i Zumpów odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Boronowie, Dębowa Góra posiada własną oczyszczalnię ścieków, własną oczyszczalnię posiadają również sołectwa Grojec i Hucisko.

Ścieki oczyszczane są w 3 oczyszczalniach biologicznych funkcjonujących o przepustowości łącznej 440 m³/dobę.

1. Boronów (RLM 3500; przepływ $Q_{\text{sr.d}} = 390 \text{ m}^3/\text{d}$)

W 2017 r. została wybudowana i oddana do użytkowania nowa oczyszczalnia ścieków (oczyszczalnia ta powstała w miejscu istniejącej oczyszczalni typu LEMNA, którą wycofano z eksploatacji. Oczyszczalnia zlokalizowana jest w miejscowości Boronów (42-283), ul. Dolna 38.

2. Hucisko (RLM 380; przepływ $Q_{\text{sr.d}} = 40 \text{ m}^3/\text{d}$)

Oczyszczalnia oddana do użytkowania w listopadzie 2011 r.; oczyszczalnia zlokalizowana jest w miejscowości Hucisko przy ulicy Spokojnej.

3. Dębowa Góra (RLM 70; Przepływ $Q_{\text{sr.d}} = 10 \text{ m}^3/\text{d}$)

Oczyszczalnia zlokalizowana w miejscowości Dębowa Góra, oddana do użytkowania w maju 2009 r.

Ogólną charakterystykę sieci kanalizacyjnej oraz ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu z ubiegłych lat zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boronów

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość	
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	39,3	
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 018	
3.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	106,2	
4.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	95,8	
5.	Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	13	
6.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	3 183	
7.	Ludność korzystająca z oczyszczalni	os.	3 297	
8.	Wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM*	os.	440	
9.	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu	BZT ₅	kg/rok	431
10.		ChZT	kg/rok	3 637
11.		zawiesina ogólna	kg/rok	740

*- Równoważna liczba mieszkańców (RLM)" jest to liczba wyrażająca wielokrotność ładunku zanieczyszczeń zawartych w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych od jednego mieszkańca w ciągu doby.

źródło: GUS, stan na 31.12.2023 r. [data dostępu 11.03.2025 r.]

Na terenie gminy Boronów część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków. Według danych GUS, w 2023 roku, w gminie zlokalizowanych było 84 zbiorników bezodpływowych oraz 1 przydomowych oczyszczalni ścieków.

5.2.6.4. Infrastruktura ciepłownicza i gazowa

Gmina Boronów nie posiada sieci gazowej ani ciepłowniczej. Budynki ogrzewane są przez indywidualne kotły centralnego ogrzewania lub piece węglowe.

5.2.7. Klimat akustyczny

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 r., poz. 54), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 r., poz. 54). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasu komunikacyjnego, Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości

zewnętrznych hałasu. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasu komunikacyjnego zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – 50-65 dB, w porze nocnej 45-56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{Aeq D}^6$	$L_{Aeq N}^7$	$L_{Aeq D}^8$	$L_{Aeq N}^9$
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu (Dz. U. z 2014 r. poz. 112, z późn. zm.)

⁶ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom

⁷ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom

⁸ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym

⁹ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy

W strategicznych mapach hałasu oraz programach ochrony środowiska przed hałasem stosowane są wskaźniki L_{DWN} oraz L_N :

- L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku, wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (od godz. 18.00 do godz. 22.00) oraz pory nocy (od godz. 22.00 do godz. 6.00);
- L_N - długookresowy średni poziom dźwięku wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00).

Na terenie gminy Boronów głównym źródłem hałasu drogowego są:

- drogi wojewódzkie nr 905 oraz nr 907;
- drogi powiatowe nr 1022S oraz 2327S;
- drogi gminne;
- drogi inne.

Hałas kolejowy

W ostatnich latach nie prowadzono w ramach PMŚ badań poziomów hałasu kolejowego na obszarze gminy Boronów.

Hałas przemysłowy

Źródłem hałasu przemysłowego jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z działalnością przemysłową. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Zgodnie z zapisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2024 r., poz. 54) w przypadku stwierdzenia przez organ ochrony środowiska, na podstawie przeprowadzonych pomiarów, że poza zakładem przekroczone są dopuszczalne poziomy hałasu, organ ten wydaje decyzję o dopuszczalnym poziomie hałasu. Organem ochrony środowiska właściwym do wydania przedmiotowej decyzji co do zasady jest starosta, chyba że zachodzą przesłanki z art. 378 ust. 2-2a pkt 1 i 2 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2024 r., poz. 54). Wówczas organem właściwym będzie regionalny dyrektor ochrony środowiska albo marszałek województwa.

Marszałek Województwa Śląskiego nie wydał decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla zakładów znajdujących się na terenie gminy Boronów¹⁰.

W ramach PMŚ na terenie gminy Boronów w latach 2021-2023 nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego.

Zgodnie z danymi zawartymi w bazie EHAŁAS (baza zawiera wyniki pomiarów hałasu przekazany do WIOŚ lub RWMS), na terenie gminy Boronów w latach 2021-2023 nie prowadzono pomiarów hałasu drogowego, kolejowego i lotniczego.

¹⁰ Źródło: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

5.2.8. Zasoby przyrodnicze

5.2.8.1. Szata roślinna

Szata roślinna na terenie Boronowa podlega wpływom antropogenicznym i w znacznej mierze utraciła naturalny charakter. Charakterystyczny dla centralnej części gminy jest krajobraz rolniczy zestawami hodowlanymi oraz tereny zurbanizowane, gdzie dominują zbiorowiska roślinności ruderalnej. Zbiorowiska pól uprawnych są niestabilne ze względu na podatność na procesy synantropizacyjne oraz rozbudowaną sieć melioracyjną. Agrocenozy należą zazwyczaj do klasy *Stellarietea mediae* – zespoły jednorocznych chwastów upraw polowych. Dynamiczne przekształcenia w metodach uprawy powodują zmiany w stanie gatunkowym zbiorowisk segetalnych oraz tworzenie się nowych kombinacji gatunków.

Elementem urozmaicającym krajobraz i wzbogacającym różnorodność biologiczną obszaru gminy są zadrzewienia śródpolne i łąki (najczęściej odłogowane), jak również doliny cieków pełniące funkcję korytarzy ekologicznych, ułatwiających migracje zwierząt. Dużym bogactwem bioróżnorodności gatunkowej i obecnością rzadkich gatunków roślin charakteryzują się nieliczne łąki kośne, jak również szuwary oraz turzycowiska towarzyszące ciekom i zbiornikom wód stojących. Stawy hodowlane są miejscem występowania rzadkich lub chronionych gatunków roślin i ptaków oraz ich miejsc lęgowych.

Około 66,7% obszaru gminy stanowią lasy. Zbiorowiska leśne nie występują jedynie w centralnej i wschodniej części gminy. Są to głównie bory i bory mieszane, jak również olsy i łągi. Pod względem fitosocjologicznym przeważa suboceaniczny bór świeży, fragmentarycznie subkontynentalny grąd niski. Drzewostan tworzy sosna, świerk, brzoza, dąb, które występują z domieszką buka, modrzewia, jodły i osiki. W obszarze lasów występują cenne i rzadkie siedliska torfowiskowe, bagna i polany śródleśne, stanowiska roślin chronionych. Część śródleśnych półnaturalnych łąk i bagien jest wyłączona z użytkowania i pozostawiona do naturalnej sukcesji.

W dolinie rzeki Liswarty występują cenne zbiorowiska roślinne zbliżone do wikliny nadrzecznej i łągu jesionowo-olsowego. Lokalnie występują siedliska roślin przywodnych i bagiennych, a w rejonach łąk przyrzecznych ziołorośla.

Na obszarze gminy występują gatunki dziko występujących roślin objętych ochroną ścisłą:

- pełnik europejski *Trollius europaeus*,
- lilia złotogłów *Lilium martagon*,
- mieczyk dachówkowaty *Gladiolus imbricatus*,
- rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*,
- sasanka łąkowa *Pulsatilla pratensis*,
- sasanka wiosenna *Pulsatilla vernalis*.

Spośród gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną częściową na terenie gminy występują:

- kukułka (storczyk) szerokolistna *Dactylorhiza majalis*,
- ciemiężycyca zielona *Veratrum lobelianum*,
- pomocnik baldaszkowy *Chimaphila umbellata*,
- wawrzynek wilczełyko *Daphne mezereum*,
- wroniec widlasty (widłak wroniec) *Huperzia selago*,
- widłak goździsty *Lycopodium clavatum*.

Na terenie parku krajobrazowego występują gatunki rodzime stanowiące 83% ogółu roślin. Występuje tu ok. 855 gatunków roślin naczyniowych i 85 gatunków mszaków. Wśród roślin naczyniowych występują gatunki leśno-zaroślowe, ruderalne, nadwodne i bagienne oraz gatunki łąkowe. Spośród cennych gatunków roślin na terenie parku występuje m.in. bagno zwyczajne, grzybień biały i północny, lilia złotogłów, pływacz zachodni, podrzeń żebrowiec, przylaszczka pospolita, salwinia pływająca, śnieżyczka przebiśnieg, wawrzynek wilczełyko, widłaczek torfowy, widłak goździsty i jałowcowaty oraz widłak wroniec. Ponadto rosną tu m.in. ciemiężca zielona, czosnek niedźwiedzi, kozłek bżowy, lepiężnik biały, liczydło górskie, narecznica górską i szerokolistną, parzydło leśne, przetacznik górski, przywrotnik nagi, starzec Fuchsa, starzec gajowy, świerżbek orzęsiony, trzcinnik owłosiony, turzyca zwisła. Subendemitem występującym na tym terenie jest brzoza czarna, rosnąca w leśnictwie Boronów.

Na terenie rezerwatu (zgodnie z ustaleniami Planu Urządzenia Gospodarstwa Rezerwatowego „Rajchowa góra” z 1989 r.) występują dwa zespoły roślinne: *acidofilna* dąbrowa i zbiorowisko przejściowe pomiędzy podwiązkami *Luzulo – Fagion* i *Eu – Fagion*. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 14 sierpnia 2001 roku *acidofilna* dąbrowa *Luzulo–Quercetum petraeae* 1953 (*Pinio – Quercetum luzuletosum*) to siedlisko przyrodnicze podlegające ochronie. Dąbrowy to bogate florystyczne zbiorowiska leśne z przewagą jednego z dwóch gatunków dębu: szypułkowego z domieszką klonów, jesionu, wiązu i lipy z dobrze wykształconą warstwą krzewów i bogatym runem, na zasobnych dość wilgotnych glebach – bądź bezszypułkowego z domieszką sosny na kwaśnych, ubogich glebach piaszczystych. Opisana powyżej dąbrowa kwaśna charakteryzuje się podłożem o runie z udziałem gatunków kwasolubnych (acidofilnych) np. borówka czernica, siódmaczek leśny czyli typowych dla siedlisk borowych. Acidofilna dąbrowa występuje w zachodniej części rezerwatu na terenie płaskim. Zespół ten zajmuje glebę bielicową właściwą, gruntowo silnie świeżą, wytworzona z piasków lodowcowych. W drzewostanie panuje sosna (*Pinus silvestris*), z około 20 % domieszką dębów (*Quercus petraea* i *Quercus robur*) oraz bukiem pospolitym (*Fagus sylvatica*). Spotyka się również pojedyncze egzemplarze świerka pospolitego (*Picea excelsa*). W podroście występuje świerk, dęby i buki, natomiast w podszyciu kruszyna (*Frangula alnus*) i jarzębina (*Sorbus aucuparia*). Wśród roślinności runa panuje orlica (*Pteridium aquilinum*) oraz śmiątek darniowy i pogięty (*Deschampsia caespitosa* i *Deschampsia flexuosa*), ponadto występują: jastrzębiec (*Hieracium murorum*), płonnik (*Polytrichum commune*), wietlica (*Athyrium filix – hemina*), przetacznik (*Veronica officinalis*) i malina (*Rubus idaeus*). W przeszłości gatunkiem dominującym był tu dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea*), duży udział sosny jest zjawiskiem wtórnym spowodowanym niewłaściwą gospodarką. Jako gatunek domieszkowy występował buk. Zespół ten w całości zaliczono do typu siedliskowego boru mieszanego świeżego pod słabym wpływem wody gruntowej.

Zbiorowisko przejściowe pomiędzy podwiązkami *Luzulo – Fagion* i *Eu – Fagion* zajmuje na terenie rezerwatu glebę brunatną, opadowo oglejoną, wytworzoną z glin zwałowych. Są to gleby ciężkie nieprzepuszczalne i nieprzewiewne, o składzie mechanicznym gliny lekkiej pylastej i gliny ciężkiej ilastej. Drzewostan składa się w z buka (40%), z sosny (30%), z dębu (20 %) - głównie *Quercus robur* i ze świerka (10%). Zajmuje ono niewielkie wzniesienie terenu a degradacja siedliska powoduje niemożność zakwalifikowania go do jakiegokolwiek dobrze zdefiniowanego zespołu roślinnego. Pod względem siedliskowym całość zaliczono do typu siedliskowego lasu mieszanego świeżego (LMśw), pod słabym wpływem wody opadowo gruntowej. W podroście spotykamy buka, świerka oraz graba (*Carpinus betulus*), brak jest

krzewów. W runie na uwagę zasługuje obecność gatunków siedlisk lasowych np. perłówka zwisła (*Malica nutans*), wiechlina gajowa (*Poa nemoralis*), fiołek leśny (*Viola silvestris*), zawilec gajowy (*Anemone nemorosa*), narecznica samcza (*Dryopteris filix-mas*), turzyca leśna (*Carex silvatica*), kostrzewa (*Festuca gigantea*), czworol ist pospolity, (*Paris quadrifolia*) i inne. Występują tutaj również gatunki z klasy *Vaccinio – Piceetea*, co świadczy o zakwaszeniu gleby i degradacji siedliska. Pierwotnie prawdopodobnie zdecydowanie dominował tu buk a domieszka innych gatunków liściastych była niewielka. Sosna została tu wprowadzona sztucznie.

5.2.8.2. Lasy

Grunty leśne w gminie Boronów obejmują powierzchnię 3 940,98 ha, co daje lesistość gminy na poziomie 66,7% (GUS, 2023). Lasy publiczne Skarbu Państwa stanowią ok. 99% ogółu lasów w gminie i są administrowane przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Koszęcin.

Na terenie gminy powołane zostały leśnictwa: Boronów, Dębowa Góra, Kamienica, Lipowiec i Cieszowa. Dominują siedliska borowe – bory mieszane świeże (Bmśw), bory świeże (Bśw) i bory mieszane wilgotne (BMw) – nieliczne są olsy i łągi. Dominującym gatunkiem jest sosna, następnie świerk, brzoza, dąb, występujące z domieszką buka, modrzewia, jodły i osiki. Zwarte kompleksy leśne stanowią bardzo dobrą bazę dla leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Ze względu na niewielką lesistość centralnej części gminy, istniejące zadrzewienia śródpolne powinny zostać zachowane. Wskazane jest zwiększenie lesistości na nieużytkach oraz ochrona istniejących i wprowadzanie nowych zadrzewień śródpolnych oraz przywodnych.

Na wschodzie gminy, na terenie leśnictwa Dębowa Góra i Kamienica znajdują się lasy glebochronne. Liczne są lasy wodochronne.

PGL LP Nadleśnictwo Koszęcin zgodnie z porozumieniem ze Starostwem Powiatowym Lubliniec prowadzi nadzór nad lasami, które nie stanowią własności Skarbu Państwa. Łączna powierzchnia lasów niepaństwowych na terenie gminy Boronów wynosi 110,43 ha.

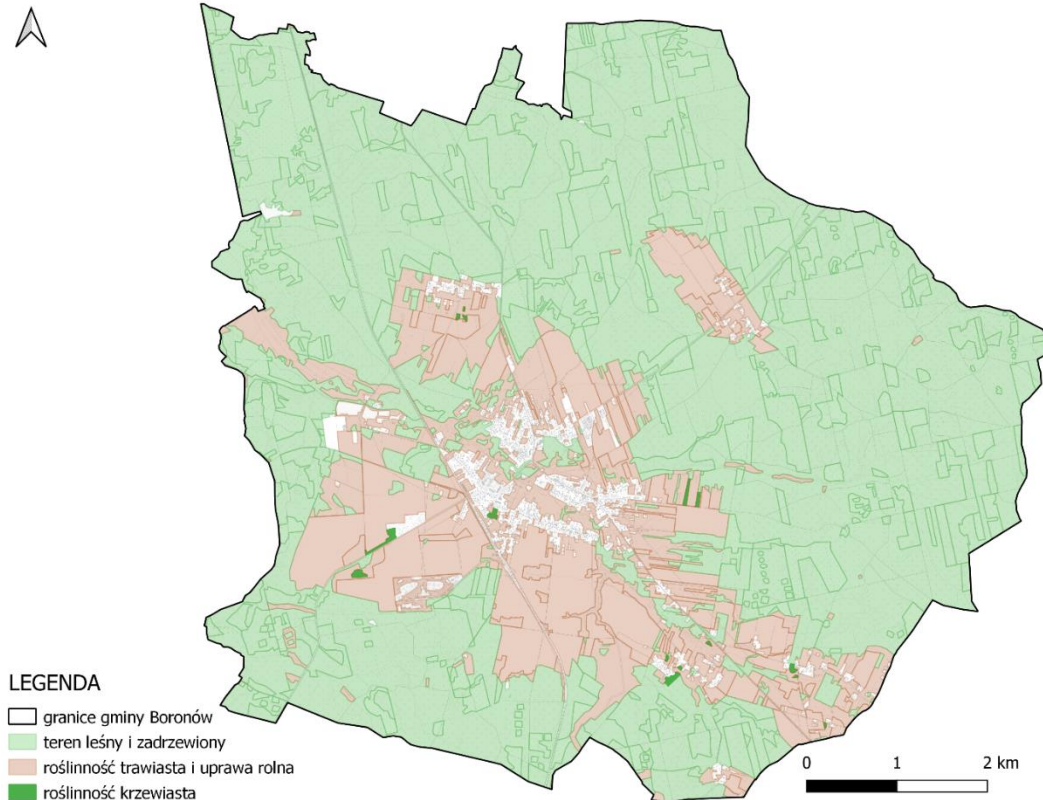
Strukturę lasów na terenie gminy Boronów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 14. Struktura lasów położonych na terenie gminy Boronów w roku 2023

Powierzchnia ogółem	ha	3 940,98
Lesistość	%	66,7
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	3 836,97
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	3 832,49
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 830,30
Grunty leśne prywatne	ha	104,01

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 r. [data dostępu: 13.03.2024 r.]

Rysunek 18. Tereny zalesione na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych w BDOT10K

5.2.8.3. Zwierzęta

Zwarte, rozległe kompleksy leśne na obszarze gminy tworzą siedlisko dla licznych gatunków zwierząt, gadów i płazów. Tereny otwarte dodatkowo stwarzają dogodne warunki dla bytowania zwierząt płowych. Sieć hydrograficzna wraz z siedliskami roślin przywodnych i zadrzewień tworzy korytarze migracyjne oraz sprzyja siedliskom gatunków związanych ze środowiskiem wodnym, w tym skąposzczetów, mięczaków, płazów, ryb, ptaków oraz owadów. Zachowaniu powinna podlegać różnorodność gatunkowa zwierząt, w tym szczególnie gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych oraz naturalnych siedlisk ich występowania. Źródła podają następujące cenne gatunki występujące na omawianym obszarze:

- skorupiaki: rak szlachetny *Astacus astacus*;
- mięczaki: szczeżuja wielka *Anodonta cygnaea*;
- owady: iglica mała *Nehalennia speciosa*, tężnica mała *Ischnura pumilio*, pałątka niebieskooka *Lestes dryas*, miedziopierś północna *Somatochlora arctica*, trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, szafranka czerwona *Crocothemis erythraea*, żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica*, żagniczka wiosenna *Brachytron pratense*, zalotka białoczelna *Leucorrhinia albifrons*, zalotka torfowcowa *Leucorrhinia dubia*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, zalotka czerwonawa *Leucorrhinia rubicunda*; przeniela dwuplama *Epithea bimaculata*, tęcznik liszkarz *Calosoma sycophanta*, *Caenocara affine*, *Phloiotrya rufipes*, *Hoplia philanthus*, trzmiel tajgowy *Bombus jonellus*, szlaczkoń torfowiec *Colias palaeno*, paż żeglarz *Iphiclides podalirius*, dziupleń *Xylophagus ater*;

- minogi i ryby: minóg strumieniowy *Lampetra planeri*, piskorz *Misgurnus fossilis*, karaś pospolity *Carassius carassius*, jaź *Leuciscus idus*, jelec *Leuciscus leuciscus*, szczupak *Esox Lucius*;
- płazy: traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, kumak nizinny *Bombina bombina*, grzebieszka ziemna *Pelobates fuscus*, ropucha paskówka *Epidalea calamita*, ropucha zielona *Bufo viridis*, rzekotka drzewna *Hyla arborea*, żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae*, żaba moczarowa *Rana arvalis*;
- gady: gniewosz plamisty *Coronella austriaca*, jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*;
- ptaki: perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena*, perkozek *Tachybaptus ruficollis*, łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, gęgawa *Anser anser*, krakwa *Anas strepera*, cyranka *Spatula querquedula*, gągoł *Bucephala clangula*, trzmiełojad *Pernis apivorus*, jastrząb *Accipiter gentilis*, krogulec *Accipiter nisus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*, bielik *Haliaeetus albicilla*, kobuz *Falco subbuteo*, bocian biały *Ciconia ciconia*, bocian czarny *Ciconia nigra*, bąk *Botaurus stellaris*, bączek *Ixobrychus minutus*, czapla siwa *Ardea cinerea*, żuraw *Grus grus*, derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Zapornia parva*; wodnik *Rallus aquaticus*, kokoszka *Gallinula chloropus*, przepiórka *Coturnix coturnix*, kuropatwa *Perdix perdix*, czajka *Vanellus vanellus*, brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*, kszczyk *Gallinago gallinago*, słonka *Scolopax rusticola*, śmieszka *Chroicocephalus ridibundus*, rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, lelek *Caprimulgus europaeus*, siniak;
- *Columba oenas*, turkawka *Streptopelia turtur*, dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, dzięciołek *Dryobates minor*, dzięcioł średni *Leiopicus medius*, dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*, uszatka *Asio otus*, sóweczka *Glaucidium passerinum*, pójdzka *Athene noctua*, płomykówka *Tyto alba*, dudek *Upupa epops*, zimorodek *Alcedo atthis*, raniuszek;
- *Aegithalos caudatus*, lerka *Lullula arborea*, dzierlatka *Galerida cristata*, ortolan *Emberiza hortulana*, grubodziób *Coccothraustes coccothraustes*, dziwonia *Erythrura erythrura*, makolągwa *Linaria cannabina*, krzyżodziób świerkowy *Loxia curvirostra*, gil *Pyrrhula pyrrhula*, brzegówka *Riparia riparia*, gąsiorek *Lanius collurio*, srokosz *Lanius excubitor*, strumieniówka *Locustella fluviatilis*, świerszczak *Locustella naevia*, świergotek polny *Anthus campestris*, świergotek łąkowy *Anthus pratensis*, pliszka górska *Motacilla cinerea*, słowik szary *Luscinia luscinia*, muchołówka białosztyja *Ficedula albicollis*, muchołówka mała *Ficedula parva*, białorzytka *Oenanthe oenanthe*, pokląskwa *Saxicola rubetra*, czubatka *Lophophanes cristatus*, zniczek *Regulus ignicapilla*, remiz *Remiz pendulinus*, gajówka *Sylvia borin*, jarzębatka *Curruca nisoria*;
- ssaki: nietoperze (wszystkie gatunki), wydra *Lutra lutra*, bóbr europejski *Castor fiber*, chomik europejski *Cricetus cricetus*, badylarka *Micromys minutus*, koszatka leśna *Dryomys nitedula*, smużka leśna *Sicista betulina*, orzesznica *Muscardinus avellanarius*, rzesorek rzeczek *Neomys fodiens*.

5.2.8.4. Ochrona przyrody

Na terenie gminy Boronów występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 Bagno w Korzonku;
- Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą;
- Rezerwat przyrody Rajchowa Góra;
- 23 pomniki przyrody.

Obszar Natura 2000

Zgodnie z art. 5_Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody obszar Natura 2000 to obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Zgodnie z danymi GDOŚ na terenie gminy Boronów znajduje się obszar Natura 2000 Bagno w Korzonku. Należy jednak zaznaczyć, że obszar kolizji ma powierzchnię ok. 22 m² i stanowi pas przy granicy gminy z gminą Konopiska o szerokości ok. 75 cm w jego najszerszym miejscu.

Tabela 15. Charakterystyka obszaru Natura 2000 znajdującego się na terenie gminy Boronów

Nazwa	Bagno w Korzonku
Kod	PLH240029
Rodzaj	Dyrektywa siedliskowa
Województwo	śląskie
Powiaty	częstochowski
Gminy	Konopiska (gmina wiejska)
Data wyznaczenia KE	2011-02-08
Data wyznaczenia w Polsce	2022-05-07
Powierzchnia [ha]	12,21
Akt prawny o wyznaczeniu	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
Obowiązujący akt prawny	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bagno w Korzonku (PLH240029)
Cele ochrony	Siedliska: 7140, 91D0

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/> [data dostępu: 23.12.2025 r.]

Park Krajobrazowy

Zgodnie z art. 16. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2023 poz. 1336) Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Niemal cały obszar gminy Boronów (poza fragmentem na południe od przysiółka Sitki) leży w granicy Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą, utworzonego dla ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych doliny Liswarty. Obszar Parku obejmuje zwarty kompleks leśny położony w zlewni górnej Liswarty, charakteryzujący się bogatą siecią cieków i antropogenicznych zbiorników wodnych, funkcjonujących jako stawy hodowlane. Teren Parku posiada zróżnicowaną rzeźbę z licznymi grzbietami i garbami (do wys. 335 m n.p.m.) opadającymi w kierunku szerokiej doliny rzeki. Fragment obszaru gminy na południe od przysiółka Sitki leży w otulinie parku.

Tabela 16. Charakterystyka parku krajobrazowego znajdującego się na terenie gminy Boronów

Nazwa	Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą
Data utworzenia	1998-12-21
Powierzchnia [ha]	38 731,00
Powierzchnia otuliny [ha]	12 403,00
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 28/98 Wojewody Częstochowskiego z 21 grudnia 1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą"
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą"
Czy obowiązuje plan ochrony?	TAK Uchwała nr VI/40/3/2022 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

Szczególnym celem ochrony w Parku Krajobrazowym jest ochrona specyficznej fizjonomii krajobrazu dorzecza Liswarty jako syntezy wartości przyrodniczych i kulturowych, a zwłaszcza zachowanie:

1. właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, w szczególności siedlisk hydrogenicznych dorzecza Liswarty, w tym naturalnych cieków wodnych, starorzeczy oraz innych naturalnych i antropogenicznych zbiorników wodnych, torfowisk wysokich i przejściowych, trzęsawisk, obniżeń dolinkowych, mszarów i źródlisk;
2. szaty roślinnej, w tym charakterystycznego układu mozaiki leśno-łąkowo-polnej;
3. różnorodności flory i fauny;
4. walorów krajobrazowych, w tym elementów charakterystycznego krajobrazu kulturowego, z zabytkowymi układami przestrzennymi wsi, zespołami pałacowo-parkowymi, historycznymi elementami zagospodarowania przemysłowego, alejami, zadrzewieniami śródpolnymi i historycznym układem dróg; w celu popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Rozstrzygnięcie nadzorcze nr NPII.4131.1.199.2022 Wojewody Śląskiego z dnia 3 marca 2022 r. stwierdziło nieważność całości uchwały Nr VI/40/3/2022 Sejmiku Województwa

Śląskiego z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”. Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 2023-02-28 syg. akt: III OSK 2376/22 uchylił przedmiotowe rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Śląskiego z dnia 3 marca 2022 r.

Rezerwat przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Poniżej scharakteryzowano rezerwat przyrody znajdujący się na terenie gminy Boronów.

Tabela 17. Charakterystyka rezerwatu przyrody znajdującego się na terenie gminy Boronów

Nazwa	Rajchowa Góra
Data uznania	1959-10-10
Powierzchnia [ha]	10,31
Rodzaj rezerwatu	leśny
Typ rezerwatu	fitocenotyczny
Podtyp rezerwatu	zbiorowisk leśnych
Typ ekosystemu	leśny i borowy
Podtyp ekosystemu	lasów wyżynnych
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 września 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Obwieszczenie Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Rajchowa Góra" Zarządzenie Nr 23/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wyznaczenia szlaku ruchu pieszego i rowerowego w rezerwacie przyrody Rajchowa Góra
Opis granicy lub położenia	W skład rezerwatu wchodzi następujący oddział i wydzielena leśna Nadleśnictwa Koszęcin Leśnictwa Kamienica (zgodnie z Planem Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Koszęcin na lata 2020-2029): 191f, g, h, i.
Opis celów ochrony	Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych lasu mieszanego naturalnego pochodzenia, pozostałego w obniżeniu Liswarty pomiędzy progami Woźnickim i Herbskim.
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa	NIE

Nazwa	Rajchowa Góra
międzynarodowego?	
Czy obowiązuje plan ochrony?	NIE
Czy obowiązują zadania ochronne?	TAK Zarządzenie Nr 3/2023 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Rajchowa Góra
Powierzchnia ochrony ścisłej (z aktu) [ha]	10,3100
Powierzchnia ochrony czynnej [ha]	

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

Ochroną objęto wzgórze zamieszkiwane, jak głoszą legendy, przez pustelników. Od imienia jednego z nich – Rajch – pochodzi nazwa rezerwatu. Śladem jego bytowania na tym terenie mają być liczne drzewa owocowe. Celem rezerwatu jest ochrona lasu mieszanego, naturalnego pochodzenia, występującego w okolicy wsi Dębowa Góra. Rezerwat położony jest na wysokości od 303 do 313 m n.p.m., na plejstocenijskich piaskach różnoziarnistych i żwirach wodnolodowcowych, pochodzących ze stadiału maksymalnego zlodowacenia środkowopolskiego. Osady te spoczywają na utworach najwyższego piętra triasu czyli retyku, zbudowanego z wapieni woźnickich. Z piasków lodowcowych wytworzyła się gleba bielnicowa właściwa (przepuszczalna, przewiewna) i brunatna (ciężka, nieprzepuszczalna, nieprzewiewna).

Drzewostan rezerwatu, szacowany średnio na wiek około 130 lat składa się: w około 48% z sosny, około 28,5% z buka, około 16% z dębu (głównie bezszypułkowego) i około 7% ze świerka. Występują tu również niewielkie ilości jodły, brzozy, modrzewia i klonu. Rosnące tu drzewa znane są nie tylko z powodu swego sędziwego wieku, ale również ze względu na osiągnięte rozmiary. Uznany w 1961 roku za pomnik przyrody 300-letni dąb szypułkowy

w 1992 roku osiągnął obwód pnia w pierśnicy - 496 cm. Buki osiągają obwody pni w granicy 255-300 cm, jawory - 210 cm, jodły - 162 cm. Podobne rozmiary osiągają świerki, brzozy i modrzewie. Rezerwat stanowi siedlisko dla około 100 gatunków roślin naczyniowych. Najcenniejsze, objęte ścisłą lub częściową ochroną to: bluszcz pospolity, goździk kropkowany, kruszyna, przylaszczka pospolita i konwalia. Odnotowano stanowiska czterech gatunków górskich tj.: klonu jawora, jodły pospolitej, starca Fuchsa i trzcinnika owłosionego.

Do najciekawszych reprezentantów fauny rezerwatu zalicza się: wśród owadów – liszkarza mniejszego, biegacza, trzmieła leśnego, mrówkę rudnicę; wśród płazów - traszkę zwyczajną i grzebieniastą, żabę wodną, ropuchę szarą, rzekotkę drzewną; wśród gadów - jaszczurkę zwinkę i żyworodną, padalca, żmiję zygzakowatą, zaskrońca; wśród ptaków - kowalika, trznadla, sikory: czubatkę, bogatkę i modraszkę, pełzacza leśnego, dzięcioły: dużego, średniego, zielonego i czarnego, sowy: uszatkę, pójdkę i puszczyka oraz gniazdującego tu myszołowa zwyczajnego; wśród ssaków - ryjówkę aksamitną, nietoperze: karlika malutkiego, mopka i nocka rudego, mysz leśną, nornika burego, nornicę rudą, borsuka.

W skład rezerwatu wchodzi obszar lasu w Leśnictwie Grójec, stanowiący pododdział „g” w oddziale 244. Rezerwat nie posiada aktualnego planu ochrony.

Pomniki przyrody

Na terenie gminy Boronów występują 23 pomniki przyrody, których charakterystykę prezentuje poniższa tabela (stan na 11.03.2025 r.).

Tabela 18. Pomniki przyrody na terenie gminy Boronów

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Typ i podtyp twor	Opis pomnika	Akt prawny nazwa
1.	brak nazwy	1994-12-30	Nadl. Koszęcin Leśnictwo Cielec oddz. 22 e (obecnie 20c)	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) obwód 400 cm, wiek 350 lat, wysokość 19m.	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
2.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 154h	Jednoobiektowy	Płat roślinności górskiej z b.rzadkim liczydłem górskim - pomnik powierzchniowy	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
3.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 223f	Jednoobiektowy	Płat roślinności podmokła olszyna z gat. ciemiężycy zielona, świerżabek orzęsiony, trzcinnik owłosiony	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
4.	brak nazwy	2009-06-18	na działce nr 67, obręb Boronów, Nadleśnictwo Koszęcin	Jednoobiektowy	stanowisko powierzchniowe długosza królewskiego skupione w 3 płatach, na powierzchni około 0,01ha, liczebność populacji- około 30 osobników	Uchwała Nr 21/XXVII/2009 Rady Gminy w Boronowie z dnia 10 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody
5.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 83f	Wieloobiektowy Grupa drzew	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) - 2 szt.	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
6.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 97c	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
7.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 93d	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.

Prognoza oddziaływania na środowisko dla Planu ogólnego Gminy Boronów

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Typ i podtyp tworu	Opis pomnika	Akt prawny nazwa
8.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 112b	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
9.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 112b	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
10.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 115a	Jednoobiektowy	Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
11.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 118d	Jednoobiektowy	Jodła pospolita (<i>Abies alba</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
12.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 119d	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
13.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 120a	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
14.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 134k	Jednoobiektowy	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
15.	brak nazwy	1994-12-30	Rośnie na ulicy Wojska Polskiego 3	Jednoobiektowy	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody, Rozporządzenie Nr 19/06 Wojewody Śląskiego z dnia 18 kwietnia 2006 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody - drzewa gatunku lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>) rosnącego na terenie gminy Boronów

Lp.	Nazwa	Data utworzenia	Opis granicy	Typ i podtyp tworu	Opis pomnika	Akt prawny nazwa
16.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 19i	Jednoobiektowy	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
17.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 21j	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
18.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 140j	Jednoobiektowy	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
19.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 154f, przy gajówce Szklana Huta	Jednoobiektowy	Dąb bezszypułkowy (<i>Quercus petraea</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
20.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 154m	Jednoobiektowy	Sosna pospolita (<i>Pinus silvestris</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
21.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 153g	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
22.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 165h, rezerwat Rajchowa Góra	Jednoobiektowy	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.
23.	brak nazwy	1994-12-30	Oddział leśny 176b	Jednoobiektowy	Buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i>)	Rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uznania za pomnik przyrody.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/index.jsf> [data dostępu: 11.03.2025 r.]

Rysunek 19. Formy ochrony przyrody tle Gminy Boronów

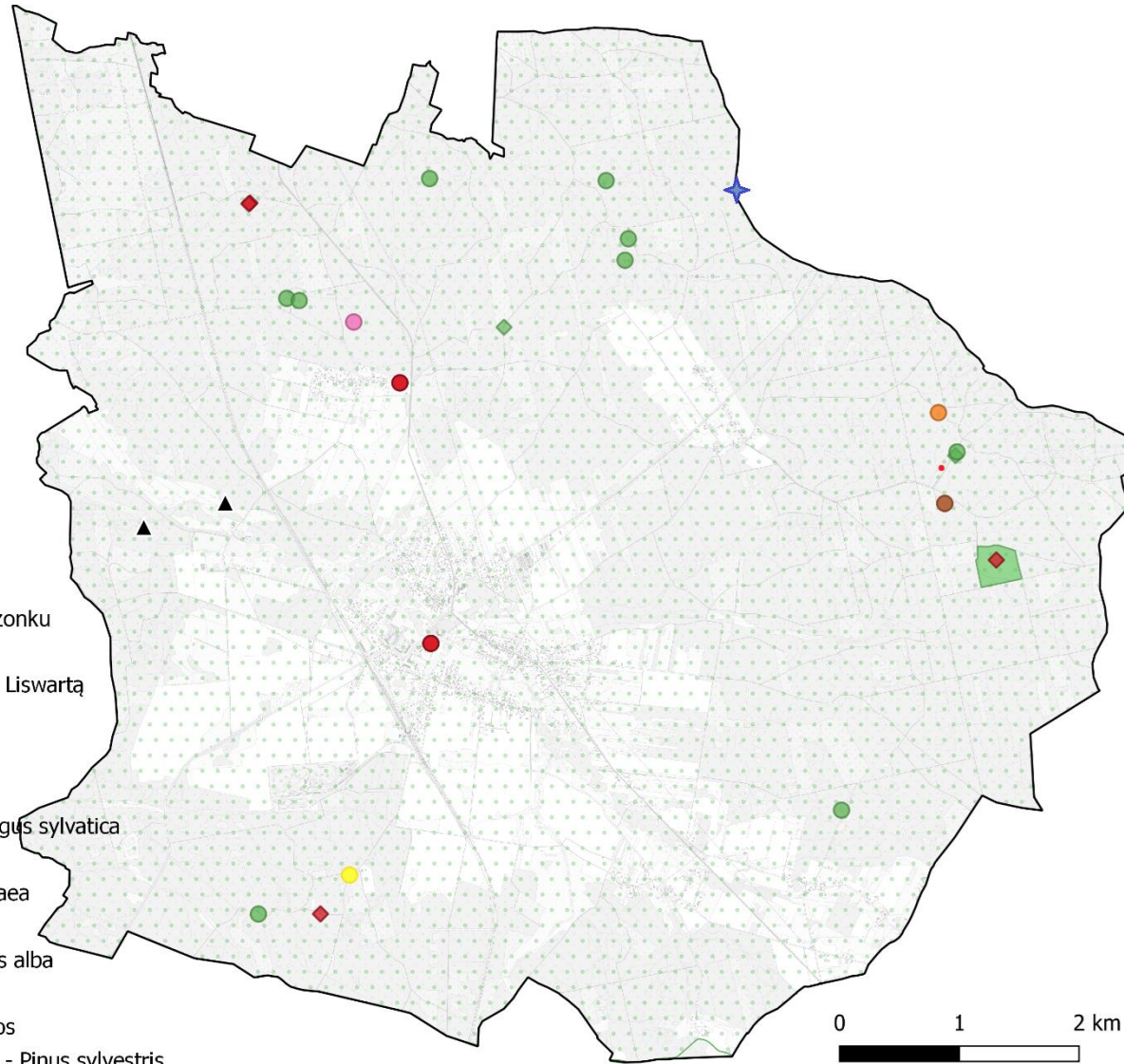

LEGENDA

- granice gminy Boronów
- obszar Natura 2000 Bagno w Korzonku
- Rezerwat przyrody Rajchowa Góra
- Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą

pomniki przyrody

- inne
- inne
- Buk pospolity (Buk zwyczajny) - *Fagus sylvatica*
- Cis pospolity - *Taxus baccata*
- Dąb bezszypułkowy - *Quercus petraea*
- Dąb szypułkowy - *Quercus robur*
- Jodła pospolita (Jodła biała) - *Abies alba*
- Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*
- Lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos*
- Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - *Pinus sylvestris*

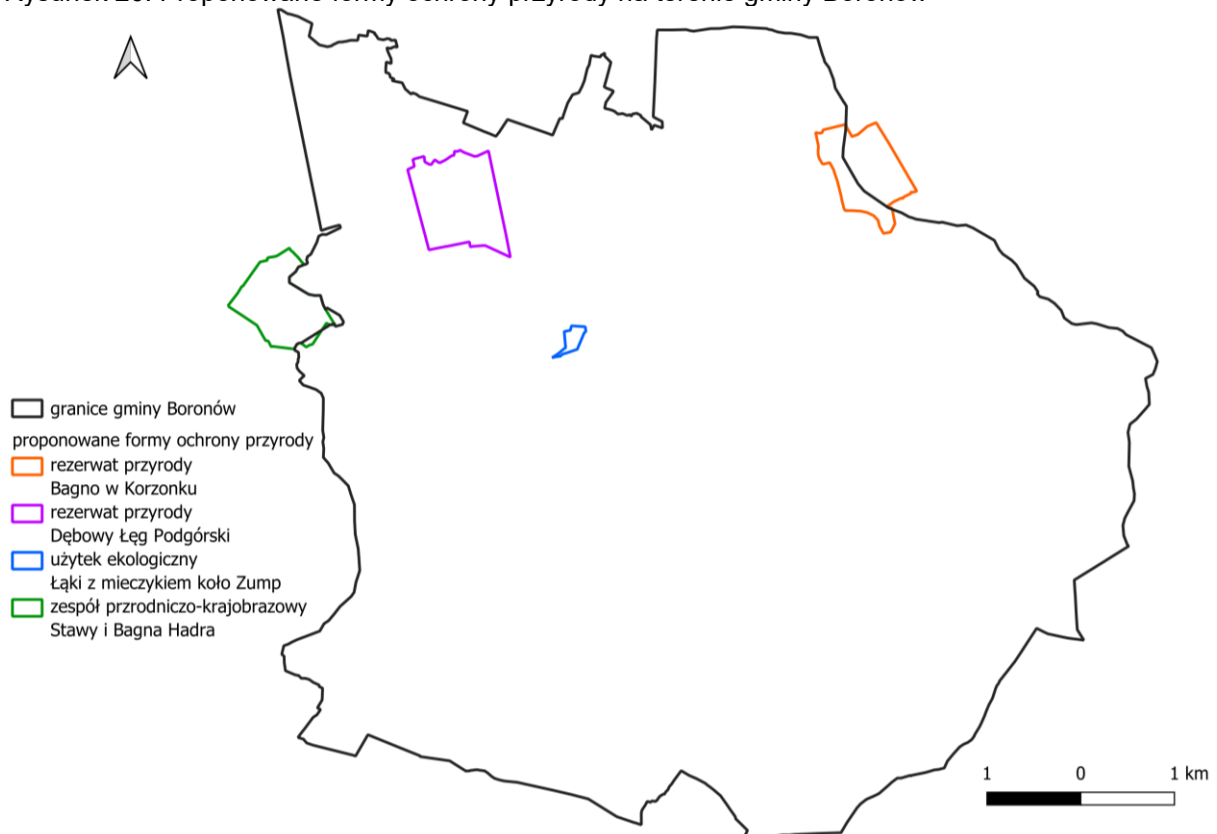

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ

Na obszarze gminy Boronów proponuje się utworzenie nowych form ochrony przyrody. Na powierzchni ok. 65 ha (oddziały leśne 101 i 102) proponuje się utworzenie rezerwatu przyrody Dębowy Łęg Podgórski stanowiącego wilgotny las liściasty z dębem szypułkowym oraz bogatym runem z czosnkiem niedźwiedzim, świerząbkiem orzęsionym, starcem Fuchsa, ciemiężycą zieloną. Proponuje się do ochrony następujące obszary i obiekty:

1. rozlewisko bobrowe pod Górą Wilczarnia zlokalizowane w oddziałach leśnych nr 167-173 i 178-179;
2. łąki z mieczykiem dachówkowatym na południe od wsi Zumpy;
3. stawy i bagna pomiędzy Hadrą a Boronowem;
4. stanowiska roślin chronionych:
 - świerząbka orzęsionego – oddziały leśne nr 101, 102, 119;
 - ciemiężycy zielonej – oddziały leśne nr 102 i 103;
 - brzozy czarnej – oddział leśny nr 102.

Rysunek 20. Proponowane formy ochrony przyrody na terenie gminy Boronów

źródło: na podstawie danych uzyskanych od RDOŚ w Katowicach

5.2.8.5. Korytarze ekologiczne

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) pod pojęciem korytarza ekologicznego rozumie się obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów.

Na analizowanym terenie zgodnie z danymi GDOŚ znajduje się korytarz ekologiczny Czestochowa - zachód.

Rysunek 21. Korytarze ekologiczne na tle gminy Boronów

źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów udostępnianych przez GDOŚ

Zgodnie z mapą przebiegu korytarzy ekologicznych w Polsce opracowaną przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego na terenie gminy Boronów znajduje się korytarz ekologiczny Bory Stobrowskie. Lokalizację przedstawiono na poniższym rysunku

Rysunek 22. Powiązania przyrodnicze gminy Boronów z otoczeniem (korytarze ekologiczne rangi krajowej)

źródło: <https://mapa.korytarze.pl/> [data dostępu: 18.03.2025 r.]

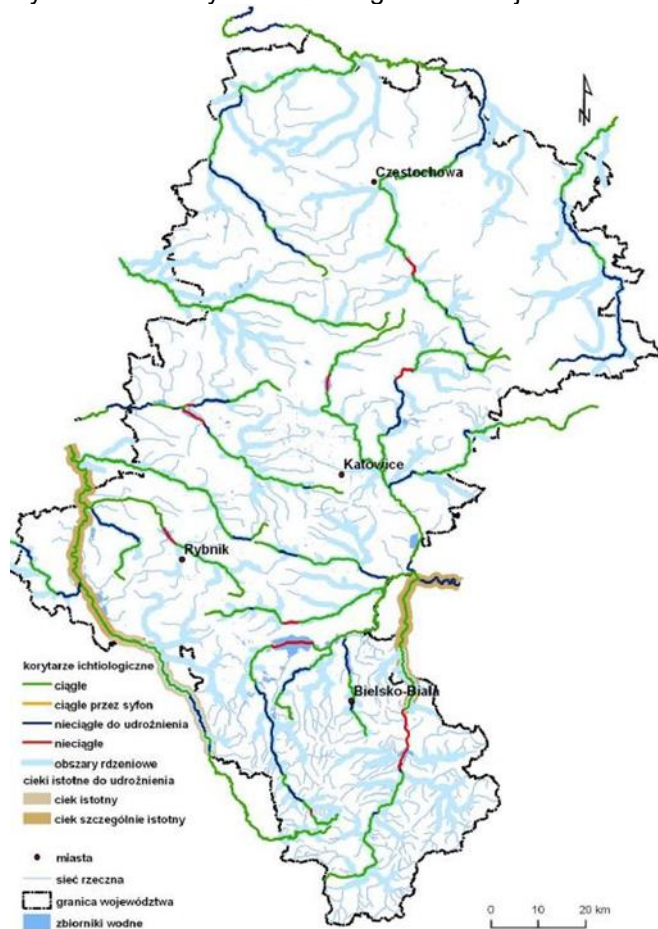
Korytarze ekologiczne zgodne z „Opracowaniem ekofizjograficznym do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego”, Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice 2015 r.

Poniżej zamieszczono najbardziej aktualne i najistotniejsze informacje i rysunki dotyczące korytarzy ekologicznych w obszarze województwa.

❖ KORYTARZE ICHTIOLOGICZNE

W województwie śląskim zidentyfikowano 32 gatunki wskaźnikowe ryb, dla których zaprojektowano 7 ponadregionalnych i 15 regionalnych korytarzy ekologicznych przedstawionych na rysunku poniżej.

Rysunek 23. Korytarze ichtiologiczne w województwie śląskim

źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

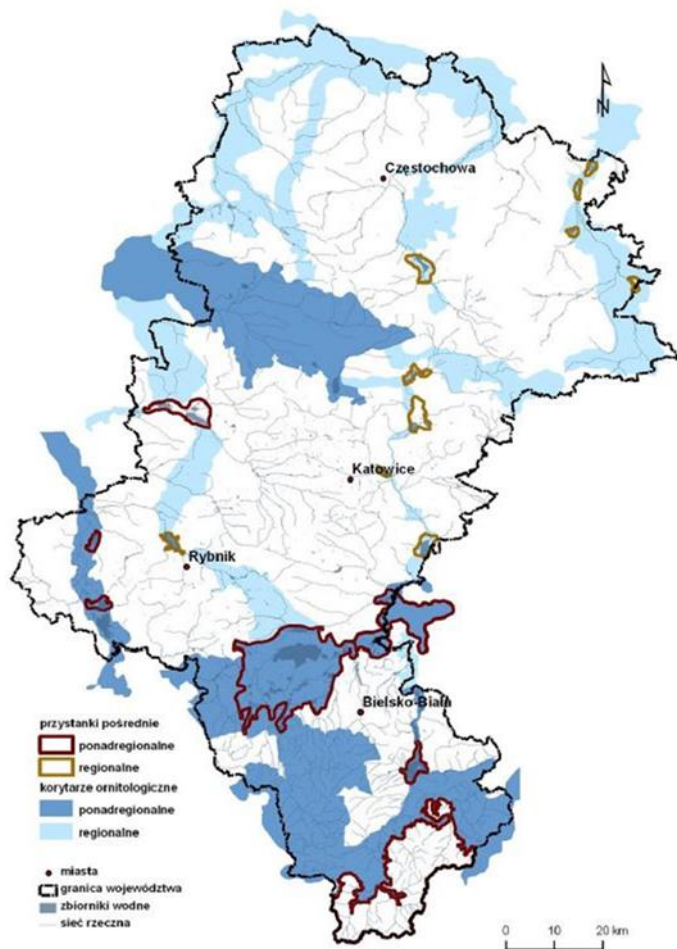
❖ KORYTARZE HERPETOLOGICZNE

Płazy i gady jako małe zwierzęta naziemne mają stosunkowo ograniczone możliwości przemieszczania się na duże odległości. Wędrowki płazów mają charakter sezonowy i lokalny: ich migracja koncentruje się w promieniu kilku kilometrów od zbiorników wodnych będących miejscem rozrodu. Gady są bardziej stacjonarne i w sytuacji, gdy ich siedlisko nie ulega drastycznym zmianom nie mają potrzeby przemieszczenia się na większe odległości. Potencjalne korytarze ekologiczne są wszędzie tam, gdzie zwierzęta te występują, a więc w zasadzie na obszarze całego województwa.

❖ KORYTARZE ORNITOLOGICZNE

W województwie śląskim zidentyfikowano 36 gatunków wskaźnikowych ptaków lęgowych i migrujących. Wyznaczono 4 korytarze ornitologiczne o znaczeniu ponadregionalnym, 11 korytarzy o znaczeniu regionalnym, 7 przystanków pośrednich o znaczeniu ponadregionalnym i 11 o znaczeniu regionalnym. Ich lokalizacje przedstawia zamieszczony poniżej rysunek.

Rysunek 24. Korytarze ornitologiczne w województwie śląskim

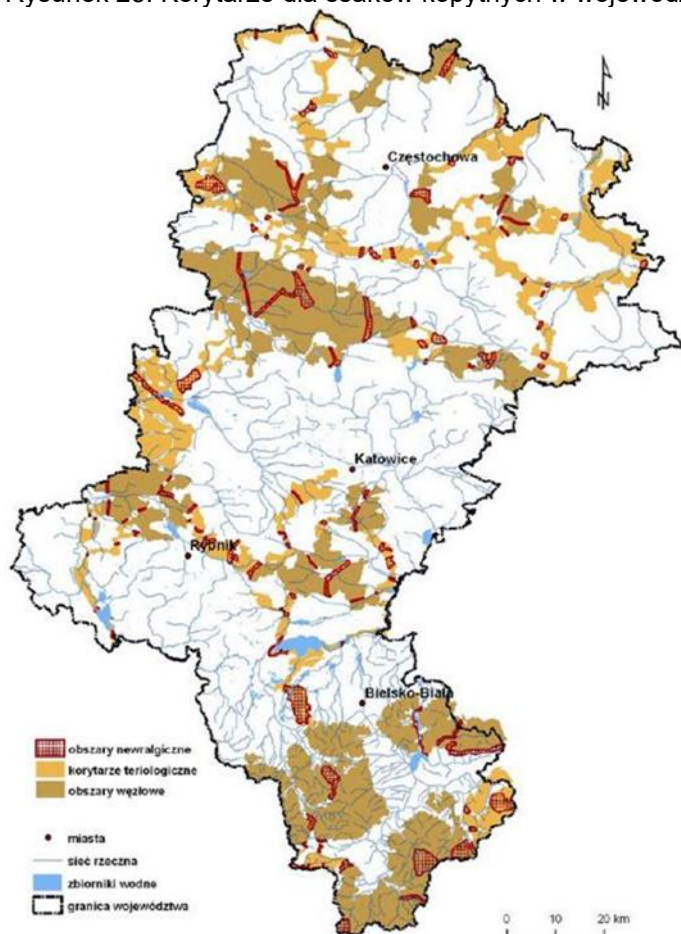

źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

❖ KORYTARZE DLA SSAKÓW

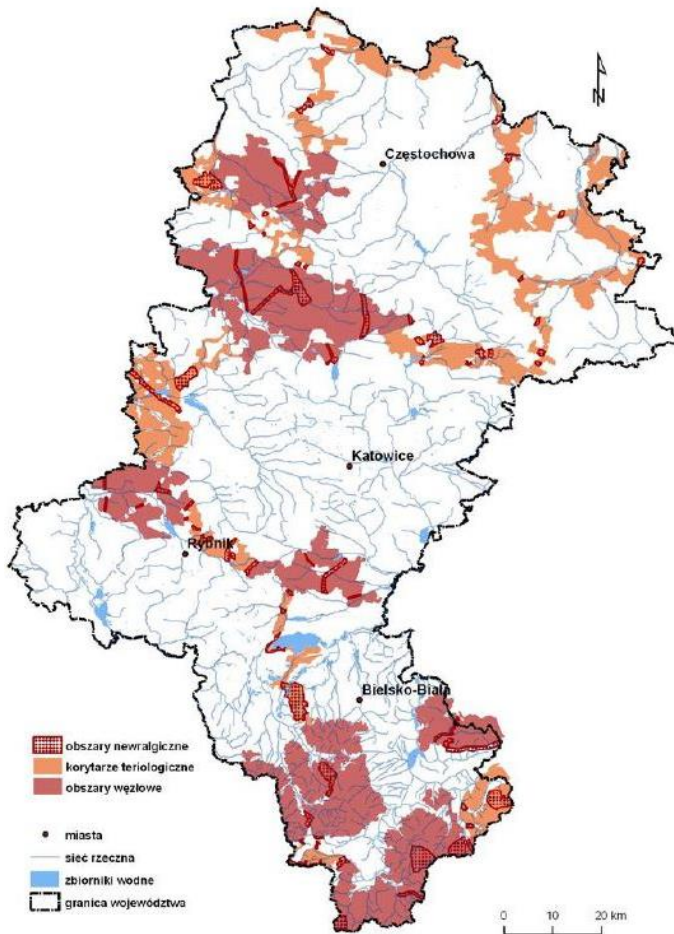
W województwie śląskim powołano 12 obszarów węzłowych dla dużych ssaków oraz 12 łączących je korytarzy dla ssaków drapieżnych i 25 korytarzy dla ssaków kopytnych. Lokalizacje przedstawiono na rysunkach poniżej.

Rysunek 25. Korytarze dla ssaków kopytnych w województwie śląskim

źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

Rysunek 26. Korytarze dla ssaków drapieżnych w województwie śląskim

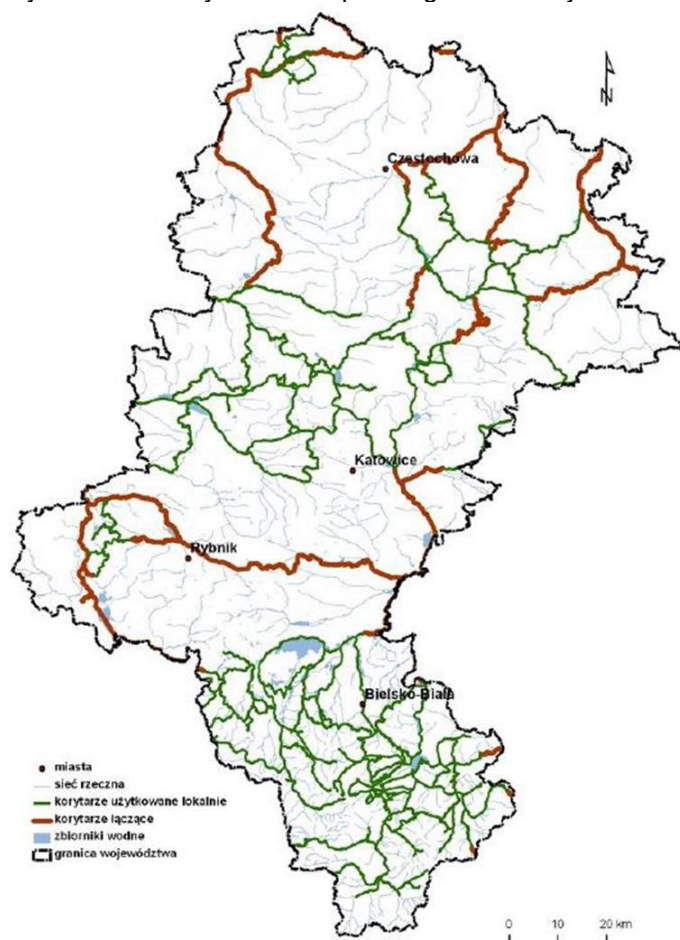

źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

❖ KORYTARZE CHIROPTEROLOGICZNE

W województwie śląskim podjęto próbę wyznaczenia korytarzy chiropterologicznych o randze lokalnej, które zapewniają potencjalne możliwości przemieszczania się nietoperzy między kryjówkami dziennymi a żerowiskami oraz korytarzy o randze regionalnej, które łączą ze sobą miejsca schronień nietoperzy (kolonie lęgowe, zimowiska, miejsca rojenia). Najlepszymi liniowymi elementami krajobrazu wykorzystywanymi przez nietoperze jako korytarze są rzeki, zwłaszcza te o zadrzewionych brzegach oraz drogi. Ten ostatni element niesie jednak za sobą duże zagrożenie dla nietoperzy, które giną w kolizji z pojazdami.

Rysunek 27. Korytarze chiropterologiczne w województwie śląskim

źródło: Opracowanie Ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego

6. Główne problemy ochrony środowiska

Przedstawione poniżej problemy ochrony środowiska są wynikiem wykonanej oceny stanu środowiska. Zdiagnozowane problemy mają charakter wyłącznie informacyjny, a ich celem jest ukierunkowanie działań w taki sposób, aby je zminimalizować lub wyeliminować. Poniższa tabela przedstawia główne problemy z punktu widzenia ochrony środowiska na terenie gminy Boronów.

Tabela 19. Problemy środowiskowe na terenie gminy Boronów

Komponent środowiska	Główne problemy
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie zjawiska „niskiej emisji” w okresie grzewczym. • Przekroczenia dopuszczalnych norm jakości powietrza w przypadku B(a)P na terenie strefy śląskiej. • Występowanie licznych liniowych i punktowych źródeł zanieczyszczeń.
Hałas	<ul style="list-style-type: none"> • Brak stałego punktu pomiaru hałasu drogowego. • Możliwość występowania hałasu komunikacyjnego na głównych drogach przelotowych przez gminę.
Pola elektromagnetyczne	<ul style="list-style-type: none"> • Brak ciągłego monitoringu natężenia promieniowania elektromagnetycznego w obrębie gminy. • Zlokalizowanie na terenie gminy Boronów stacji bazowych telefonii komórkowej.
Wody	<ul style="list-style-type: none"> • Zanieczyszczenie cieków wodnych. • Brak kanalizacji sanitarnej na obszarze całej gminy. • Duże zagrożenie emisją zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego. • Napływ zanieczyszczeń z innych rejonów. • Wysokie narażenie na suszę atmosferyczną i hydrologiczną. • Zły stan JCWP w obrębie których leży gmina Boronów.
Gospodarka wodno-ściekowa	<ul style="list-style-type: none"> • Niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych. • Wysokie ceny usług wodociągowych i kanalizacyjnych.
Gleby	<ul style="list-style-type: none"> • Przeważająca średnia jakość gleb pod uprawę rolną. • Brak bezpośredniego Monitoringu na terenie gminy. • Występowanie rzek i potoków wpływających na ryzyko występowania podtopień.
Zasoby przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie rabunkowej gospodarki leśnej. • Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka.

źródło: opracowanie własne, Program Ochrony Środowiska dla Gminy Boronów na lata 2023-2026 z perspektywą do 2030 roku

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Projekt Planu Ogólnego jest dokumentem planistycznym o znaczeniu lokalnym. W trakcie jego sporządzania ważnym aspektem była realizacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu. Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, w tym między innymi.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem,
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,

oraz dyrektywy, rozporządzenia, decyzje Unii Europejskiej. Do ważniejszych z nich, których cele ochrony środowiska są istotne z punktu widzenia planu ogólnego zaliczyć należy:

- Dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywę 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
- Dyrektywę Rady z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- Dyrektywę 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r. w sprawie jakości powietrza,
- Dyrektywę 96/61/EC z 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Rozporządzenie Rady 3254/91/EWG z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w Planie Ogólnym Gminy Boronów, poprzez uwzględnienie różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony w wyznaczonych strefach planistycznych.

Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój

zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Na szczeblu krajowym, cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe, w tym Polityka Ekologiczna Państwa 2030, która respektuje zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczpospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zrównoważonym rozwojem oraz koniecznością zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Część z nich została uwzględniona przy sporządzaniu Planu, a do najważniejszych z nich, w kontekście zakresu ustaleń planistycznych, wymienić należy m.in.:

- zasadę równego dostępu do środowiska przyrodniczego – projekt planu poprzez zastosowane rozwiązania z zakresu ochrony środowiska sprzyja zachowaniu istniejącego zróżnicowania ekosystemu;
- zasadę uspołecznienia polityki ekologicznej – projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlega procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która zapewnia czynny udział w procedowanym dokumencie wszystkim zainteresowanym stronom;
- zasadę prewencji – projekt planu na etapie planowania poszczególnych przedsięwzięć wybiera najbardziej optymalne kierunki zagospodarowania, a poprzez zastosowane rozwiązania z zakresu ochrony środowiska oraz uzbrojenia terenu zapobiega powstawaniu zanieczyszczeń.

Przed rozpoczęciem inwestycji należy wziąć pod uwagę potencjalne negatywne skutki dla środowiska i podejmować działania mające na celu ich zapobieganie.

Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego w opracowanym dokumencie odbywać się będzie zatem poprzez szereg działań uwzględniających w/w dokumenty ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym, w tym: utrzymanie równowagi przyrodniczej, racjonalną gospodarkę istniejących zasobów i wartości środowiska przy uwzględnieniu uwarunkowań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych, co ma sprzyjać trwałemu zrównoważonemu rozwojowi. Cele te będą realizowane poprzez rozwój i uporządkowanie zagadnień związanych z infrastrukturą techniczną oraz ochronę środowiska przyrodniczego.

8. Przewidywane oddziaływanie Planu ogólnego Gminy Boronów

8.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Boronów występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszar Natura 2000 Bagno w Korzonku;
- Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą;
- Rezerwat przyrody Rajchowa Góra;
- 23 pomniki przyrody.

Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych odbywa się w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie oceny poszczególnych elementów, na które mogą mieć wpływ inwestycje realizowane w wyznaczonych strefach. W prognozie wskazano jedynie możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływania mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Na terenie całej gminy znajdują się obszarowe formy ochrony przyrody. Ponadto, we wschodniej części gminy znajduje się rezerwat przyrody.

Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą obejmuje całą gminę w związku z czym na jego terenie wyznaczono wyznaczone zostały strefy: cmentarzy, infrastrukturalna, wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, komunikacyjna, zieleni i rekreacji, otwarta, gospodarcza, produkcji rolniczej, usługowa, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, wielofunkcyjna z zabudową zagrodową.

Rezerwat przyrody Rajchowa Góra w projekcie POG objęty strefą otwartą 15SO, w której co do zasady obowiązuje zakaz zabudowy.

Pomniki przyrody występują głównie w strefie otwartej, ale również w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną. Są one chronione zasadami ustalonymi w powołujących je Rozporządzeniach.

Wyznaczenie ww. stref wynika z obecnego zagospodarowania tych terenów, ich przeznaczenia w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz polityki przestrzennej gminy. Ustalenia planu ogólnego nie kolidują z przepisami z zakresu ochrony przyrody oraz nakazami i zakazami określonymi dla poszczególnych obszarowych form ochrony przyrody.

Obszary Natura 2000

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony

obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Dla obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku obowiązuje *Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku PLH240029.*

Tabela 20. Zagrożenia obowiązujące dla przedmiotów obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku

Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Oddziaływanie
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z (<i>Scheuchzeria Caricetea</i>))	istniejące	
	C01.03 wydobywanie torfu	Ze względu na jedynie fragmentaryczną kolizję obszaru z terenem gminy nie przewiduje się oddziaływania na przedmiot ochrony.
	G05.07 niewłaściwie realizowane zadania ochronne lub ich brak	
	J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	
	I02 problematyczne gatunki rodzime J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	
	M01.02 susze i zmniejszenie opadów	
	potencjalne	
	C01.03 wydobywanie torfu	Ze względu na jedynie fragmentaryczną kolizję obszaru z terenem gminy nie przewiduje się oddziaływania na przedmiot ochrony.
	J01 pożary i gaszenie pożarów	
	F03 Polowanie i pozyskiwanie dzikich zwierząt (lądowych) G01.03 Pojazdy zmotoryzowane.	
91D0 Bory i lasy bagiennie	istniejące	
	B02.02 wycinka lasu	Ze względu na jedynie fragmentaryczną kolizję obszaru z terenem gminy nie przewiduje się oddziaływania na przedmiot ochrony.
	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew	
	G05.07 niewłaściwie realizowane zadania ochronne lub ich brak	
	I02 problematyczne gatunki rodzime	
	J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	
J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska		

Przedmiot ochrony	Zagrożenie	Oddziaływanie	
	M01.02 susze i zmniejszenie opadów	Ze względu na jedynie fragmentaryczną kolizję obszaru z terenem gminy nie przewiduje się oddziaływania na przedmiot ochrony.	
	potencjalne		
	B02.02 wycinka lasu		
	C01.03 wydobywanie torfu		

źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku PLH240029

Rezerwat przyrody:

Zgodnie z art. 15.1 ustawy o ochronie przyrody, dla rezerwatu przyrody wprowadzane są zakazy, m. in. zabrania się budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody, niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów. W stosunku do rezerwatów przyrody wprowadzane są również zakazy zgodnie z indywidualnymi aktami prawa miejscowego.

Dla rezerwatu przyrody Rajchowa Góra Zarządzeniem Nr 3/2023 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 stycznia 2023 r. wyznaczono zadania ochronne.

Tabela 21. Zagrożenia zidentyfikowane na terenie rezerwatu przyrody Rajchowa Góra

Zagrożenie	Oddziaływanie POG
Zmniejszenie różnorodności siedliskowej i gatunkowej wskutek presji turystów poza wyznaczonym szlakiem ruchu pieszego i rowerowego	Brak zagrożenia

źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 17 stycznia 2023 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Rajchowa Góra

Na obszarze rezerwatu przyrody Rajchowa Góra zlokalizowanego w granicach administracyjnych gminy Boronów w ramach projektu planu ogólnego wyznaczono wyłącznie strefę otwartą 15SO o profilu podstawowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej), których charakter nie przewiduje realizacji inwestycji mogących skutkować bezpośrednią lub pośrednią ingerencją w struktury przyrodnicze rezerwatu. W jego granicach nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych ani zmian zagospodarowania przestrzennego, które mogłyby prowadzić do przekształcenia lub degradacji siedlisk przyrodniczych, pogorszenia stanu ochrony gatunków objętych ochroną prawną, ani naruszenia ustalonych celów ochrony tych obszarów. Utrzymanie stref otwartych stanowi gwarancję braku presji urbanizacyjnej na cenne zasoby przyrodnicze oraz zapewnia spójność przestrzenną z systemem obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych.

Parki krajobrazowe

Zgodnie z art. 17.1 ustawy o ochronie przyrody, dla parków krajobrazowych mogą być wprowadzane zakazy.

Tabela 22. Zakazy obowiązujące na terenie parku krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą

Lp.	Treść zakazu	Oddziaływanie
1.	realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.);	Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
2.	umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;	Plan ogólny nie zakłada prowadzenia tego typu działań. Należy jednak zaznaczyć, że działania związane z niszczeniem z siedlisk zwierząt są możliwe, w sytuacji realizacji inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, jednak wyłącznie w przypadku uprzedniego przeprowadzenia procedur oceny oddziaływania na środowisko takiej inwestycji i uzyskania stosownych zgód. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
3.	likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nawodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	Zgodnie z planem ogólnym może dochodzić do częściowej wycinki drzew, jednak należy zaznaczyć, że będą to wyłącznie niewielkie płyty roślinności zlokalizowane bezpośrednio przy terenach zurbanizowanych lub działkach prywatnych. Działania te nie będą zagrażały integralności terenów leśnych
4.	pozyskiwania dla celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;	Plan Ogólny określa lokalizację strefy górniczej, jednak obecnie na jej terenie nie jest prowadzona tego typu działalność. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach na terenie gminy Baborów brak jest zarejestrowanych obszarów górniczych, Marszałek nie wydał koncesji na wydobywanie kopalni, podobnie jak Starosta Powiatu Lublinieckiego.
5.	wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym, lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;	Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji inwestycji polegających na wekowaniu prac ziemnych. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
6.	dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;	Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji inwestycji polegających na dokonywaniu zmian w stosunkach wodnych. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko tj. np. teren elektrowni

Lp.	Treść zakazu	Oddziaływanie
		geotermalnej, nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
7.	budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;	<p>Zgodnie z Planem Ogólnym w odległości do 100 m od wód powierzchniowych zostały zlokalizowane: strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną oraz z zabudową zagrodową, a także obszaru uzupełnienia zabudowy. Należy jednak zaznaczyć, że taka lokalizacja wynika z aktualnego zagospodarowania terenu i jest zgodna z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego. W związku z powyższym Planu Ogólnego nie pozostają w sprzeczności z zakazem.</p> <p>W ramach profili dodatkowych na terenie parku krajobrazowego zaplanowano potencjalną lokalizację inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, tj. teren elektrowni słonecznej czy teren elektrowni geotermalnej. Należy zaznaczyć, że Plan Ogólny, stanowiący dokument wyznaczający jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych nie zakłada bezpośrednio realizacji inwestycji, a jedynie wyznacza obszary ich potencjalnej lokalizacji. Przed rozpoczęciem realizacji inwestycji wskazanych w profilach dodatkowych Planu Ogólnego, mogących zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zostaną zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przeprowadzone procedury celem uzyskania stosownych decyzji i zgód, w tym także decyzji dotyczących właściwej lokalizacji przedsięwzięcia.</p>
8.	likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;	Brak sprzeczności z zakazem
9.	wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;	Brak sprzeczności z zakazem
10.	utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;	Brak sprzeczności z zakazem
11.	organizowania rajdów motorowych i samochodowych;	Brak sprzeczności z zakazem
12.	używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.	Brak sprzeczności z zakazem

źródło: Rozporządzenie Nr 55/08 Wojewody Śląskiego z dnia 25 sierpnia 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego "Lasy nad Górną Liswartą"

Tabela 23. Cele ochrony obowiązujące na terenie parku krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą

Lp.	Cel ochrony	oddziaływanie
ochrony przyrody nieożywionej i gleb	zachowanie naturalnych form ukształtowania terenu, w tym szczególnie reprezentujących cechy charakterystycznych dla występujących w Parku typów morfogenetycznych,	Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji zadań ingerujących w geomorfologię terenu i powierzchnię ziemi. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
	utrzymanie na wybranych terenach naturalnych procesów geomorfologicznych,	
	ograniczanie antropogenicznych przekształceń powierzchni ziemi,	
	ograniczenie zanieczyszczenia powietrza i gleb oraz hałasu,	
	zachowanie struktury przestrzennej gleb, ze szczególnym uwzględnieniem gleb organicznych	
ochrony zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrony ekosystemów wodnych	zachowanie naturalnego i quasi-naturalnego systemu hydrologicznego rzeki Liswarty oraz jej dopływów,	Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji zadań ingerujących w wody powierzchniowe i podziemne. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
	ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych,	
	ochrona obszarów źródłkowych dorzecza Liswarty,	
	Utrzymanie istniejącej powierzchni, a tam gdzie będzie to możliwe przywrócenie siedlisk hydrogenicznych i hydrofilnych	
	utrzymanie właściwego funkcjonowania ekosystemów wodnych	
	zachowanie elementów rodzimej różnorodności biologicznej środowisk wodnych, w tym szczególnie cennych i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,	
	gospodarowanie wodą prowadzące do utrzymania i ewentualnie zwiększenia zasobności wodnej terenu;	

Lp.	Cel ochrony	oddziaływanie
ochrony zbiorowisk roślinnych, w tym chronionych siedlisk przyrodniczych	zachowanie różnorodności zbiorowisk roślinnych właściwych dla regionu, w tym szczególnie siedlisk przyrodniczych rzadkich i zagrożonych oraz objętych ochroną prawną	Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji zadań polegających na przekształcaniu roślinności. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach. Należy również zaznaczyć, że Plan Ogólny, mimo umieszczenia w katalogu profilu dodatkowego terenu zieleni urządzonej nie zakłada bezpośrednio realizacji takich zadań, a jedynie przewiduje możliwość jej wprowadzenia w sytuacji, gdyby zasadzenia były potrzebne w ramach innych inwestycji jako element minimalizujący oddziaływanie na środowisko. Wprowadzana roślinność będzie zgodna z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów
	zachowanie lub rozszerzenie areалу oraz poprawa stanu naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk	
	roślinnych, w tym w szczególności łąk świeżych, zmiennowilgotnych i wilgotnych,	
	odtworzenie ekosystemów leśnych o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu, przebudowa w trakcie użytkowania rębne drzewostanów niezgodnych z siedliskiem oraz zrównoważone użytkowanie ekosystemów leśnych, zgodnie z zapisami obowiązujących planów urządzenia lasów,	
	zachowanie na obszarach użytkowanych rolniczo: miedz i okrajków, ekotonów i innych stref	
ochrony gatunków roślin i grzybów oraz ich siedlisk	utrzymanie i wzmacnianie pełnej różnorodności gatunków na ich naturalnych stanowiskach oraz w typowych dla nich fitocenozach,	Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji zadań mogących wpływać na różnorodność biologiczną obszaru. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem <i>Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i> (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach. Należy również zaznaczyć, że Plan Ogólny, mimo umieszczenia w katalogu profilu dodatkowego terenu zieleni urządzonej nie zakłada bezpośrednio realizacji takich zadań, a jedynie przewiduje możliwość jej wprowadzenia w sytuacji, gdyby zasadzenia były potrzebne w ramach innych inwestycji jako element minimalizujący oddziaływanie na środowisko. Wprowadzana roślinność będzie zgodna z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów
	zapewnienie warunków do wzrostu liczebności populacji rzadkich, ginących i cennych gatunków, w tym szczególnie gatunków specjalnej troski stwierdzonych na terenie Parku	
	przywracanie utraconych wartości florystycznych i fitocenotycznych części zbiorowisk antropogenicznych,	
	ograniczenie rozprzestrzeniania się populacji gatunków obcego geograficznie pochodzenia, w tym szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym, z wyłączeniem gatunków dopuszczonych do stosowania w ramach planów urządzenia lasu w Lasach Państwowych oraz w uproszczonych planach urządzenia lasu w lasach innej własności	
	zapewnienie warunków do zachowania różnorodności biologicznej roślin i grzybów, w tym chronionych, rzadkich, ginących i cennych gatunków w trakcie gospodarczego użytkowania ekosystemów	

Lp.	Cel ochrony	oddziaływanie
ochrony gatunków zwierząt i ich siedlisk	zachowanie różnorodności gatunkowej zwierząt, właściwej dla regionu, w tym szczególnie gatunków rzadkich, zagrożonych i chronionych stwierdzonych na terenie Parku oraz naturalnych siedlisk ich występowania	Plan ogólny nie zakłada prowadzenia tego typu działań. Należy jednak zaznaczyć, że działania związane z niszczeniem siedlisk zwierząt są możliwe, w sytuacji realizacji inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, jednak wyłącznie w przypadku uprzedniego przeprowadzenia procedur oceny oddziaływania na środowisko takiej inwestycji i uzyskania stosownych zgód. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
	poprawa stanu populacji rzadkich i zagrożonych gatunków specjalnej troski oraz przywracanie utraconych wartości faunistycznych między innymi przez przywracanie lub zwiększenie dostępności siedlisk,	
	utrzymanie wysokiej różnorodności krajobrazu z dużym udziałem ekotonów, warunkującej bogactwo i różnorodność zgrupowań zwierzęcych,	
	utrzymanie lub odtwarzanie korytarzy ekologicznych umożliwiających migrację zwierząt,	
	ograniczenie wprowadzania i kontrola liczebności gatunków obcego pochodzenia, w szczególności	
	gatunków inwazyjnych, mogących stanowić zagrożenie dla rodzimej fauny,	
	renaturyzacja najcenniejszych pod względem przyrodniczym środowisk przekształconych w wyniku działalności człowieka poprzez przywrócenie naturalnych lub półnaturalnych stosunków wodnych oraz zahamowanie procesów naturalnej sukcesji roślinnej na terenach otwartych,	
	ochrona ostoi fauny poprzez ograniczanie aktywności turystycznej i innych form użytkowania na obszarach szczególnie cennych pod względem przyrodniczym	
	zwiększenie stanu wiedzy o faunie Parku oraz jej wykorzystanie w kształtowaniu świadomości ekologicznej lokalnej społeczności i tworzeniu regionalnego produktu turystycznego	

Lp.	Cel ochrony	oddziaływanie
ochrony walorów krajobrazowych	zachowanie i kształtowanie regionalnych cech fizjonomii krajobrazu Parku związanych z tradycyjnymi sposobami gospodarowania oraz budownictwa,	Do największych zagrożeń w kontekście zachowania krajobrazu jest realizacja obiektów wielkopowierzchniowych, których realizacja na terenie chronionym prawnie wymaga procedury oceny oddziaływania na środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że Plan Ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji zadań tego typu. Ujęcie w profilach dodatkowych Planu Ogólnego inwestycji mogących zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko nie jest jednoznaczne z ich realizacją, a jedynie wskazuje możliwość ich lokalizacji w obrębie strefy, jeżeli procedury środowiskowe wykażą, że inwestycja jest możliwa do realizacji i nie zagraża środowisku, ani jego komponentom. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
	przywracanie obszarom o krajobrazie negatywnie przekształconym ich potencjalnych wartości kulturowych i przyrodniczych	
	rozmieszczenie gospodarczych funkcji terenów w sposób niepowodujący obniżenia lub utraty wartości	
	właściwy rozwój układów osadniczych, w tym ograniczanie rozpraszania zabudowy	
	przeciwdziałanie dysharmonii w krajobrazie, m.in. poprzez niedopuszczanie do realizacji agresywnych struktur dominujących,	
	zachowanie i odtwarzanie charakterystycznych układów zadrzewień, w tym zwłaszcza alei przydrożnych,	
	zachowanie wnętrz i otwarć widokowych o szczególnych wartościach krajobrazowych zarówno w krajobrazie zbliżonym do naturalnego, jak i w krajobrazie kulturowym	
	uwzględnienie zasad ochrony krajobrazów w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	
ochrony walorów kulturowych	zachowanie, wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego wraz z ich otoczeniem,	Plan ogólny nie zakłada realizacji działań w zakresie walorów kulturowych
	rewitalizację i rewaloryzację przekształconych lub częściowo zniszczonych elementów dziedzictwa kulturowego	
	ochronę i utrwalanie tożsamości kulturowej obszaru Parku	
	poprawa dostępności obiektów dziedzictwa kulturowego dla osób zainteresowanych, w tym niepełnosprawnych	
	rozwijanie inicjatyw obywatelskich dotyczących społecznych form opieki nad zabytkami i krajobrazem kulturowym oraz wykorzystywania ich na rzecz rozwoju regionalnego	

źródło: Uchwała NR VI/40/3/2022 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 stycznia 2022 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Parku Krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”.

Park Krajobrazowy Lasy nad Górną Liswartą w przeważającej części znajduje się w strefie otwartej, co umożliwi zachowanie jego wartości przyrodniczych oraz krajobrazowych. Wyznaczenie pozostałych stref jest wynikiem istniejącego zagospodarowania przestrzennego tych terenów, ich przeznaczenia w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz założeń polityki przestrzennej gminy, mając na celu dostosowanie planów do aktualnych potrzeb infrastrukturalnych, przy zachowaniu zgodności z zasadami ochrony środowiska i krajobrazu.

Na terenie parku krajobrazowego wyznaczono następujące strefy:

- Strefa cmentarzy (SC) – o profilu podstawowym (teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i rozszerzonym (teren usług kultu religijnego). Lokalizacja strefy na terenie parku krajobrazowego wynika z obecnego zagospodarowania terenu. Ewentualne prace mogą być związane z utrzymaniem strefy i konserwacją znajdujących się w niej obiektów. Nie przewiduje się jednak zadań będących w sprzeczności z zakazami obowiązującymi na terenie parku.
- Strefa górnictwa (SG) – o profilu podstawowym (teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) oraz dodatkowym (teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód). Lokalizacja terenów przeznaczonych pod działalność wydobywczą w sąsiedztwie lub na obszarze projektowanego obszaru chronionego krajobrazu może stanowić istotne zagrożenie dla jego celów ochrony. Potencjalne oddziaływania obejmują: przekształcenie rzeźby terenu, degradację siedlisk, hałas, zapylenie oraz zanieczyszczenia wód i gleb. Ponadto, działalność górnicza może kolidować z walorami krajobrazowymi i rekreacyjnymi obszaru. Należy jednak zaznaczyć, że w odniesieniu do terenów złóż niezbędne jest prowadzenie polityki przestrzennej, umożliwiającej ich eksploatację i rekultywację po zaprzestaniu wydobywania. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ gminę Boronów zaliczono do obszaru udokumentowanych złóż kopalni, wyznaczonego w celu zachowania wartości użytkowych złóż kopalni mających znaczenie strategiczne dla gospodarki państwa, w tym zachowania bezpieczeństwa energetycznego kraju w perspektywie roku 2030 i lat późniejszych. Na wskazanym terenie brak jest zarejestrowanego obszaru górniczego, jak również, obecnie nie jest prowadzone postępowanie w sprawie udzielenia koncesji.¹¹
- Strefa infrastrukturalna (SI) – o profilu podstawowym (teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych) i profilu dodatkowym (teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód), należy zaznaczyć że nie dla wszystkich stref profil dodatkowy obejmuje wszystkie wskazane powyżej tereny. Wyznaczenie strefy infrastrukturalnej może szczególnie oddziaływać na tereny leśne, szczególnie w przypadku lokalizacji elementów sieci przesyłowych, infrastruktury technicznej czy obiektów użyteczności publicznej w ich bezpośrednim sąsiedztwie lub na ich obszarze. Realizacja tego typu inwestycji często wiąże się z koniecznością wycinki drzew, przekształceniem naturalnej rzeźby terenu oraz trwałym uszczelnieniem powierzchni, co prowadzi do utraty funkcji przyrodniczych lasów. Ponadto infrastruktura może stanowić barierę dla migracji zwierząt i negatywnie

¹¹ Stan na dzień 31.12.2024 r.

wpływać na mikroklimat leśny. Należy zaznaczyć, że strefa infrastrukturalna została wyznaczona głównie na terenach, gdzie taka infrastruktura już występuje. W przypadku lokalizacji strefy na terenach zadrzewień, znajdują się ona bezpośrednio przy terenach już zurbanizowanych i zajmuje stosunkowo niewielkie płaty. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji kompleksów leśnych i ograniczenie oddziaływania na ich walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. Zaplanowanie terenów zieleni w ramach strefy poprawi walory krajobrazowe terenów zurbanizowanych.

- Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) – o profilu podstawowym (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i profilu dodatkowym (teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód). Należy zaznaczyć, że strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną została wyznaczona zgodnie z obecnym zagospodarowaniem terenu lub na obszarach znajdujących się bezpośrednio przy terenach już zurbanizowanych i zajmuje stosunkowo niewielkie płaty. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji kompleksów leśnych i ograniczenie oddziaływania na ich walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. W ramach profilu dodatkowego strefy na terenie lasów zaplanowano: teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej. Zabudowa letniskowa niesie ryzyko wprowadzenia do środowiska gatunków obcych roślin, stanowiących tzw. „uciekinierów ogródkowych”¹². Należy jednak zaznaczyć, że ryzyko związane z gatunkami obcymi istnieje obecnie i jest trudne do weryfikacji, zaś sam Plan Ogólny nie przyczynia się o intensyfikacji problemu. Zaplanowanie terenów zieleni w ramach strefy poprawi walory krajobrazowe terenów zurbanizowanych.
- Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW) – o profilu podstawowym (teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i dodatkowym (teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód). Zabudowa mieszkaniowa, nawet o niskiej intensywności, wiąże się z przekształceniem powierzchni terenu, wycinką drzew pod działki budowlane i drogi dojazdowe, a także wzrostem antropopresji – hałasu, zanieczyszczeń i obecności ludzi. Należy jednak zaznaczyć, że strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną została wyznaczona zgodnie z obecnym zagospodarowaniem terenu i włącznie na terenach zurbanizowanych. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji kompleksów leśnych i innych terenów zielonych, a także ograniczenie oddziaływania na ich walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. Zaplanowanie terenów zieleni w ramach w ramach profilu dodatkowego poprawi walory krajobrazowe terenów zurbanizowanych.
- Strefa wielofunkcyjna zabudową zagrodową (SZ) – o profilu podstawowym (teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i dodatkowym (teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód). Choć zabudowa zagrodowa charakteryzuje się zwykle niższą intensywnością niż jednorodzinna czy wielorodzinną,

¹² Tokarska-Guzik B. i in. 2021. *Invasive alien plants in Poland – the state of research and the use of the results in practice.*

to jej lokalizacja w pobliżu terenów zielonych może prowadzić do stopniowego wylesiania pod zabudowę gospodarstw, infrastrukturę techniczną i dojazdową. Należy jednak zaznaczyć, że strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową została wyznaczona zgodnie z obecnym zagospodarowaniem terenu i ewentualnie poszerzona o tereny przyległe. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji kompleksów leśnych i innych terenów zielonych, a także ograniczenie oddziaływania na ich walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. W ramach profilu dodatkowego strefy zaplanowano: możliwość realizacji inwestycji mogących wymagać decyzji środowiskowych. Zakłada się jednak, że realizacja tych przedsięwzięć poprzedzona stosownymi procedurami i będzie zgodna z obowiązującymi przepisami, zapewniającymi bezpieczeństwo środowiska i jego komponentów, zaś zaplanowane tereny zieleni poprawią walory krajobrazowe terenów zurbanizowanych.

- Strefa komunikacyjna (SK) – o profilu podstawowym (teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i profilu dodatkowym (teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód), należy zaznaczyć że nie dla wszystkich stref profil dodatkowy obejmuje wszystkie wskazane powyżej tereny. Należy jednak zaznaczyć, że strefa ta obejmuje tereny pełniące już obecnie funkcję komunikacyjną, w związku z czym jej oddziaływanie nie będzie być znaczące. Inwestycje realizowane w strefie będą związane z remontami istniejącej infrastruktury, w związku z czym nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania. Ponadto zaplanowane tereny zielone dają szansę na zachowanie walorów przyrodniczych, również poprzez zachowanie strefy buforowej, między lasami a terenami komunikacyjnymi.
- Strefa zieleni i rekreacji (SN) – o profilu podstawowym (teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i dodatkowym (teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu). Wyznaczenie strefy zieleni i rekreacji stanowi istotny czynnik wspierający ochronę terenów leśnych oraz wzmacniający ich funkcje ekologiczne i społeczne. Tego typu strefa jednoznacznie ogranicza możliwość przekształceń inwestycyjnych, zabezpieczając lasy i inne tereny zielone przed urbanizacją i fragmentacją. Wprowadzenie funkcji rekreacyjnych sprzyja zrównoważonemu korzystaniu z zasobów leśnych, podnosząc jednocześnie ich wartość użytkową dla mieszkańców przy zachowaniu integralności ekosystemów. W efekcie strefa zieleni i rekreacji pełni istotną rolę w długofalowej ochronie lasów oraz kształtowaniu przyjaznego i zdrowego środowiska życia. Należy zaznaczyć, że strefy te zostały wyznaczone w oparciu o aktualne zagospodarowanie terenu, w znacznej części na obszarach obecnie przekształconych.
- Strefa otwarta (SO) – o profilu podstawowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej). Wyznaczenie strefy otwartej wywiera jednoznacznie korzystny wpływ na obszary chronione, wzmacniając ich funkcje przyrodnicze, klimatyczne i krajobrazowe. Strefa ta ogranicza możliwość zabudowy

i ingerencji przestrzennych, co bezpośrednio przyczynia się do ochrony lasów i innych terenów zielonych przed przekształceniem oraz utrzymania ich ciągłości ekologicznej. Utrwalenie takiego kierunku zagospodarowania sprzyja zachowaniu bioróżnorodności, stabilizacji warunków wodnych i poprawie jakości powietrza. W konsekwencji strefa otwarta stanowi skuteczne narzędzie ochrony terenów leśnych w strukturze przestrzennej gminy. Należy zaznaczyć, że profil dodatkowy przewidziano jedynie dla strefy 17SO i obejmuje on wyłącznie teren zieleni urządzonej. Zakłada się jednak, że realizacja potencjalnych inwestycji nie będzie sprzeczna z zakazami obowiązującymi dla parku krajobrazowego. Zaznacza się również, że podczas prac związanych z wprowadzaniem nasadzeń wykorzystywane będą wyłącznie gatunki rodzime lub nie ujęte w *Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów.*

- Strefa gospodarcza (SP) – o profilu podstawowym (teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i rozszerzonym (teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód). Wyznaczenie strefy gospodarczej może istotnie zagrozić integralności terenów, prowadząc do ich bezpośredniego przekształcenia, wycinki oraz trwałej utraty funkcji przyrodniczych. Rozwój działalności produkcyjnej, magazynowej czy usługowej wiąże się z intensywną ingerencją w środowisko – obejmującą utwardzenie powierzchni, wzrost emisji zanieczyszczeń, hałasu i zwiększonego ruchu transportowego. Obecność strefy gospodarczej w bezpośrednim sąsiedztwie lasów może prowadzić do ich fragmentacji, zubożenia bioróżnorodności oraz zakłócenia lokalnych warunków wodnych i klimatycznych. Należy zaznaczyć, że strefa gospodarcza została wyznaczona zgodnie z obecnym zagospodarowaniem terenu i ewentualnie poszerzona o tereny przyległe, w związku z czym znajduje się w peryferyjnych częściach lasów i innych terenów zielonych lub na terenach zadrzewień niezintegrowanych, znajdujących się bezpośrednio przy terenach już zurbanizowanych i zajmuje stosunkowo niewielkie płyty. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji i ograniczenie oddziaływania na walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. Należy również zaznaczyć, że wyznaczenie w ramach profilu dodatkowego terenów zielonych poprawi walory krajobrazowe terenów zurbanizowanych i może zapewnić strefę przejściową pomiędzy terenami celu gospodarczego a obszarami naturalnymi.
- Strefa produkcji rolniczej (SR) – o profilu podstawowym (teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i dodatkowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód), należy zaznaczyć że nie dla wszystkich stref profil dodatkowy obejmuje wszystkie wskazane powyżej tereny. Wyznaczenie strefy produkcji rolnej może oddziaływać na tereny naturalne przede wszystkim poprzez zwiększoną presję na ich przekształcanie na cele uprawowe lub hodowlane. Intensywna gospodarka rolna, zwłaszcza w formie upraw wielkoobszarowych lub chowu przemysłowego, może prowadzić do zanieczyszczenia wód i gleb nawozami oraz środkami ochrony roślin, co negatywnie wpływa na sąsiednie ekosystemy leśne. Dodatkowo, rozbudowa infrastruktury towarzyszącej rolnictwu (drogi dojazdowe, budynki gospodarcze) może przyczyniać się do

fragmentacji lasów i zakłócania korytarzy ekologicznych. Należy zaznaczyć jednak, że strefa produkcji rolniczej została wyznaczona zgodnie z obecnym zagospodarowaniem terenu i ewentualnie poszerzona o tereny przyległe. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji kompleksów leśnych i innych terenów zielonych oraz ograniczenie oddziaływania na ich walory przyrodnicze i krajobrazowe. W ramach profilu dodatkowego strefy na terenie lasów zaplanowano: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, elektrowni wiatrowej, elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Zakłada się jednak, że realizacja przedsięwzięć związanych z powyższym będzie poprzedzona uzyskaniem odpowiednich zgód środowiskowych i będzie zgodna z obowiązującymi przepisami, zapewniającymi bezpieczeństwo środowiska i jego komponentów.

- Strefa usługowa (SU) - o profilu podstawowym (teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej) i dodatkowym (teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód), należy zaznaczyć że nie dla wszystkich stref profil dodatkowy obejmuje wszystkie wskazane powyżej tereny. Realizacja funkcji usługowych wiąże się z przekształceniem środowiska – budową obiektów, utwardzaniem dużych powierzchni, zwiększonym ruchem samochodowym oraz emisją hałasu i zanieczyszczeń. Tego typu ingerencje mogą prowadzić do fragmentacji lasów i innych terenów zielonych, zakłócenia siedlisk przyrodniczych oraz ograniczenia ich funkcji retencyjnych i klimatycznych. Należy zaznaczyć, że strefa usługowa została wyznaczona zgodnie z obecnym zagospodarowaniem terenu i ewentualnie poszerzona o tereny przyległe. Zajmuje również stosunkowo niewielkie płaty. Takie rozwiązanie pozwala na uniknięcie fragmentacji kompleksów leśnych i ograniczenie oddziaływania na ich walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. W ramach profilu dodatkowego strefy zaplanowano ponadto tereny zielone, które mogą pełnić funkcję przejściową pomiędzy terenami naturalnymi a zurbanizowanymi.
- Obszary uzupełnienia zabudowy (OUZ) - należy jednak zaznaczyć, że taka lokalizacja wynika z aktualnego zagospodarowania terenu i jest zgodna z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego.

Obszary nowej ewentualnej zabudowy zaplanowano przede wszystkim na terenach już częściowo zagospodarowanych. Taki zabieg ma na celu:

- konsolidację istniejącej struktury przestrzennej, co pozwala na racjonalne wykorzystanie dostępnej infrastruktury technicznej (sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej itp.) oraz komunikacyjnej;
- ograniczenie rozproszonej zabudowy, czyli rozlewania się zabudowy na nowe, dotąd niezagospodarowane tereny, co minimalizuje ingerencję w tereny rolnicze, leśne oraz cenne przyrodniczo;
- zmniejszenie presji na środowisko naturalne i krajobraz, zwłaszcza na obszarze Parku Krajobrazowego, gdzie rozproszona zabudowa mogłaby prowadzić do degradacji walorów przyrodniczych i widokowych.

Ewentualne nowe budynki mieszkalne wpiszą się w istniejący krajobraz. W przypadku chęci rozbudowy istniejących budynków i budowy nowych, może dojść do chwilowych oddziaływań takich jak usunięcie istniejącej roślinności, emisja hałasu związana z pracami budowlanymi, wypłoszenie zwierząt. Uciążliwości ustąpią po zakończeniu prac. Nowa zabudowa wiąże się

również z emisją zanieczyszczeń do powietrza w sezonie grzewczym. Istnieją rozwiązania minimalizujące problem, takie jak stosowanie ekologicznych źródeł ciepła, w tym OZE.

Przy wyborze lokalizacji pod budowę instalacji OZE wskazane jest preferowanie w pierwszej kolejności obszarów zdegradowanych, przekształconych (np. tereny przemysłowe, tereny o znacznym stopniu uszczelnienia podłoża). Należy unikać lokalizacji np. w obrębie korytarzy ekologicznych (w tym lokalnych), czy obszarów, w których stwierdzono duże koncentracje ptaków. Należy dążyć do takiej lokalizacji urządzeń/instalacji odnawialnych źródeł energii, aby ograniczyć ich ewentualny negatywny wpływ na środowisko, tak aby m.in. nie zachwiać krajobrazowej i przestrzennej kompozycji obszaru oraz zachować ład przestrzenny.

Instalacje OZE będą mieć pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza. Realizacja OZE przyczyni się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenia zapotrzebowania na energię ze źródeł nieodnawialnych i wzrostu efektywności energetycznej budynków, przez co przyniesie pośrednie pozytywne, długoterminowe oddziaływania na zwierzęta, ludzi, powietrze i klimat, powierzchnię ziemi, oraz zasoby naturalne. Wpływ budowy ewentualnych farm fotowoltaicznych na ptaki zależy przede wszystkim od lokalizacji inwestycji.

W przypadku wpływu pośredniego można zauważyć zaburzenia związane ze straszeniem przebywających w okolicy inwestycji gatunków ptaków. Takie sytuacje mogą mieć miejsce jedynie w trakcie prowadzenia prac instalacyjnych na terenie inwestycji. Można spodziewać się kolizji ptaków z panelami fotowoltaicznymi, przy próbie lądowania na panelach, które wskutek efektu odbicia lustrzanego będą imitowały taflę wody. Jednakże taki efekt może zostać zniwelowany, gdyż zazwyczaj: inwestycje posiadają albedo mniejsze niż albedo tafli wody; zjawisko inwersji termicznej w powietrzu występuje niezwykle rzadko, panele PV mają kolor granatowy, podchodzący pod czerń; obiekt budowlany nie jest jednolity, pomiędzy rzędami panelami będzie znajdować się teren, na którym będzie rosła trawa lub gleba w innym kolorze niż panele, przez co nie powstanie tzw. duży zbiornik. Obecnie stosowane technologie nie wykorzystują już niebezpiecznych, a także energetycznie mało wydajnych rozwiązań. Wydaje się więc, że śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z panelami słonecznymi na terenie inwestycji będzie znikoma, jednak ze względu na brak danych naukowych nie można jednoznacznie określić jej poziomu.

Instalacja pojedynczych baterii fotowoltaicznych na budynkach nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Niemniej jednak montaż baterii fotowoltaicznych może stanowić zagrożenie dla ptaków gniazdujących w budynkach (m.in. jerzyki, jaskółki, wróble). Dlatego też przed podjęciem prac należy przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków. Prace montażowe powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków. Okres lęgowy większości ptaków w Polsce przypada w terminie od 1 marca do 15 października. Należy jednak zaznaczyć, iż dla niektórych gatunków ptaków okres lęgowy przypada w innym okresie np. dla wróbli – od lutego/marca do sierpnia, a jerzyków od maja do sierpnia. Ponadto w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych. Negatywnego oddziaływania można się spodziewać w odniesieniu do dzikich gatunków. Problem będzie dotyczył głównie ptaków i owadów, a zależny będzie w znacznej mierze od lokalizacji inwestycji fotowoltaicznych. Montaż instalacji fotowoltaicznych w korelacji z elektryfikacją transportu samochodowego, pozwoli na drastyczne ograniczenie emisji spalin wzdłuż ciągów komunikacyjnych, dając tanie źródło napędu oraz pozwalając na stopniową rezygnację z płynnych paliw kopalnych, których wydobycie może być niebezpieczne dla różnorodności biologicznej, a spalanie powoduje

m.in. smog, choroby i pogłębianie się ocieplenia klimatu. Budowa większych instalacji fotowoltaicznych nie wpłynie negatywnie na odbiór krajobrazu. Zasięg oddziaływania wszystkich inwestycji nie będzie wykraczał poza obszar działek, na których będą zlokalizowane. Poprawa efektywności energetycznej oraz wykorzystanie instalacji fotowoltaicznych zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2024 poz. 317) określa, że lokalizacja elektrowni wiatrowej następuje wyłącznie na podstawie planu miejscowego. Zakazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000. W przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowej odległość elektrowni od rezerwatu przyrody wynosi nie mniej niż 500 metrów, przy czym ustanawianie rezerwatów przyrody nie wymaga zachowania wyznaczonej odległości. Realizacja inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej oraz fotowoltaiki możliwa będzie, jeżeli ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wykaże brak negatywnego oddziaływania przedsięwzięcia na krajobraz i gatunki chronione (w szczególności ptaki i nietoperze). W przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy elektrowni wiatrowej odległość tej elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej jest równa lub większa od dziesięciokrotności całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej, chyba że plan miejscowy określa inną odległość, wyrażoną w metrach, jednak nie mniejszą niż 700 metrów.

Farmy wiatrowe stanowią zagrożenie dla wielu gatunków ptaków oraz nietoperzy. Inwestycje polegające na instalowaniu turbin wiatrowych powinny być lokalizowane tak, aby nie kolidowały ze szlakami migracji ptaków ani nie wpływały długotrwale niekorzystnie na inne gatunki lub siedliska. Negatywne oddziaływanie na gatunki ptaków i nietoperzy będzie dotyczyć zwiększenia ryzyka kolizji osobników z płatami turbiny oraz masztem. W tym kontekście kluczowy będzie aspekt wyboru lokalizacji projektu oraz jego skali. Podjęcie decyzji o realizacji inwestycji należy poprzedzić wnikliwym badaniem występowania populacji ptaków i nietoperzy i ich migracji. Lokalizacja turbin wiatrowych jest bardzo istotna w kontekście utrzymania populacji migrujących ptaków, ponieważ posiada aspekt ponadregionalny. Poza negatywnym oddziaływaniem związanym ze zwiększoną śmiertelnością gatunków w przypadku inwestycji w energetykę wiatrową, oddziaływanie negatywne będzie także płoszenia zwierząt, na skutek zwiększonej emisji hałasu na terenach inwestycji, jak również zajmowania siedlisk pod maszt turbiny. Wskazane negatywne oddziaływanie można skutecznie minimalizować, przede wszystkim poprzez rozpatrzenie wariantu lokalizacyjnego inwestycji z uwzględnieniem rozmieszczenia siedlisk oraz stanowisk gatunków, jak również korytarzy ekologicznych. Innym sposobem eliminowania negatywnych skutków jest wprowadzanie odpowiednich dla indywidualnych inwestycji rozwiązań takich jak odpowiednie kolory masztów.

Rozwój energetyki wodnej może doprowadzać do niekorzystnych zmian w obrębie koryta rzeki i w jej dolinie, w związku ze zmianą reżimu hydrologicznego. Funkcjonowanie ekosystemów rzek i nadrzecznych wiąże się z zapewnieniem stałego wysokiego poziomu wody powyżej budowli, co wpływa na podwyższenie poziomu wód w rzece i poziomu wód gruntowych (powyżej stopnia). Z kolei na dolnym poziomie może zachodzić erozja denna powodująca spadek poziomu wód w rzece i wód gruntowych w dolinie, czego konsekwencją jest przesuszenie doliny, w tym np. zamieranie starszych drzew oraz ustępowanie lasów łągowych. Skutkiem mogą być negatywne oddziaływania na siedliska przyrodnicze (w tym zależne od wód). Istotne może być wystąpienie negatywnego oddziaływania na zwierzęta –

w szczególności gatunki ryb, których występowanie (możliwość rozrodu i żerowania) jest najczęściej związane z drożnością i zachowaniem stabilnych warunków środowiskowych w korycie rzek. Hydroenergetyka może również wpływać negatywnie na gatunki ptaków, ze względu na zaburzenia naturalnego reżimu wód rzecznych, które są istotne dla zachowania łągów. Decyzje o lokalizacji i warunkach związanych z budową elektrowni wodnych powinny być poprzedzone analizą materiałów o walorach przyrodniczych, gdyż doliny rzek stanowią główne korytarze ekologiczne.

Budowa elektrowni geotermalnych związana z głębokimi wierceniami może powodować przedostawanie się minerałów i substancji toksycznych do wód gruntowych, co negatywnie wpływa na ich jakość i może szkodzić lokalnym zbiorowiskom roślinnym i zwierzęcym, zmieniać naturalne siedliska. Ponadto może skutkować zmianami środowiska wodnogruntowego. Należy jednak zaznaczyć, że Plan Ogólny, stanowiący dokument wyznaczający jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych nie zakłada bezpośrednio realizacji inwestycji, a jedynie wyznacza obszary ich potencjalnej lokalizacji. Przed rozpoczęciem realizacji inwestycji wskazanych w profilach dodatkowych Planu Ogólnego, mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zostaną zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przeprowadzone procedury celem uzyskania stosownych decyzji i zgód. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.

Plan ogólny nie zakłada bezpośrednio realizacji zadań mogących wpływać na różnorodność biologiczną obszaru. Ujęcie w profilach dodatkowych terenu zieleni urządzonej nie zakłada bezpośrednio realizacji takich zadań, a jedynie przewiduje możliwość jej wprowadzenia w sytuacji, gdyby zasadzenia były potrzebne w ramach innych inwestycji jako element minimalizujący oddziaływanie na środowisko, np. wzdłuż istniejących dróg czy innych inwestycji. Wprowadzana roślinność będzie zgodna z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów*. Należy również zaznaczyć, że Plan Ogólny, stanowiący dokument wyznaczający jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych nie zakłada bezpośrednio realizacji inwestycji, a jedynie wyznacza obszary ich potencjalnej lokalizacji. Przed rozpoczęciem realizacji inwestycji wskazanych w profilach dodatkowych Planu Ogólnego, mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zostaną zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przeprowadzone procedury celem uzyskania stosownych decyzji i zgód. Organem właściwym do wydania takiej decyzji jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.

Ujęcie inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, tj. terenów elektrowni słonecznych w ramach profili dodatkowych w planie ogólnym gminy nie oznacza ich automatycznej realizacji, lecz pełni funkcję ramową dla dalszych etapów planistycznych.

Określenie takich inwestycji w planie umożliwia wstępne wskazanie kierunków rozwoju, uwzględniających zarówno potrzeby społeczno-gospodarcze, jak i ograniczenia wynikające z ochrony środowiska. Przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych przedsięwzięć przewidziane są stosowne procedury, w tym ocena oddziaływania na środowisko, która pozwoli na szczegółowe zbadanie wpływu inwestycji na siedliska przyrodnicze, fizjonomię terenu, krajobraz oraz inne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego. Dzięki tym działaniom możliwe będzie wczesne zidentyfikowanie potencjalnych skutków i podjęcie odpowiednich działań minimalizujących negatywne oddziaływania, co zapewni zgodność planowanych inwestycji z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska. W konsekwencji ujęcie inwestycji w planie stanowi jedynie etap przygotowawczy, a każda decyzja inwestycyjna będzie poprzedzona analizą i oceną ryzyka dla środowiska.

Zgodnie z Planem Ogólnym w odległości do 100 m od wód powierzchniowych zostały zlokalizowane: strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielorodziną oraz z zabudową zagrodową, a także obszaru uzupełnienia zabudowy. Należy jednak zaznaczyć, że taka lokalizacja wynika z aktualnego zagospodarowania terenu i jest zgodna z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego. W ramach profili dodatkowych na terenie parku krajobrazowego zaplanowano również potencjalną lokalizację inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko, tj. teren elektrowni słonecznej czy teren elektrowni geotermalnej. Należy zaznaczyć, że Plan Ogólny, stanowiący dokument wyznaczający jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych nie zakłada bezpośrednio realizacji inwestycji, a jedynie wyznacza obszary ich potencjalnej lokalizacji. Przed rozpoczęciem realizacji inwestycji wskazanych w profilach dodatkowych Planu Ogólnego, mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zostaną, zgodnie z *Ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przeprowadzone procedury celem uzyskania stosownych decyzji i zgód, w tym także decyzji dotyczących właściwej lokalizacji przedsięwzięcia.

Pomniki przyrody

W stosunku do pomników przyrody mogą być wprowadzone zakazy zgodnie z art. 45 ustawy o ochronie przyrody oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego. Przede wszystkim nie można dopuścić do niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru.

Pomniki przyrody zostały rozmieszczone w różnych strefach funkcjonalnych odpowiednio do istniejącego zagospodarowania przestrzennego oraz charakteru otoczenia. Mimo zróżnicowanego przyporządkowania strefowego, działania realizowane na terenie gminy muszą być prowadzone w sposób zapewniający przestrzeganie prawa zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz indywidualnych aktów prawa miejscowego.

Proponowane formy ochrony przyrody

Rezerwat przyrody Bagno w Korzonku

W granicach gminy Boronów, w jej peryferyjnych częściach znajduje się fragment projektowanego rezerwatu przyrody Bagno w Korzonku. W ramach projektu Planu Ogólnego dla ww. formy ochrony przyrody wyznaczono wyłącznie strefę otwartą 14SO o profilu podstawowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej,

teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej), których charakter nie przewiduje realizacji inwestycji mogących skutkować bezpośrednią lub pośrednią ingerencją w struktury przyrodnicze zespołu. W jego granicach nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych ani zmian zagospodarowania przestrzennego, które mogłyby prowadzić do przekształcenia lub degradacji siedlisk przyrodniczych, pogorszenia stanu ochrony gatunków objętych ochroną prawną, ani naruszenia ustalonych celów ochrony tych obszarów. Należy zaznaczyć, że dokument jakim jest Plan Ogólny wyznacza jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych, nie zakłada jednak bezpośrednio realizacji inwestycji, w tym inwestycji mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko. Zaproponowane w profilu podstawowym ogródki działkowe, ze względu na ograniczoną skalę nie będą powodowały oddziaływania na środowisko oraz przyrodę. Utrzymanie stref otwartych stanowi gwarancję braku presji urbanizacyjnej na cenne zasoby przyrodnicze oraz zapewnia spójność przestrzenną z systemem obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych.

Rezerwat przyrody Dębowy Łęg Podgórski

Na obszarze projektowanego rezerwatu przyrody Dębowy Łęg Podgórski zlokalizowanego w granicach administracyjnych gminy Boronów w ramach projektu planu ogólnego wyznaczono wyłącznie strefę otwartą 8SO o profilu podstawowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej), których charakter nie przewiduje realizacji inwestycji mogących skutkować bezpośrednią lub pośrednią ingerencją w struktury przyrodnicze użytku. W jego granicach nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych ani zmian zagospodarowania przestrzennego, które mogłyby prowadzić do przekształcenia lub degradacji siedlisk przyrodniczych, pogorszenia stanu ochrony gatunków objętych ochroną prawną, ani naruszenia ustalonych celów ochrony tych obszarów. Należy zaznaczyć, że dokument jakim jest Plan Ogólny wyznacza jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych, nie zakłada jednak bezpośrednio realizacji inwestycji, w tym inwestycji mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko. Zaproponowane w profilu podstawowym ogródki działkowe, ze względu na ograniczoną skalę nie będą powodowały oddziaływania na środowisko oraz przyrodę. Utrzymanie stref otwartych stanowi gwarancję braku presji urbanizacyjnej na cenne zasoby przyrodnicze oraz zapewnia spójność przestrzenną z systemem obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych.

Użytek ekologiczny Łąki z mieczykiem koło Zump

Na obszarze projektowanego użytku ekologicznego Łąki z mieczykiem koło Zump zlokalizowanego w granicach administracyjnych gminy Boronów w ramach projektu planu ogólnego wyznaczono wyłącznie strefę otwartą 8SO o profilu podstawowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej), których charakter nie przewiduje realizacji inwestycji mogących skutkować bezpośrednią lub pośrednią ingerencją w struktury przyrodnicze użytku. W jego granicach nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych ani zmian zagospodarowania przestrzennego, które mogłyby prowadzić do przekształcenia lub degradacji siedlisk przyrodniczych, pogorszenia stanu

ochrony gatunków objętych ochroną prawną, ani naruszenia ustalonych celów ochrony tych obszarów. Należy zaznaczyć, że dokument jakim jest Plan Ogólny wyznacza jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych, nie zakłada jednak bezpośrednio realizacji inwestycji, w tym inwestycji mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko. Zaproponowane w profilu podstawowym ogródki działkowe, ze względu na ograniczoną skalę nie będą powodowały oddziaływania na środowisko oraz przyrodę. Utrzymanie stref otwartych stanowi gwarancję braku presji urbanizacyjnej na cenne zasoby przyrodnicze oraz zapewnia spójność przestrzenną z systemem obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Stawy i Bagna Hadra

W granicach gminy Boronów, w jej peryferyjnych częściach znajduje się fragment projektowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Stawy i Bagna Hadra. W ramach projektu Planu Ogólnego dla ww. formy ochrony przyrody wyznaczono wyłącznie strefę otwartą 13SO o profilu podstawowym (teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej), których charakter nie przewiduje realizacji inwestycji mogących skutkować bezpośrednią lub pośrednią ingerencją w struktury przyrodnicze zespołu. W jego granicach nie przewiduje się lokalizacji przedsięwzięć inwestycyjnych ani zmian zagospodarowania przestrzennego, które mogłyby prowadzić do przekształcenia lub degradacji siedlisk przyrodniczych, pogorszenia stanu ochrony gatunków objętych ochroną prawną, ani naruszenia ustalonych celów ochrony tych obszarów. Należy zaznaczyć, że dokument jakim jest Plan Ogólny wyznacza jedynie ramy dla dalszych etapów planistycznych, nie zakłada jednak bezpośrednio realizacji inwestycji, w tym inwestycji mogących zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839) potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko. Zaproponowane w profilu podstawowym ogródki działkowe, ze względu na ograniczoną skalę nie będą powodowały oddziaływania na środowisko oraz przyrodę. Utrzymanie stref otwartych stanowi gwarancję braku presji urbanizacyjnej na cenne zasoby przyrodnicze oraz zapewnia spójność przestrzenną z systemem obszarów chronionych i korytarzy ekologicznych.

Korytarze ekologiczne

Korytarz ekologiczny obejmuje znaczną część obszaru gminy Boronów, z wyłączeniem jej centralnej i południowo-wschodniej części. Pełni on funkcję łącznika przyrodniczego, umożliwiając przemieszczanie się zwierząt, rozprzestrzenianie roślin oraz zachowanie ciągłości ekosystemów. Jego obecność świadczy o dużym znaczeniu, jakie przypisuje się ochronie wartości przyrodniczych na terenie gminy Boronów. Obejmuje zarówno tereny o wysokich walorach przyrodniczych, w szczególności kompleksy leśne, jak i obszary częściowo przekształcone, takie jak zwarta zabudowa mieszkaniowa czy tereny infrastruktury drogowej.

W związku z tym przebieg korytarzy ekologicznych pokrywa się z różnymi strefami funkcjonalnymi określonymi w Planie Ogólnym. Takie przypisanie umożliwia zachowanie integralności korytarzy przy jednoczesnym dostosowaniu zasad ochrony i zagospodarowania do istniejących funkcji przestrzeni.

W związku z powyższym istnieje ryzyko powstawania negatywnych oddziaływań z późniejszymi inwestycjami na omawianym terenie. W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zadań związanych z rozwojem infrastruktury drogowej najczęściej stosuje się przejścia dla zwierząt, a także dostosowując istniejące obiekty inżynierskie do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt. Mogą być poprowadzone pod powierzchnią drogi, nad drogą bądź po drodze. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt stosuje się ogrodzenia ochronne dostosowane do lokalnie występujących gatunków. Ponadto, m.in. zaleca się stosowanie transparentnych ekranów akustycznych, wprowadzenie ograniczeń prędkości, wprowadzenie oświetlenia o niskiej emisji barw niebieskich i promieniowania UV a także stosowanie szczelnych pokryw studni i ogrodzeń ochronnych wokół obiektów odwadniających.

Należy jednoznacznie zaznaczyć, iż ujęcie inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii w profilu dodatkowym przedmiotowego dokumentu nie stanowi podstawy do ich realizacji ani nie przesądza o ich lokalizacji. Zapisy te mają charakter ogólnych kierunków rozwoju oraz wyznaczają ramy dla dalszych etapów planowania przestrzennego, w tym w szczególności dla sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazane przedsięwzięcia mogą zostać zakwalifikowane do katalogu inwestycji mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z czym na etapie ich ewentualnego przygotowania i realizacji wymagane będzie przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, w ramach procedury uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Postępowanie to zapewni możliwość szczegółowej analizy oddziaływań planowanych przedsięwzięć na elementy środowiska przyrodniczego, w tym na korytarze ekologiczne, ciągłość struktur migracyjnych oraz awifaunę, a także umożliwi określenie warunków realizacji inwestycji, środków minimalizujących i kompensacyjnych, a także dobranie najlepszej lokalizacji, bądź odstąpienie od realizacji inwestycji w przypadku stwierdzenia przez organ orzekający istotnych zagrożeń dla różnorodności biologicznej.

Podsumowując, strefy planistyczne z zabudową, szczególnie mieszkaniową zostały wyznaczone w terenach już zabudowanych, tam gdzie został wyznaczony OUZ lub tam gdzie występuje koncentracja takiej zabudowy. Nowa zabudowa mieszkaniowa, powstawanie nowej infrastruktury może spowodować negatywne oddziaływanie na niektóre formy ochrony przyrody, które najczęściej ustąpi po zakończeniu prac. Należy przestrzegać zakazów zgodnie z ustawą o ochronie przyrody i indywidualnych aktów prawa miejscowego. Ponadto żadne z realizowanych przedsięwzięć nie będzie stało w sprzeczności z zakazami określonymi dla terenów objętych ochroną.

8.2. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Na etapie realizacji zadań inwestycyjnych należy przestrzegać przepisów dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze: zakazów niszczenia siedlisk i miejsc związanych z rozrodem gatunków chronionych, umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania oraz przypadkowego płoszenia i niepokojenia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 1409), a także określonych w ustawie o ochronie przyrody.

Plan Ogólny Gminy Boronów uwzględnia rozwiązania mające na celu ochronę i zachowanie różnorodności biologicznej poprzez utrzymanie trwałych użytków zielonych.

Na terenie gminy znajdują się ekosystemy o wysokiej wartości ekologicznej, takie jak doliny rzeczne, łąki i kompleksy leśne. Miejsca te zostały objęte strefą otwartą SO oraz strefą zieleni i rekreacji SN.

Strefy: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, usługowa, gospodarcza, infrastrukturalna oraz komunikacyjna będą charakteryzować się większą urbanizacją i niewielką obecnością flory i fauny. Strefy te będą związane z istotnym ograniczeniem naturalnych siedlisk przyrodniczych, co bezpośrednio wpłynie na spadek różnorodności biologicznej. Przekształcenie terenów na cele budowlane prowadzi będzie do fragmentacji środowiska i izolacji populacji roślin oraz zwierząt. Zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych — takich jak łąki czy zadrzewienia — prowadzi do zaniku siedlisk wielu gatunków drobnych ssaków, ptaków, owadów (w tym zapylaczy), a także roślin związanych z naturalnymi lub półnaturalnymi środowiskami. Ponadto zwiększone zanieczyszczenie powietrza, wód i gleby, hałas oraz sztuczne oświetlenie nocne zaburzają naturalne cykle życia wielu organizmów, negatywnie wpływając na ich rozwój, rozród i przetrwanie.

Aby zminimalizować negatywne skutki urbanizacji dla bioróżnorodności, Plan Ogólny przewiduje wprowadzenie ograniczeń w zakresie intensywnej zabudowy w strefie otwartej o wysokiej wartości przyrodniczej. Ochronie podlegają również korytarze ekologiczne, które umożliwiają migrację zwierząt oraz wymianę genetyczną między populacjami, co jest kluczowe dla stabilności ekosystemów. Plan zakłada także ochronę ekosystemów wodnych i dolin rzecznych, poprzez ograniczenie zabudowy w ich sąsiedztwie oraz zachowanie terenów zielonych wzdłuż cieków wodnych. W celu przeciwdziałania fragmentacji siedlisk w strefach otwartych rekomenduje się ograniczenie budowy barier antropogenicznych, takich jak drogi, które mogłyby uniemożliwiać swobodne przemieszczanie się zwierząt.

Lasy na terenie gminy Boronów zajmują 66,7 % powierzchni. Zdecydowanie stanowią je lasy będące we własności Skarbu Państwa. Realizacja inwestycji na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe jest możliwa, jednak podlega ścisłym regulacjom prawnym mającym na celu ochronę gruntów leśnych. Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, rozpoczęcie innego niż leśne użytkowania gruntów leśnych wymaga uzyskania odpowiednich zezwoleń, w tym decyzji na wyłączenie gruntów z produkcji leśnej. Możliwość realizacji inwestycji na terenach Lasów Państwowych zależy od rodzaju planowanego przedsięwzięcia oraz spełnienia określonych wymogów prawnych i proceduralnych. Zaleca się konsultację z właściwymi organami administracji oraz dokładne zapoznanie się z obowiązującymi przepisami przed podjęciem działań inwestycyjnych na gruntach leśnych.

Zdecydowanie w gminie przeważa strefa otwarta, o łącznej powierzchni ok. 5 084 ha co stanowi 89% powierzchni gminy, na której nie będą prowadzone inwestycje budowlane ingerujące w środowisko przyrodnicze.

Strefa obejmuje głównie tereny lasów oraz tereny rolne, tereny wód czy tereny zieleni naturalnej. Obszary strefy otwartej o dużym znaczeniu przyrodniczym stanowią naturalne siedliska dla zwierząt, w tym ssaków, ptaków, owadów i płazów. Zachowanie powyższych terenów przyczyni się do ochrony gatunków charakterystycznych dla ekosystemów

rolniczych i leśnych. Strefy zieleni i rekreacji, mogą stać się miejscem bytowania dla wielu gatunków zwierząt, o ile zostaną odpowiednio zaplanowane. Ograniczenie zabudowy oraz zachowanie obszarów zielonych w formie parków, łąk i lasów sprzyja różnorodności biologicznej i tworzy dogodne warunki do życia dla ptaków, owadów oraz małych ssaków.

Lasy na terenie gminy Boronów prawie w całości zostały przyporządkowane w Planie Ogólnym do strefy otwartej (SO) w celu zapewnienia ochrony istniejących zasobów przyrodniczych oraz utrzymania ich kluczowych funkcji ekologicznych, społecznych i krajobrazowych. Strefa otwarta (SO) obejmuje tereny, które powinny pozostać wolne od intensywnej zabudowy, aby umożliwić ochronę naturalnych procesów przyrodniczych, utrzymanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz zachowanie terenów o wysokiej wartości przyrodniczej. Umieszczenie lasów w tej strefie służy ochronie bioróżnorodności, magazynowaniu dwutlenku węgla oraz regulacji stosunków wodnych. Lasy również pełnią istotną funkcję społeczną, stanowiąc miejsce aktywności fizycznej, edukacji ekologicznej oraz poprawy jakości życia.

Planowane zmiany w użytkowaniu gruntów polegać będą na przekształceniu części obszarów rolnych oraz terenów niezagospodarowanych w przestrzeń zurbanizowaną. Proces ten wiąże się z wprowadzeniem nowych obszarów zabudowanych, w tym również terenów zieleni urządzonej, które mają na celu poprawę estetyki przestrzeni oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców.

W ramach tych zmian przewiduje się wprowadzenie wymogu pozostawienia minimalnych powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych, co ma sprzyjać zachowaniu równowagi ekologicznej w obrębie zabudowy.

Należy jednak zauważyć, że przewidywana zieleń na tych terenach, mimo spełniania wymogów prawnych, charakteryzować się będzie stosunkowo niskimi wartościami przyrodniczymi, gdyż jej funkcja będzie głównie dekoracyjna. W związku z tym, choć powierzchnie biologicznie czynne przyczynią się do poprawy jakości środowiska w kontekście jakości powietrza oraz mikroklimatu, ich wpływ na bioróżnorodność będzie ograniczony, a ich rola w ochronie środowiska naturalnego – marginalna. Warto również podkreślić, że zmiany te mogą w pewnym stopniu wpłynąć na procesy hydrologiczne oraz mikroklimat obszaru, w szczególności w kontekście zmniejszenia powierzchni gruntów rolnych i niezabudowanych, które pełnią funkcje retencyjne i filtracyjne.

Tereny przeznaczone pod zabudowę nie będą miały wpływu na obszary o szczególnych walorach przyrodniczych. W ramach planowanego zagospodarowania zachowane zostaną kluczowe obszary przyrodnicze, w tym lasy oraz doliny cieków, które pełnią ważną rolę w utrzymaniu bioróżnorodności. Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenach leśnych nie będą zagrożone w wyniku realizacji inwestycji w obrębie gminy.

Prace budowlane, które mogą być prowadzone w strefach wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodziną, wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową, usługowej, gospodarczej, produkcji rolniczej, infrastrukturalnej, zieleni i rekreacji, cmentarzy, komunikacyjnej, które jako podstawowy profil funkcjonalny ustalają m.in. teren komunikacji, infrastruktury technicznej, zabudowy mieszkaniowej mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, poprzez: możliwe zniszczenie siedlisk roślin i zwierząt, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, tworzenie barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe. Prace budowlane, które byłyby

prowadzone w okresie lęgowym mogą zaburzać biologię gniazdowania w poszczególnych miejscach. Dotyczy to zarówno niszczenia miejsc lęgowych i żerowisk jak i emisji hałasu oraz płoszenie przez ruch maszyn i ludzi. Możliwe jest też oddziaływanie w postaci bezpośrednich kolizji z pojazdami.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na trwałym przekształceniu powierzchni ziemi spowodowanym na przykład zajęciem terenu przez obiekty kubaturowe czy powierzchnie uszczelnione, tam gdzie nie zostało to jeszcze dotychczas przeprowadzone, ale na terenach już do tego przeznaczonych zgodnie z obowiązującym dokumentem. Wprowadzanie pozaprzrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej je roślinności. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych trwale przekształcone zostaną siedliska faunistyczne – ograniczona zostanie ich powierzchnia. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna kręgowców zostanie z nich wyparta.

Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów określa wartości wskaźnika minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej:

- 1) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oznaczona symbolem SW – 30%;
- 2) strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną oznaczona symbolem SJ – 30%;
- 3) strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową oznaczona symbolem SZ – 50%;
- 4) strefa usługowa oznaczona symbolem SU – 30%;
- 5) strefa gospodarcza oznaczona symbolem SP – 30%;
- 6) strefa produkcji rolniczej oznaczona symbolem SR – 30%;
- 7) strefa infrastrukturalna oznaczona symbolem SI – 20%;
- 8) strefa zieleni i rekreacji oznaczona symbolem SN – 50%;
- 9) strefa cmentarzy oznaczona symbolem SC – 30%;
- 10) strefa otwarta oznaczona symbolem SO – 50% tam gdzie ustalono maks. intensywność zabudowy i udział powierzchni zabudowy (tj. części strefy 5-6SO i 8-12SO), na pozostałych terenach nie ustala się;
- 11) strefa komunikacyjna oznaczona symbolem SK – nie ustala się.

Aby ograniczyć proces zmniejszenia powierzchni terenów zielonych i ich stopniowego przekształcania w tereny zurbanizowane w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego oraz usługowego w przeznaczonych do tego strefach, plan wprowadza regulacje, które zapewniają ochronę zieleni w obrębie nowych inwestycji. Określenie minimalnego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej pozwoli zachować przestrzeń na tereny zielone, w tym trawniki, ogrody i skwery. Przewidziane jest również wydzielenie terenów zieleni i rekreacyjnej oraz ochrona istniejących drzewostanów poprzez wdrażanie działań kompensacyjnych w przypadku konieczności usunięcia drzew i krzewów. W ten sposób plan dąży do harmonijnego połączenia rozwoju budownictwa z ochroną terenów zielonych, co przełoży się na poprawę estetyki przestrzeni oraz komfortu życia mieszkańców.

Tereny przeznaczone pod zabudowę nie będą miały wpływu na obszary o szczególnych walorach przyrodniczych. W ramach planowanego zagospodarowania zachowane zostaną kluczowe obszary przyrodnicze, w tym lasy oraz doliny cieków, które pełnią ważną rolę

w utrzymaniu bioróżnorodności. Stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenach leśnych nie będą zagrożone w wyniku realizacji inwestycji w obrębie gminy.

Podsumowując, strefy planistyczne z zabudową, szczególnie mieszkaniową zostały wyznaczone w terenach już przekształconych. W przypadku obecności chronionych gatunków flory i fauny, należy przestrzegać zapisów odpowiednich rozporządzeń i ustawy o ochronie przyrody.

Plan Ogólny Gminy Boronów przyczyni się do zachowania różnorodności gatunkowej, ochrony siedlisk oraz minimalizacji negatywnych skutków rozwoju infrastruktury na zwierzęta. Odpowiednie zarządzanie przestrzenią pozwala na ograniczenie fragmentacji ekosystemów, zachowanie korytarzy ekologicznych oraz ochronę terenów wodnych i zielonych.

Plan Ogólny Gminy Boronów odnosi się do terenów stanowiących część systemu zieleni SO i SN i ma m.in. na celu przede wszystkim ochronę, zachowanie i wzmocnienie ciągłości korytarzy ekologicznych, które pełnią kluczową rolę w zapewnieniu swobodnego przemieszczania się zwierząt oraz wymiany genetycznej między populacjami. Korytarze ekologiczne, jako elementy łączące różne ekosystemy, stanowią niezbędny element dla utrzymania stabilności przyrodniczej na danym obszarze.

Aby zminimalizować potencjalne negatywne skutki urbanizacji na bioróżnorodność, szczególną uwagę należy zwrócić na analizowanie różnych wariantów lokalizacji nowych inwestycji. Proces ten będzie uwzględniał rozmieszczenie cennych siedlisk, stanowisk chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz obecność korytarzy ekologicznych, które pełnią funkcję łączników między różnymi ekosystemami. Dzięki tym rozwiązaniom, możliwe będzie zminimalizowanie ryzyka zniszczenia naturalnych zasobów przyrodniczych oraz zapewnienie ich ochrony w kontekście rozwoju miasta.

8.3. Ludzie

Jakość środowiska na obszarze objętym planem oraz na terenach przyległych nie powinna ulec istotnym, niekorzystnym zmianom, które mogłyby obniżyć jakość życia mieszkańców lub negatywnie wpłynąć na zdrowie ludzi.

Plan Ogólny Gminy Boronów stanowi fundamentalny dokument przestrzennego rozwoju gminy, który ma kluczowe znaczenie dla jakości życia jej mieszkańców. Ustalenia zawarte w Planie kształtują zagospodarowanie przestrzeni, wpływając na warunki mieszkaniowe, dostępność infrastruktury usługowej, a także na organizację przestrzeni przeznaczonej do pracy i rekreacji. Działania planistyczne, regulujące rozwój przestrzenny gminy, bezpośrednio przekładają się na poprawę jakości życia, zdrowia oraz bezpieczeństwa lokalnej społeczności. Odpowiednie zrównoważenie rozwoju urbanistycznego z poszanowaniem zasobów naturalnych i infrastrukturalnych stanowi kluczowy element w zapewnieniu długoterminowego dobrostanu mieszkańców.

Ograniczenie rozproszonej zabudowy stanowi kluczowy element w zapobieganiu negatywnym skutkom niekontrolowanego rozwoju urbanistycznego, takim jak przestrzenny chaos oraz wzrost kosztów związanych z budową, utrzymaniem i modernizacją infrastruktury. Dzięki temu unika się mieszania funkcji uciążliwych z zabudową mieszkaniową, co wpłynie pozytywnie na jakość życia w obszarach mieszkalnych. Realizacja zapisów planu stworzy możliwości polepszenia dostępności przestrzeni mieszkaniowej oraz zwiększenia komfortu codziennego funkcjonowania mieszkańców.

Plan uwzględnia kluczowe czynniki zdrowia publicznego, takie jak jakość powietrza, dostęp do terenów zielonych oraz ograniczenie hałasu i zanieczyszczeń. Wprowadzenie stref zieleni i rekreacji daje mieszkańcom możliwość korzystania z przestrzeni sprzyjających wypoczynkowi, co promuje aktywny styl życia i pozytywnie wpływa na kondycję fizyczną oraz psychiczną. Ochrona terenów rolniczych i leśnych przyczynia się do redukcji zanieczyszczeń, poprawy jakości powietrza oraz wspiera naturalne procesy retencji wód, co z kolei zmniejsza ryzyko wystąpienia podtopień i powodzi.

Strefa otwarta, obejmująca przede wszystkim tereny o wysokich wartościach przyrodniczych, takie jak lasy, łąki, ciek wodne czy tereny rolnicze, będzie wywierać korzystny wpływ na jakość życia mieszkańców gminy Boronów.

Zachowanie tych obszarów zieleni ma istotny wpływ na jakość życia mieszkańców. Tereny zielone w strefie otwartej pełnią rolę naturalnych filtrów powietrza, magazynując dwutlenek węgla i redukując zanieczyszczenia powietrza, co przyczynia się do poprawy jakości środowiska i zdrowia publicznego. Roślinność w tych obszarach wpływa również na regulację mikroklimatu, łagodząc efekty miejskiej wyspy ciepła oraz poprawiając warunki termiczne w mieście, zwłaszcza w okresach letnich.

Plan przewiduje ochronę terenów zalewowych oraz obszarów o wysokiej wartości ekologicznej, co przyczynia się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia niekorzystnych zjawisk pogodowych, takich jak powódzie czy susze.

8.4. Powietrze atmosferyczne

Plan ogólny nie określa sposobu pozyskiwania energii cieplnej do ogrzewania budynków, wybór czynnika grzewczego pozostawiając preferencjom inwestorów. Przy późniejszej nowej zabudowie powstaną nowe źródła zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Jednakże wielkość emisji będzie uzależniona od wyboru czynnika grzewczego do ogrzewania budynków oraz sprawności instalacji. Natomiast obecnie powstające budynki muszą spełniać pewne standardy.

W strefach planistycznych planu ogólnego przewidziano możliwość realizacji inwestycji na terenach już zagospodarowanych, jak i na obszarach dotąd niezabudowanych, przeznaczonych pod przyszłą zabudowę. Realizacja nowych inwestycji budowlanych, zgodna z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opartych na założeniach planu ogólnego, pociąga za sobą konieczność zapewnienia odpowiedniego zaplecza energetycznego, co przekłada się na zwiększone zapotrzebowanie na nośniki energii i ciepła w skali lokalnej.

Plan Ogólny przewiduje rozwój funkcji, które mogą w pewnym stopniu przyczynić się do pogorszenia jakości powietrza, zwłaszcza w kontekście zwiększenia presji urbanizacyjnej. W przeważającej części planowane zmiany mają jednak charakter uzupełniający względem istniejącej zabudowy, także w obszarach strefy SP (gospodarczej), gdzie nowe inwestycje lokalizowane są w sąsiedztwie już funkcjonujących zakładów. Strefa ta została zlokalizowana w miejscach o mniejszej gęstości zaludnienia lub w strefach, gdzie już występuje działalność przemysłowa – pozwala to na ograniczenie oddziaływania negatywnych emisji na tereny zamieszkałe.

W przypadku obiektów usługowych i przemysłowych potencjalne ryzyko środowiskowe jest ograniczone – tego typu działalność podlega rygorystycznym przepisom z zakresu ochrony środowiska, musi uzyskać odpowiednie pozwolenia, a także poddawana jest ciągłemu

nadzorowi i monitoringowi. Znacznie poważniejszym źródłem zanieczyszczeń pozostaje jednak rozbudowa zabudowy mieszkaniowej, zwłaszcza jednorodzinnej, która nadal generuje tzw. „niską emisję” – wynikającą głównie z indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi. To właśnie ten segment zabudowy stanowi największe wyzwanie w kontekście poprawy jakości powietrza na poziomie lokalnym.

Plan ogólny przewiduje Obszar Uzupelnienia Zabudowy o powierzchni 191,7 ha, co może skutkować zwiększoną emisją zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w okresie grzewczym. Wzrost liczby budynków oraz rozwój infrastruktury mogą prowadzić do zwiększonej emisji pyłów zawieszonych i gazów cieplarnianych, pochodzących głównie ze spalania paliw stałych w systemach grzewczych oraz z transportu. Jednak dzięki świadomej polityce przestrzennej, zachowaniu obszarów zielonych, negatywny wpływ na jakość powietrza zostaje istotnie zredukowany. Tereny zielone pełnią funkcję naturalnych filtrów powietrza, wychwytyjąc zanieczyszczenia i przyczyniając się do poprawy mikroklimatu gminy.

Zachowanie terenów zielonych w ramach strefy otwartej oraz strefy zieleni i rekreacji ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości powietrza. Naturalne obszary leśne i łąkowe stanowią skuteczną barierę dla pyłów i zanieczyszczeń, ograniczając ich rozprzestrzenianie się w przestrzeni zurbanizowanej. Dodatkowo, otwarte tereny w obszarach niezamieszkałych przyczyniają się do naturalnej wentylacji gminy, co sprzyja cyrkulacji powietrza i redukcji nagromadzonych zanieczyszczeń.

Zanieczyszczenia pyłowe i gazowe mogą wystąpić głównie w fazie budowy nowych obiektów oraz w wyznaczonych strefach gospodarczych. Z tego względu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla tych obszarów należy wprowadzić zapisy ograniczające emisje pyłów i hałasu, uwzględniając stosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych.

W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiedzialność za minimalizowanie emisji zanieczyszczeń – niezależnie od ich źródła – spoczywa bezpośrednio na inwestorach oraz podmiotach prowadzących działalność gospodarczą. Są oni zobligowani do stosowania rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko, zarówno na etapie planowania inwestycji, jak i jej eksploatacji. W związku z tym, nawet w przypadku potencjalnego wpływu inwestycji na jakość powietrza, obowiązek jego ograniczenia wynika bezpośrednio z ram prawnych.

Na terenie województwa śląskiego od 1 września 2017 r. obowiązuje uchwała antysmogowa, która wprowadza ograniczenia dotyczące stosowania paliw stałych niskiej jakości również w gospodarstwach domowych. W konsekwencji sukcesywnie ograniczana jest możliwość eksploatacji nieefektywnych i emisyjnych źródeł ciepła. Równolegle obserwuje się rosnącą skalę wymiany przestarzałych kotłów na urządzenia nowszej generacji, spełniające normy emisyjne określone w uchwale, a w nowo powstających budynkach obowiązuje wymóg instalacji źródeł ciepła zgodnych z obowiązującymi przepisami.

Jednocześnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiedzialność za minimalizowanie emisji zanieczyszczeń – niezależnie od ich źródła – spoczywa

bezpośrednio na inwestorach oraz podmiotach prowadzących działalność gospodarczą. Są oni zobligowani do stosowania rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko, zarówno na etapie planowania inwestycji, jak i jej eksploatacji. W związku z tym, nawet w przypadku potencjalnego wpływu inwestycji na jakość powietrza, obowiązek jego ograniczenia wynika bezpośrednio z ram prawnych.

8.5. Klimat

Klimat kształtowany jest przede wszystkim przez czynniki naturalne, takie jak natężenie promieniowania słonecznego, długość trwania usłonecznienia, częstość i rodzaj zachmurzenia, ilość i rozkład opadów atmosferycznych, temperatura powietrza, jego wilgotność względna oraz prędkość i kierunki wiatrów. Wpływ na warunki klimatyczne mają również czynniki wtórne, wynikające z działalności człowieka — w szczególności sposób zagospodarowania przestrzeni oraz poziom zanieczyszczenia powietrza. Urbanizacja, intensywna zabudowa czy zmniejszenie powierzchni zielonych mogą lokalnie modyfikować warunki klimatyczne, prowadząc do powstawania wysp ciepła czy zaburzeń w naturalnej cyrkulacji powietrza.

W ujęciu globalnym realizacja ustaleń Planu Ogólnego nie będzie miała istotnego wpływu na klimat. Jednak w skali lokalnej, szczególnie w obszarach objętych nową zabudową, można spodziewać się pewnych zmian mikroklimatycznych. Wprowadzenie zabudowy na obecnie niezagospodarowanych terenach przyczyni się do zwiększenia szorstkości powierzchni, co w praktyce może ograniczyć naturalną cyrkulację powietrza i pogorszyć warunki przewietrzania.

Zmniejszenie przepływu mas powietrza w obszarach zurbanizowanych może prowadzić do wzrostu temperatury przy gruncie, tworzenia lokalnych stref nagrzewania oraz kumulacji zanieczyszczeń atmosferycznych.

Strefa otwarta oraz strefa zieleni i rekreacji obejmuje takie tereny na terenie gminy jak obszar doliny rzeki, zalesienia co wpływa na zachowanie korytarzy przewietrzających.

Wyznaczona strefa otwarta i strefa zieleni i rekreacji, którymi objęto lasy, łąki czy obszary rekreacyjne ma kluczowe znaczenie w kontekście łagodzenia efektu wyspy ciepła. Roślinność w tych strefach wpływa na poprawę jakości powietrza, pochłaniając dwutlenek węgla, tlenki azotu oraz pyły zawieszone, a także wspomaga naturalną retencję wód opadowych. Tereny zielone odgrywają rolę w chłodzeniu przestrzeni, co pomaga w obniżeniu temperatury w okresach upałów. Dodatkowo, zapewniają naturalną osłonę przed wiatrem i chronią przed erozją gleby, co może mieć pozytywny wpływ na stabilność ekosystemów.

W Planie Ogólnym Gminy Boronów strefy: wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednogodzinną, wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną oraz wielofunkcyjna z zabudową zagrodową zlokalizowano blisko istniejącej zabudowy. Dzięki koncentracji zabudowy w już urbanizowanych częściach miasta możliwe jest zachowanie większych powierzchni terenów zielonych, co jest korzystne z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności i ekosystemów.

W świetle ratyfikowanej przez Polskę Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, konieczne jest podejmowanie działań ukierunkowanych na ograniczenie szkodliwej działalności człowieka wpływającej na system klimatyczny.

Równocześnie kluczowe znaczenie ma wdrażanie strategii adaptacyjnych, które pozwolą dostosować się do już zachodzących zmian klimatycznych.

8.6. Zasoby naturalne

Na terenie gminy wyznaczono strefy górnictwa, jednak nie przewiduje się żadnych oddziaływań. Mimo że na terenie gminy zostało stwierdzone występowanie udokumentowanych złóż naturalnych, to obecnie nie obowiązują koncesje na prowadzenie działalności wydobywczej – brak jest terenu górniczego czy też obszaru górniczego.

Na terenie gminy występują surowce naturalne – piaski i żwiry pochodzące z akumulacji lodowcowej tj.:

- „Boronów” wg *Karty rejestracyjnej złoża kruszywa naturalnego „Boronów”*, zatwierdzonej decyzją Wojewody Częstochowskiego z dnia 7 listopada 1990 r., znak: OS.III.8510/11/90 (numer w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Katowicach WAG – 573),
- „Boronów I” wg *Uproszczonej dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego „Boronów I”*, zatwierdzonej decyzją Wojewody Częstochowskiego z dnia 10 czerwca 1994 r., znak: OS.III.7515/8/94 (WAG – 684/II),
- „Dębowa Góra” wg *Dokumentacji geologicznej złoża kruszywa naturalnego "Dębowa Góra" w kat. C1*, zatwierdzonej decyzją Starosty Lublinieckiego z dnia 20 stycznia 2020 r., znak: WOŚ.6541.7.2019 (WAG – 1423).

Powyższe złoża są objęte strefą otwartą 1SG i 2SG co gwarantuje ochronę tych złóż umożliwiając w przyszłości ich eksploatację. Należy również zaznaczyć, że samo wyznaczenie strefy górnictwa nie jest jednoznaczne z rozpoczęciem działalności wydobywczej. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach na terenie gminy Baborów brak jest zarejestrowanych obszarów górniczych, Marszałek nie wydał koncesji na wydobywanie kopalin, podobnie jak Starosta Powiatu Lublinieckiego.

Jednym z istotnych aspektów ochrony zasobów naturalnych jest zachowanie terenów zielonych oraz systemów wodnych, które pełnią funkcję ekologiczną i hydrologiczną. Plan przewiduje objęcie terenów cennych przyrodniczo strefami otwartymi, co pozwala na ograniczenie nadmiernej ingerencji człowieka i utrzymanie naturalnych ekosystemów. Dzięki temu zachowane zostają siedliska roślin i zwierząt, a także funkcje ekosystemowe, takie jak filtracja powietrza, magazynowanie wody oraz stabilizacja mikroklimatu.

Tereny zabudowy w gminie ograniczają się do terenów już zabudowanych. Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań na zasoby naturalne.

8.7. Wody

Plan ogólny w sposób przemyślany wyznacza strefy użytkowe, dostosowując przeznaczenie terenów do ich warunków środowiskowych i fizjograficznych, co wspiera racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i ochronę środowiska. Dzięki takim działaniom możliwe jest ograniczenie potencjalnych zagrożeń wynikających z rozwoju zabudowy oraz działalności gospodarczej w obrębie gminy.

W Planie Ogólnym Gminy Boronów dla poszczególnych stref planistycznych przyjęto minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Pozostawienie tej powierzchni jest istotne ze względu na potrzeby retencji wód opadowych i roztopowych przez podłoże. Podobnie

utworzenie terenów zieleni urządzonej zaleca się w różnych strefach, aby stworzyć przestrzeń wolną od zabudowy, które umożliwią naturalne wsiąkanie wód w grunt. Takie obszary mogą być także zagospodarowane zielenią, co sprzyja poprawie retencji wody oraz korzystnie wpływa na mikroklimat i jakość środowiska.

Gmina Boronów leży w obrębie GZWP Zbiornik Lubliniec – Myszków. Nie przewiduje się jednak znaczącego negatywnego wpływu na jednolite części wód powierzchniowych ani podziemnych.

Zgodnie z danymi PGW WP RZGW w Poznaniu na terenie gminy Boronów nie znajdują się ujęcia wód podziemnych oraz strefy ochronne ujęć wód.

Planowane działania przestrzenne, takie jak rozbudowa infrastruktury czy zabudowa, są zaplanowane w sposób, który minimalizuje ryzyko zanieczyszczenia tych zasobów wodnych. Wprowadzenie odpowiednich stref ochrony, zabezpieczeń i technologii ochrony środowiska (np. systemy oczyszczania wód deszczowych, odpowiednia infrastruktura kanalizacyjna) zapewnia, że planowane inwestycje nie będą miały negatywnego wpływu na jakość wód.

Na obszarze gminy dopuszczona jest zabudowa, w związku z czym podczas realizacji prac budowlanych może chwilowo pośrednio oddziaływać na wody, ze względu na np. dowożenie materiałów budowlanych ciężkim transportem oraz ewentualne pylenie. Oddziaływanie ustanie po zakończeniu prac budowlanych. Wody powierzchniowe są objęte różnymi strefami planistycznymi, lecz nie przewiduje się w ich obrębie zadań inwestycyjnych mogących mieć na nich negatywny wpływ.

Nowa zabudowa, zwłaszcza ta, która wiąże się z budową dróg, parkingów, chodników, a także zabudowy mieszkalnej i komercyjnej, prowadzi do zwiększenia powierzchni utwardzonych (asfalt, beton, płyty). Tego typu powierzchnie zmniejszają naturalną zdolność gleby do wchłaniania wód opadowych, co skutkuje większym odpływem wód powierzchniowych.

Zwiększony odpływ wód opadowych z terenów zabudowanych może prowadzić do przeciążenia systemów kanalizacyjnych i deszczowych.

Nowa zabudowa, zwłaszcza na terenach o dużej intensywności zabudowy, może prowadzić do zwiększenia ilości wód opadowych, które niosą ze sobą zanieczyszczenia z nawierzchni utwardzonych.

Zwiększenie powierzchni utwardzonych, takich jak asfalt czy beton, ogranicza naturalną zdolność gleby do wchłaniania wód opadowych, co może wpłynąć na zmniejszenie procesu ich naturalnego uzupełniania. W efekcie woda nie ma możliwości docierać do głębszych warstw gleby, co może prowadzić do obniżenia poziomu wód gruntowych, szczególnie w rejonach, gdzie procesy infiltracji zostały już ograniczone przez urbanizację.

Zgodnie z danymi Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią co jest związane z obecnością rzeki Liswarta. W części górnej rzeki obszar ten znajduje się w strefie zieleni i rekreacji 6SN. W pozostałej części znajduje się on w strefie otwartej SO. W strefie otwartej nie dopuszcza się wyznaczania terenów gdzie możliwa byłaby zabudowa.

Projekt planu ogólnego nie precyzuje rozwiązań dotyczących zaopatrzenia mieszkańców w wodę ani systemów odprowadzania ścieków, wód opadowych i roztopowych. Kwestie te, podobnie jak zasady rozbudowy, modernizacji oraz budowy infrastruktury technicznej

i układów komunikacyjnych, są przedmiotem szczegółowych ustaleń zawartych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Projekt Planu przewiduje wprowadzenie nowych obszarów zagospodarowania, co może mieć istotny wpływ na pogorszenie jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych. W większości przypadków będzie to jednak zabudowa stanowiąca uzupełnienie już istniejących układów przestrzennych. Należy zaznaczyć, że rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej i przemysłowej będzie nieuchronnie wiązał się ze wzrostem ilości generowanych ścieków.

8.8. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Projekt planu ogólnego wpłynie na krajobraz gminy poprzez przekształcenie części terenów naturalnych, takich jak nieużytki, grunty rolne czy obszary zieleni, na tereny zabudowy. Zmiany te będą miały charakter lokalny, głównie w miejscach, gdzie przewidziano strefy intensywniejszych przekształceń. W tych obszarach może nastąpić miejscowe ograniczenie różnorodności biologicznej. Niemniej jednak projektowane zmiany uwzględniają istniejącą zabudowę, stanowiąc jej uzupełnienie lub rozszerzenie, co pozwala zachować spójność krajobrazu wiejskiego.

W celu poprawy estetyki oraz jakości przestrzeni zurbanizowanej, plan przewiduje wyznaczenie odpowiednich stref i ich rozszerzenie poprzez dodatkowe profile. Działania te mają na celu stworzenie spójnych obszarów zieleni urządzonej i krajobrazowej, które harmonijnie połączą nowo powstające tereny zabudowy z otaczającymi obszarami zielonymi.

Realizacja postanowień planu może spowodować przekształcenie morfologii terenu na potrzebę wykopania fundamentów budynków oraz wykonania innych prac ziemnych na potrzeby realizacji zabudowy, dróg oraz obiektów infrastruktury technicznej. Jednakże przekształcenia w rzeźbie terenu będą miały charakter miejscowy, a ewentualne oddziaływanie na środowisko lokalne. Ponadto zabudowa odbędzie się w miejscach z już występującą zabudową. Fakt, że strefa otwarta przeważa na obszarze gminy ma pozytywny wpływ na środowisko, gdyż zgodnie z zakazem zabudowy nie zostaną utracone w ten sposób gleby.

Dla kształtowania krajobrazu na obszarze opracowania istotne znaczenie mają ustalenia planu dotyczące ukształtowania zabudowy i sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni. Wpływ na krajobraz będą mieć inwestycje, których skala i charakter zostaną poznane na etapie planowania przedsięwzięć.

Strefa zieleni i rekreacji 1-5SN o łącznej powierzchni ok. 10 ha została wskazana dla obszarów już wykorzystywanych dla tego rodzaju zagospodarowania np. stawy w przysiółku Doły oraz dla terenów wskazanych w obowiązujących planach miejscowych pod tego typu zagospodarowanie w Boronowie czy Grojcu. Tereny zieleni mają bardzo pozytywny wpływ na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, retencję wód, klimat.

Rozwój poszczególnych obszarów w ramach istniejącej struktury urbanistycznej będzie miał minimalny wpływ na krajobraz, ponieważ nowe inwestycje będą integrować się z dotychczasowym układem przestrzennym. Dzięki temu zachowane zostaną charakterystyczne cechy krajobrazowe, a wprowadzenie nowych obiektów nie spowoduje zakłócenia harmonii wizualnej ani degradacji naturalnych walorów terenu. Taki sposób zagospodarowania przestrzeni pozwoli na utrzymanie spójności krajobrazowej, jednocześnie umożliwiając rozwój urbanistyczny.

Wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezabudowanych lub częściowo zabudowanych będzie miało wpływ na powierzchnię ziemi, zmieniając jej naturalne właściwości. Nowe obiekty budowlane, infrastruktura drogowa i inne elementy zabudowy prowadzą do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może ograniczać przestrzeń dla roślinności i naturalnych procesów przyrodniczych.

W szczególności, zabudowa powoduje utwardzenie powierzchni, co zmniejsza zdolność gleby do wchłaniania wód opadowych, prowadząc do zwiększonego spływu powierzchniowego. Może to prowadzić do pogorszenia jakości wód powierzchniowych i rosnącego ryzyka powodzi, zwłaszcza w obszarach, które wcześniej charakteryzowały się dużą przepuszczalnością gleby.

Jednak odpowiednie planowanie przestrzenne, w tym wprowadzenie terenów zielonych, systemów retencji wód opadowych, a także stosowanie technologii zmniejszających twardość nawierzchni, może zminimalizować negatywne skutki tego procesu i przywrócić pewne korzyści ekologiczne. Wprowadzenie takich rozwiązań pozwala na ograniczenie negatywnego wpływu zabudowy na powierzchnię ziemi, wspierając równocześnie bioróżnorodność oraz poprawiając funkcje retencyjne terenów.

Zachowanie terenów zieleni oraz ochrona naturalnych krajobrazów, terenów podmokłych i kompleksów leśnych pozwala na utrzymanie wysokiego poziomu bioróżnorodności i ochronę ekosystemów. Obszary te nie tylko pełnią funkcję ekologiczną, ale także estetyczną – chronią cenne widoki i zapobiegają degradacji naturalnego układu przestrzennego. Wprowadzenie ograniczeń w zakresie lokalizacji nowych inwestycji w pobliżu dolin rzecznych pozwala na zachowanie ich pierwotnego charakteru, co jest kluczowe dla ochrony walorów wizualnych oraz ekologicznych gminy.

Aby minimalizować negatywne skutki rozwoju zabudowy, takie jak uszczelnienia powierzchni zmieni, zwiększenie eksploatacji gruntów czy potencjalnej degradacji gleby, Plan uwzględnia zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia przestrzeń do infiltracji wód opadowych.

8.9. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Klimat akustyczny na obszarze objętym planem nadal będzie głównie determinowany przez ruch samochodowy. Przyszłe zagospodarowanie terenu może spowodować wzrost natężenia ruchu, którego skala na obecnym etapie jest trudna do oszacowania, ponieważ zależy od atrakcyjności planowanego obszaru jako celu podróży.

Ponadto krótkotrwały hałas może być odczuwalny podczas prac budowlanych w strefie do tego przeznaczonej.

Projektowane strefy gospodarcze zostały zlokalizowane na terenach już uprzednio zajętych przez zakłady produkcyjne, co minimalizuje dodatkowe oddziaływania akustyczne na obszary mieszkalne.

Główne drogi wzdłuż których generowany może być hałas wymagają wprowadzenia dodatkowych działań ochronnych. Zaleca się również wyznaczanie terenów mieszkalnych w odpowiedniej odległości od głównych ciągów komunikacyjnych, co pozwoli na utrzymanie standardów akustycznych zgodnych z przepisami prawa.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku działań związanych z rozwojem OZE opartych na energii

śłońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń może niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Dopuszczalne poziomy hałasu muszą być zgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. dotyczącym dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Wszelkie działania prowadzone na terenach przeznaczonych na zabudowę, usługi, przemysł czy mieszkalnictwo jednorodzinne powinny być realizowane w taki sposób, aby nie dochodziło do przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, co jest zgodne z postanowieniami art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Z kolei, jak podkreśla ust. 2 tego artykułu, wszelkie procesy eksploatacyjne, takie jak emisje hałasu, gazów, pyłów czy pól elektromagnetycznych, nie mogą prowadzić do przekroczenia norm jakości środowiska poza teren, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Projekt POG nie przewiduje realizacji obiektów, które mogłyby mieć istotny wpływ na pogorszenie jakości akustycznej środowiska. Potencjalne zagrożenie związane z nadmiernym hałasem może wystąpić jedynie w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej, w wyniku sąsiedztwa z obiektami usługowymi lub przemysłowymi. Jak już wcześniej zaznaczone, hałas powinien być kontrolowany i ograniczony do granic danej działki. Niemniej jednak, powstanie nowej zabudowy, niezależnie od jej funkcji, wpłynie na pogorszenie warunków akustycznych w tych rejonach.

8.10. Zabytki i dobra materialne

W planie ogólnym gminy Boronów zabytki (objęte formami ochrony zabytków lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków) zostały objęte różnymi strefami planistycznymi. Prawna ochrona ww. obiektów obecnie jest zapewniona poprzez ich ujęcie w rejestrze zabytków a obiekty ewidencyjne oraz wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej, w myśl obowiązujących przepisów objęte są formą ochrony zabytków poprzez ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jakikolwiek działania inwestycyjne w obrębie tych obiektów będą wymagały odpowiednich uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Przyjęte w POG gminne standardy urbanistyczne odpowiadają obowiązującym planom miejscowym, w obrębie których znajdują się ww. zabytki.

Ze względu na skalę i stopień szczegółowości planu ogólnego oraz wynikający z przepisów zakres merytoryczny ustaleń tego dokumentu, jest on narzędziem niewystarczającym do skutecznej ochrony zabytków architektury i urbanistyki. Dlatego przyjęto założenie, że właściwym z punktu widzenia ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków aktem planowania przestrzennego jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Wyjaśnia się zatem, że ustalenia planu ogólnego, zwłaszcza w zakresie parametrów i wskaźników ujętych w gminnym katalogu stref planistycznych, nie powinny być interpretowane jako zmiana polityki przestrzennej dotyczącej ochrony konserwatorskiej, wynikającej z obowiązujących dokumentów planistycznych. Ustalenia planów miejscowych oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego albo o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, powinny uwzględniać szczegółowe uwarunkowania

wynikające z zabytkowego kontekstu przestrzennego. Może to oznaczać w szczególności potrzebę ustalenia w planach miejscowych lub decyzjach mniejszej, niż wynikająca z planu ogólnego, wysokości i intensywności zabudowy, a także szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy.

8.11. Opis oddziaływań o charakterze skumulowanym

Opisane wyżej oddziaływania związane z realizacją planu ogólnego będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Nakładanie się wpływów pochodzących z poszczególnych terenów spowoduje wzrost tego oddziaływania. Potencjalne oddziaływania skumulowane obejmują emisję hałasu oraz emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery. Hałas powodowany będzie transportem samochodowym. Emisje zanieczyszczeń do atmosfery uwalnianych z kotłów grzewczych oraz transportu samochodowego nie powinny powodować znaczącego zwiększenia stężenia szkodliwych substancji w powietrzu. Będą to oddziaływania o charakterze stałym. Z drugiej strony modernizacja systemów ogrzewania, termomodernizacja budynków, instalacja OZE, modernizacja dróg, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji substancji do powietrza i zmniejszenie zapotrzebowania na surowce naturalne wpłyną pozytywnie na wszystkie komponenty. Niebezpieczna jest kumulacja negatywnego oddziaływania na krajobraz i powierzchnię ziemi działań związanych z budową i przebudową infrastruktury komunikacyjnej. Takie negatywne oddziaływanie skumulowane może mieć miejsce w przypadku obszarów objętych jednocześnie tymi zadaniami, które będą wiązały się z prowadzonymi wykopami, przemieszczaniem mas ziemnych, wykorzystaniem gleby. Oddziaływanie to będzie jednak chwilowe i ustąpi po zakończeniu robót.

9. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Podczas zabudowy terenów lub planowania inwestycji na obszarach gminy Boronów, należy uwzględnić poniższe zapisy, dzięki którym można znacznie ograniczyć negatywne oddziaływanie na środowisko lub je całkowicie wyeliminować.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji zapisów planu może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania inwestycji należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni.
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację.
- W projekcie i wykonawstwie inwestycji należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów.
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną.
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów.
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego.
- Właściwe postępowanie z odpadami.

- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu.
- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów.
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych inwestycji powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu. Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych.
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.
- Poglębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia.
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu.
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów.
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej.
- Stosowanie przepisów BHP.
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin.
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji.
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych.
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk.
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji.
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym, jeśli na obszarze inwestycji lub w jej pobliżu gniazdują ptaki.
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00.
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia.
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych.
- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu.
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas.
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas.
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni.
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko,
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów.
- Sprawne przeprowadzenie prac.
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją.
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska.

10. Propozycja działań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Planie ogólnym Gminy Boronów

Plan ogólny stanowi dokument o ogólnym charakterze, który określa główne strefy planistyczne oraz ich podstawowe przeznaczenie. Realizacja tych założeń będzie się odbywać na podstawie szczegółowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w wybranych przypadkach, na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Dalsze opracowanie szczegółowych rozwiązań przestrzennych, w tym alternatywnych koncepcji, możliwe jest na etapie sporządzania tych dokumentów planistycznych.

Jednakże, w kontekście alternatywnych rozwiązań, proponuje się rozważenie zwiększenia wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej na działkach budowlanych w obszarze planowanej zabudowy, w ramach wyznaczonych stref planistycznych.

11. Potencjonalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1478), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja zapisów planu ogólnego nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Planu ogólnego Gminy Boronów*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Planu ogólnego Gminy Boronów* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

W niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu planu na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono oddziaływanie na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki i dobra materialne.

Projekt zakłada wprowadzenie nowej zabudowy. W wyniku tego nastąpi zniszczenie pokrywy glebowej, zmniejszy się również areal powierzchni biologicznie czynnej. W przyszłości mogą wystąpić emisje szkodliwego hałasu drogowego. Warto jednak mieć na uwadze, że tereny zabudowy w mieście ograniczają się do terenów z występującą już zabudową. Stwierdza się, że zabudowa odbędzie się na obszarze już przekształconym antropogenicznie.

Z punktu widzenia uwarunkowań ekofizjograficznych nie ma przeszkód dla realizacji postanowień planu ogólnego. Uznaje się, że plan nie będzie wywierał negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i krajobraz gminy.

Projekt planu został przygotowany zgodnie z przepisami ochrony środowiska i z poszanowaniem zasad ładu przestrzennego. Wprowadza zasady sposobu zagospodarowania oraz sposób użytkowania terenu.

Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Przedstawione przedsięwzięcia będą miały charakter lokalny, tzn. będą one terytorialnie realizowane w obrębie jednej gminy.

13. Zestawienie tabel oraz rysunków

Spis tabel

Tabela 1. Uśrednione wartości temperatury w latach 1991–2021	26
Tabela 2. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy śląskiej	30
Tabela 3. Zestawienie informacji dotyczących obszarów przekroczeń dla poszczególnych zanieczyszczeń w roku 2023 w województwie śląskim z uwzględnieniem kryterium określonego w celu ochrony zdrowia ludzi	30
Tabela 4. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za rok 2023, dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin dla strefy śląskiej	32
Tabela 5. Stężenia średnioroczne na terenie gminy Boronów	32
Tabela 6. JCWP obejmujące swoim zasięgiem obszar gminy Boronów	33
Tabela 7. Ocena stanu JCWP gminy Boronów	38
Tabela 8. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne wraz z celami środowiskowymi znajdującymi się na terenie gminy Boronów	39
Tabela 9. Charakterystyka JCWPd w obrębie których zlokalizowana jest gmina Boronów	41
Tabela 10. Znaczenie klas jakości wód podziemnych	43
Tabela 11. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Boronów	53
Tabela 12. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Boronów	54
Tabela 13. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	55
Tabela 14. Struktura lasów położonych na terenie gminy Boronów w roku 2023	59
Tabela 15. Charakterystyka obszaru Natura 2000 znajdującego się na terenie gminy Boronów	62
Tabela 16. Charakterystyka parku krajobrazowego znajdującego się na terenie gminy Boronów	63
Tabela 17. Charakterystyka rezerwatu przyrody znajdującego się na terenie gminy Boronów	64
Tabela 18. Pomniki przyrody na terenie gminy Boronów	66
Tabela 19. Problemy środowiskowe na terenie gminy Boronów	78
Tabela 20. Zagrożenia obowiązujące dla przedmiotów obszaru Natura 2000 Bagno w Korzonku	82
Tabela 21. Zagrożenia zidentyfikowane na terenie rezerwatu przyrody Rajchowa Góra	83
Tabela 22. Zakazy obowiązujące na terenie parku krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą	84
Tabela 23. Cele ochrony obowiązujące na terenie parku krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą	86

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Boronów na tle powiatu lublinieckiego	25
Rysunek 2. Uśrednione wielkości opadów w latach 1991–2021	26
Rysunek 3. Zmiany średniej rocznej temperatury	27
Rysunek 4. Zmiany średnich rocznych opadów	27
Rysunek 5. Prognozy zmian średniej temperatury powietrza na terenie powiatu lublinieckiego	28
Rysunek 6. Jednolite części wód na tle gminy Boronów	34
Rysunek 7. Wody powierzchniowe na tle gminy Boronów	35
Rysunek 8. Ujęcia wód na tle gminy Boronów	36
Rysunek 9. Jednolite części wód podziemnych na tle gminy Boronów	43
Rysunek 10. Zagrożenie powodzią na terenie gminy Boronów	45
Rysunek 11. Zagrożenie suszą atmosferyczną dla gminy Boronów	47
Rysunek 12. Zagrożenie suszą hydrologiczną dla obszaru gminy Boronów	48
Rysunek 13. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną dla obszaru gminy Boronów	48
Rysunek 14. Zagrożenie suszą rolniczą dla obszaru gminy Boronów	49
Rysunek 15. Łączne zagrożenie suszą dla obszaru gminy Boronów	49
Rysunek 16. Sieć drogowa gminy Boronów	51
Rysunek 17. Przebieg linii kolejowej na tle gminy Boronów	52
Rysunek 18. Tereny zalesione na tle gminy Boronów	60
Rysunek 19. Formy ochrony przyrody tle Gminy Boronów	69
Rysunek 20. Korytarze ekologiczne na tle gminy Boronów	71
Rysunek 21. Powiązania przyrodnicze gminy Boronów z otoczeniem (korytarze ekologiczne rangi krajowej)	72
Rysunek 22. Korytarze ichtologiczne w województwie śląskim	73
Rysunek 23. Korytarze ornitologiczne w województwie śląskim	74
Rysunek 24. Korytarze dla ssaków kopytnych w województwie śląskim	75

Rysunek 25. Korytarze dla ssaków drapieżnych w województwie śląskim..... 76
Rysunek 26. Korytarze chiropterologiczne w województwie śląskim..... 77